

ГРАБАННИ

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број	ДИИ.
ПРЕТНАТА	
За годину	100
6 месеци	50
3 месеца	25
Дописе, претплату, огласе и остало упућивати на штампарију Ђ. Наумовића са плаћеном поштарином. Рукописи се не враћају. Огласи се примењују по тарифи.	
ЗА ОГЛАСЕ ПОДАЖЕ СЕ ПОВАЌ У НАПРЕД	

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗЛАЗИ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК И УРЕДНИК:
БОРЂЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 16

Пожаревац, недеља 28 фебруара 1937 год.

Година 42

Без такмаца и премца

Финансијски одбор Народне Скупштине својим радом и дебатом која се водила у њему приликом претреса буџета у начелу и појединостима, дао је целој буџетској дискусији своје обележје. Озбиљност и достојанство буџетске расправе из Финансијског одбора пренело се и у пленум Народне Скупштине. Већ више од 15 дана Народна Скупштина претреса државни буџет за 1937/38 годину са једном таквом озбиљношћу какву смо ми већ одавно заборавили да приметимо у нашем Парламенту. Одмерено и сталожено народни посланици из већине и опозиције карактеристично за данашње прилике и за нашу средину поједини чланови опозиције приликом свог учешћа у дебати о владиној политици, морали су да признају данашњој Влади и изнесне резултате које је она постигла у вођењу унутрашње и спољне политике наше земље. Ово се код нас врло ретко дешава, и да би се то десило Влада је морала показати изузетне успехе. У нашем јавном и политичком животу ми нисмо много навикли на објективно критиковање својих противника те смо заиста прилично изненађени овом појавом у садашњој буџетској дебати. Истина, један се број истакнутих противника и критичара владине политике у својим излагањима губи у општим фразама, које смо ми већ уобичајили да слушамо приликом сваке буџетске дебате још од изгласавања Видовданског устава, — а то се нарочито дало опазити код оних говорника, који су се у недостатку конкретних чињеница трудили да убеди слушаоце тирадама о интегралном Југословенству. Ова врста говорника покушавала је да докаже како идеја о јединственом југословенском

народу компромитована и да се доводи у питање чак и само јединство државе. Слушајући и читајући њихове говоре, ми осећамо како се говорници губе и расплињавају као речна делта, што је сасвим природно код свих оних који излажу своја уверења без много убеђења и који у одбрану својих схватања уносе више темперамента него доказа, па се онда разливају и губе.

Пратећи буџетску дебату, земља све више осећа и види колико је на добром путу политика коју спроводи Влада г. др. Стојадиновића и Југословенска Радикална Заједница Време, догађаји и резултати које је постигла Влада г. др. Стојадиновића, оправдали су његов став, који је заузео у вођењу наше унутрашње и спољне политике још од првог дана свога доласка на власт. Реалан и конструктиван енергичан и истрајан, уз то одличан познавалац народних потреба, г. др. Милан Стојадиновић је увео у свој рад и у своју политику све елементе који су неопходно потребни једном политичару за вршење једне тако високе и одговорне функције као што је његова днаас. Наша земља и сви ми годинама смо очекивали да се на крмилу државе нађе једаред човек квалитета г. др. Милана Стојадиновића. Сви они који су се ређали на овом положају пре њега вештачки су стварани, са њима су чињени експерименти који су скупо стали ову нашу напалу земљу и који су доказали једном више да за великог политичара и за вођу треба човек да се роди, а не да се постави Укизом. Ми смо на својим плећима требали да осетимо све тешке последице тих декретираних државника као што су били

разни Живковићи, Сршкићи, Узуповићи и Јевтићи, па тек онда да осетимо шта то значи када на управу земље дође државник тина и кова г. др. Милана Стојадиновића.

Када је г. др. Стојадиновић дошао за Претседника Краљевске Владе ми смо за његово име везивали нужну потребу економског јачања и привредне обнове земље. Рачунали смо на њега у првом реду као на економисту и привредника, који у области економске политике има дубоко познавање и огромно искуство. Међутим, што је г. др. Стојадиновић дуже остајао на власти и што је више улазио у решавање политичких и економских проблема ми смо у њему разазнавали све то јаче једног рођеног политичара великог обима, који би могао положај који заузима у Југославији заузети и у ма којој другој демократској држави на Западу.

Г. др. Стојадиновић је успео, за ово време од како је на челу Краљевске Владе, не само да обнови привредни живот у земљи, него је, боље него ико, стигао да изврши и нормализовање наших унутрашњих односа, да створи једну такву атмосферу поверења у земљи каква скоро никада до сада није постојала. Сем тога, он је, и у области спољне политике дао резултате који су подigli међународни углед земље на висину коју она до сада није имала. Овај његов успех, запажен је и подвучен не само у земљи, него и у целом осталом свету, а нарочито на Балкану, на коме ми данас претстављамо најсрећнију државу.

Г. др. Стојадиновић је радећи, стварајући и водећи постао незаменљив. На нашем политичком хоризонту он нема ни приближног такмаца и премца.

Просвета села и његов напредак

На дан 14 фебруара 1937 године, у просторијама „Француског клуба“ одржана је прва редовна Годишња скупштина новословане Пољопривредне подружине у Пожаревцу, сходно чл. 17 Правила Подружине Српског Пољопривредног Друштва у Београду основаног још године 1869. Српско Пољопривредно Друштво је изша најстарија пољопривредна установа у предатној Србији и свој рад изводи у васпитно пропагандистичком правцу, ради напретка села и сеоских газдинстава и упознавањем пољопривредника са савременом данашњом техником, као набавка разних пољопривредних машина — стројева, даље помагањем разних пољопривредних газдинстава и приватним, вршењем разних опита и т. д.

У присуству чланова подружине Годишњу скупштину је отворио и претседник подружине Чедо Вучићевић учитељ у пензији, и пчелар, носилац пољопривредних поука. Пре преласка на дневни ред, одава

је пошта недавно умрлом своје првом претседнику ново основане подружине г. Јови Радивојевићу економу у пензији.

У својем дугоме говору и претседник подружине г. Чедо Вучићевић излаже плановима да се заузму за напредан рад подружине, јер у овоме правцу и сама Држава инвестира велике суме новца, за бољитак пољопривреде и лепших дана који нас очекувају.

Затим изабрана су три оверача записника Милован Милковац, економ рачун, пољоприв. школе, Марко Златановић, наставник пољоприв. школе и Миодраг Милић учитељ у Брадарцу. За водитеља скупштинског записника изабран је инж. Миломир Поповић.

Секретар и благајник Пољопривредне подружине Инж. Поповић дао је опширан Извештај о раду Управног одбора у прошлој години, а за надзорни одбор дао је извештај г. Борђе Наумовић, штампар и виноградар, с тим да се за потребна

обавештења упита Јарослав Јаковљевић, члан подружнице, и да исто обавештење достави у доследно време подружници. Оба извештаја примљена су једногласно и дата је разрешница Управном и Надзорном одбору.

Затим узима реч изасланик Градског Поглаварства г. Драгиша Вујић, учитељ у пензији и секретар Градоначелства, и у сном говору жали што раније није знао за оснивање Пољопривредне подружнице, и да ће се у будуће за напредан рад подружнице заузети и Градско Поглаварство у Пожаревцу и да рад Подружнице на пољопривредном пољу, биће потпомаган од стране Поглаварства.

Г. Вујић, као пољопривредни зналац такмич и премац, коме у овоме правцу нема мало равних, предлаже да Подружница подигне шумски расадник, на земљишту које ће у ову сврху бити додељено као и расадник медоносних биљака, јер овакви расадници скоро непостоје а од велике су користи. Даље да се одрже практични тецајеви за домаћине, и тецај за калемљење воћа и винове лозе у Бановинском расаднику. Да Друштво у Београду растури разне поучне књиге у народ, и да у овоме правцу раде и друга удружења, и да подру-

жина ступи у везу са Среском пољопривредном заједницом, да се изкрећта које у ову сврху даје Бановина грађи подружница покретну прскалицу за прскање воћа, и ту да се затраже потребна сретства која би нам послужила за оглед.

Г. Трајко Ристић, учитељ у пензији, узимајући реч подвлачи да у нову Управу треба да уђу људи, који ће радити, који ће имати поверење и уживају све опште поштовање. Истога дана изабрана је следећа управа по предложеној листи коју су присутни чланови примили аklamацијом.

За председника Управног одбора Трајко Ристић, потпредседник Станојло Стојићевећ углед. економ, благајник Инг. М. Поповић, секретар Инг. Миломир Поповић.

За чланове Управног одбора: Чедо Вучићевећ учит. у пенз. Драгољуб Марјановић углед. економ, Милован Миљковић рачуновођа и Сава Алексић углед. економ.

Надзорни одбор председник Ђока Пауновић штампар, чланови Немања Ристић и Миодраг Милић учитељ. Затим је приложио 1000 дин. г. Трајко Ристић, подружници а секретар поднео програм рада за идућу годину и образложио начин вођења пољопривреде у другим Државама. М. П.

Липицанац и његово гајење у Европи

У нашој дневној штампи као и страним стручним часописима, доста је писано о оваквој цењен пасмини коња. Карактеристично је и то да ова пасмина коња употребљава се за возњу у свим државама у Европи, које сам имао прилике да посетим, па се и код нас у последње време настоји да се што више рашири у свим нашим државинама. Иде се толико далеко, да чак и они који немају довољно познавања, дају пресудна обавештења и третирају питање о преимућству липицанског коња. Показала се дуготрајна одвојеност и искуством, да је липицанска пасмина устаљена, и да нема ни једне лепше и боље пасмине коња чији би хабитус, могао бити тако изражен на први поглед. Поред тога ова пасмина је одолна против болести а поготово болести ногу скоро су и непознате, јер коњ служи дотле докле су његове ноге добре, које су код тркачких и возних коња највеће оптерећивање од свих осталих делова тела.

Липицански коњ гаји се у лакшем или тежем типу у државама: Аустрије, Мађарске, Југославије, Пољске, Чехословачке, Румуније и Италије. Имао сам прилику да посетим одгајивалишта и липицанске ергеле као Пипер код Кефлака у Штајерској, Баболна близу Бера (Мађарска), Тополчијанци у Чехословачкој, Пољској и Фогараш у Румунији, и високу школу шпанол-

ског јахања у Бечу. Том приликом било ми је омогућено да упознам одгој липицанаца у свим одгајивалиштима и ергелама, бројно стање и утврдим екстеријер коња. Године 1934, био сам на специјализацију у државној ергели Станчић код Загреба, да проучим запат липицанца у Југославији. Приликом мојих посета настојао сам да што боље упознам гају што се тиче њиховог екстеријера и учинио хиполошка мерења, без којих се није могуће обићи код ма којег одгоја наших домаћих животиња. По моме проучавању и мерама најбољи липицанец гаја се у Пиперу, који има највише типа ориганалног липицанца. У Тополчијанкама је нешто омањи, али зато дубљи. Тип Мезекеђијеш-Баболнског липицанца није тако чист, ради тога јер у расплодне сврхе употребљена линија Инцитато, истих ергела. Докле липицанац у Фогарашу, доста је коректно грађен, али на први поглед није довољно изражен што се тиче хабита животиње. За сад повећи липицанац није најбољих квалитета. Наша одлична државна ергела Станчић, гаји нешто лакшиг липицанца, али коректног грађеног и доста дубоког. У ергели води се запат 7 линија Наполитано, Конверзено, Мајестозо, Фавори, Плуро и Сиглави, као и више родова кобила, при чему директор ергеле обраћа највећу пажњу на њихове детерминан-

те — апесе и њихова својства при парењу — сигмама, да би се добио јединица у најбољем типу, који одговара узгоју.

До сада у ергели најбољи државни пилинијер био је Фавори V-I, и расплодна кобила Алела, набављена Министарством Пољопривреде од г. Владе Илића, куповином у Мађарској од Тата Товарош, који и данас гаји значајне линијанце. Мати ове кобиле потиче са Липице која припада роду кобиле иладрубавске Алмерива 1769 г. која је и основала овај род. Другом значајном расплодном кобилком јест Аларва чија се мати налази у Демир Капији. Родословље ове кобиле по тродневном истраживању нашао сам да припада роду кобиле Енгледерија. Поред ове наше државне ергеле имамо још две неће станице, које гаје липицанца а то су Државна ергела Биоград на Мору и Душаново крај Скопља. Током ове године надам се да посетим и Липицу, где је ова пасмина и поставила, и тако биће ми омогућено да биометријски радњу хиполошког мерења у Европи, кад би се најлепше екстеријер коња могао поправити. У последње године у гајењу липицанца као господарског коња најбоље успехе имају Фогараш и Тополчијанки, које ергеле донекле настоје да добију запат липицанца мрке или дорате боје. Разлика у гајењу коња и екстеријера, изражена је што се тиче кламе, прилика биолошког богатства земље, материјала и самог одгајивача. У Аустрији и Италији, данас липицанци служе као луксузни а у осталим државама као радни коњи. Липицанац је висок 175—165 цм., има енергичан кас у равнотежи (Шпањ. школа јахања), темперамант али при томе савладљив коњ. Несмемо заборавити, да бела боја липицанца је расова одлика и да индивидуа друге боје губе делом на типу. На срећу да белци почињу бити највише тражени.

Рад и срећа

Сваки човек воли да буде срећан, да буде богат, слобан и цењен у друштву, али треба сваки човек да зна, да му срећа никад неће сама доћи, већ да се он постара да је сам себи пробави.

Рад човеку прибавља углед, достојанство. Вредан се човек више цени и поштује. Углед и поштовање то је човечија награда плата за дуготрајан и напоран рад. Нема већег проклетства од лењости. Лењ човек труне над земљом жив, њега је једе чамотиња као рђа гвожђе.

Пословица вели: у раду је спас! Ваља радити а ваља и штедећи.

Утврђено је статистицом, да су готово сви мљочовари велике штедише и велики радници. И најубоги сиромашак без игде ичга може временом дугим радом и штедњом зарадити толико капитала колико би му било потребно да ради какав посао самостално те да не буде вечита слуга.

Ко год жели бити слободан и да се уздигне мало више од својих другова нека ради и ради и штеди.

По мом мишљењу (ма да сам и сам сиромаш али ипак радим и живим) сиромаштина је кво и каква болест, која се да лечити радом и штедњом.

Нека сваки сиромашак почне да ради ма какав посао и нека штеди па ће видети, да за десетак година мора да нешто ипак заштеди са чимд би се после поносио.

Сматрам да је боље да сиромаш човек сам себе осуди за извесно време, на рад и штедњу, па доцније да постане независан од другог а да вечито буде туђ слуга.

Рад. Р. Пауновић
оп. деловођа

СКУПШТИНА Црвенога Крста у Пожаревцу

Срески Одбор Црв. Крста одржао је своју годишњу скупшину 21 фебруара т. г. у сали Окружног Суда.

Скупштини је присуствовало Његово Преосвештенство Др. Венијамин, који показује подједнако интересовање за рад свих овдашњих културно-хуманих друштава.

У присуству нешто више од четрдесет редовних чланова и чланова Подмлатка Женске Занатске школе. Скупштина је отпочела рад у 10.25 часова.

Претседник г. Михајло Илић пошто је поздравно госте и присутне чланове — секретар Др. Мандиловић је прочитао Посланицу Главног Одбора. По прочитаним извештајима Управног Одбора, Подмлатка, Благајне и Надзорног Одбора, који су сви примљени без примедба — дата је разрешница старој управи и изабрала је нова, коју је кандидациони одбор предложио.

У нову управу су ушли: претседник Др. Драг. Јанковић, лекар; потпредседник г. Драг. Маринковић, в. д. архијер. намесника. Чланови: г. пуковник Стојан Марјановић; г-ђа Ката М. Петровић; г-ђа Жика М. Марјановић; г-ђа Мица Ралисављевић; госпођица Др. Загорка Поповић; Др. Аранђел Аранђеловић, управ. дома нар. здравља; Др. Стева Милосављевић; Драг. Душманић, апотекар; г. Милорад Атанацковић, трг.; г. Љубомир Достанић; г. Јован Грипић, чиновник; г. Војислав Стефановић, срески начелник г. Др. Ивковић, савит. референт; г. Страхиња Циврић, школ. надзорник и Др. Бора Мандиловић,

У Надзорни Одбор — председник г. Мита Богојевић, г. прота Добр. Лучић, г. Влада Сотировић, учит. у пензији и г-ђица Дивна Вучковић.

Овако састављен одбор даје наде да ће сви задаци који претстоје у оној години бити извршени. Пожељно је да грађанство покаже мало више интересовања за наш Црвени Крст. Потребно је не само повремено помагати акцију Црвеног Крста, него се и уврстити у његове редове. То је најбољи доказ љубави према Црвеном Крсту.

М.

Суђење хајдуку Радићу

Пошто је оптужница овдашњег државног тужиоштва стала на снагу одређен је претрес ухапшеном и уцењеном хајдуку Маринку Радићу и педесет и девет његових јака.

Претрес ће се одржати 22 марта ове године у великој сали овдашњег Окружног суда.

За браниоца ухапшеном хајдуку Радићу одређен је по званичној дужности г. Жика Илић — „Средњевац“, адвокат из Пожаревца.

Реке надлазе

Моравна је поново наводила и разлила се преко својих обала, те је поплавила сва земљишта на обе обалама до самог ушћа у Дунав.

Млава је ових дана због учесталих киша и топљења снега на хомолским планинама нагло издошла и излила из свога корита. Од Мала Црнића, до Дрмна и ушћа у Дунав поплавила је све ниве и ливаде. Саставила се Млава са Моголом. Штета на тим поплавленим земљиштима није богзна каква, јер ће вода за кратко време отићи у Дунав а земљиште бити наносом наћубрено.

Радови на Дунавском мосту код Кладова

Главни радови на мосту на Дунаву код Кладова отпочеће идуће године, а ове године ће се извршити припремни радови за које је исто тако потребно много времена.

Овећење темеља извршиће се, како нас заинтересовани обавештавају, ове године, врло вероватно месеца априла. Народни посланик г. др. Љутица Димитријевић интересује се организацијом ове велике свечаности и њеном потпуном организацијом, како би иста била што свечанија и импозитнија. На ову свечаност биће позвани чланови Краљевске владе са председником г. др. Милавом Стојадновићем, сенатори, народни посланици и угледне личности из целе земље.

За приређивање ове свечаности образоваће се одбор у који ће, поред народних посланика тих крајева г. г. др. Љутица Димитријевића и Владимира Казимирића, ући и друге истакнуте личности Вељкопе Крајине. Ово ће за те крајеве бити догађај историјске важности.

Ловцима

По новом закону мора се сваки уписати у почетку године, јер ловачка година сада траје од 1 јануара до 31 децембра.

Иако је данас сада сваки ловац мора се уписати у најрањем року ради набавке ловачке карте и допуштења за лов за 1937 годину, а које издаје Начелник Среза.

Ако се о року не узме, може ловац изгубити право, да лова за ову годину.

Обраћа се пажња ловцима, да се одмах пријаве и уплате код благајника Удружења г. Рутара, зубног лекара, Кнез Лазара 5 (до Трговачке Банке).
Управа

Годишња скупштина

Овд. Грађанска читаоница и књижица одржиће у недељу 28 о. м. у 4 часа по подне у локалу Читаонице

Годишњу скупштину

са овим дневним редом: Читање извештаја управе о раду у 1936 год., читање извештаја благајне и књижице и читање извештаја надзорног одбора. Затим ће се барати нова управа од 16 чланова и надзорни од 3 члана. Најзад ће бити предлози пој. чланова.

Поред редовних чланова позивају се на скупштину и остали пријатељи ове просветне установе, у којој су чланови сада највише трговци, учитељи и приватни чиновници а мало има чланова са другим занимањима, те се апелује и на њих да дођу и упишу се. Нада у очи да од свих чланова (164) свега има само 20 факултетлија од чиновника свију струка док само учитеља има преко 20 чланова иако чиновника факултетлија има много више него учитеља и боље су награђени, па су ипак до сада пропуштали да учине своју дужност према овој потребној и корисној установи.

Управа
Грађанске читаонице
и књижице

Лицитација за израду два чиновничка и четири радничка стана у Љубичеву

Технички Одељак у Пожаревцу одржиће на основу чл. 86 до 98 Зак. о државном рачуноводству на дан 15 марта 1937 г. у 11 час. пре подне у својим просторијама преулицитацију за израду два чиновничка и четири радничка стана на државном добру у Љубичеву код Пожаревца.

Предрачунска сума је дин. 298.581,75.

Главни, предрачун и услови могу се видети у Техничком Одељку у Пожаревцу. Кауција од 10% од предр. суме, односно дин. 30.000

за домаће, а 20% односно дин. 60.000 за стране поданике, полаже се на благајни Переске Управе у Пожаревцу и раније а најдаље до 10 часова на дан лицитације сходно чл. 83 Закона о државном рачуноводству у новцу, хартијама од вредности или гарантном писму.

Оферти таксирани са 200 динара морају се поднети у запечатеном коверту до тога дана у 11 часова пре подне комисији за држање лицитације овог одељка.

Накнадне понуде, као и оне које отступају од услова, неће се пријети. Такмичар је дужан показати исправне о својој подобности надметања (обртницу и плаћања порез) као и уверење Минист. грађевина да може учествовати на јавним лицитацијама.

Из канц. Тех. Одељка у Пожаревцу бр. 845 од 22 фебруара 1937 год.

Годишња скупштина Стрељачког округа

Годишња скупштина Стрељачког округа одржиће се у Пожаревцу на дан 7 марта 1937 године у 10 часова пре подне у хотелу „Српска Круна“ са следећим дневним редом:

- 1) Годишњи извештај окружне управе и надзорног одбора.
- 2) Разрешница старој управи и надзорном одбору.
- 3) Бирање нове управе.
- 4) Решавање о предлозима, молбама и жалбама стрељачких дружина.
- 5) Решавање о окружном наградном гетингу.

Управа

Објава

На дан 28 фебруара 1937 год. у 9 часова пре подне одржиће се V редовна

Годишња скупштина

чланова угоститељског удружења за срез и град Пожаревца у просторијама бифеа „Биоскоп Шухарт“ са овим дневним редом:

- 1) Утврђивање броја присутних чланова ради отларања скупштине;
- 2) Избор два члана за овераче записника и избор секретара скупштине;
- 3) Читање извештаја управног и надзорног одбора о раду удружења у минулој 1936 год.;
- 4) Давање разрешнице управном и надзорном одбору за рад у 1936 год.
- 5) Предрачун буџета за рачунску 1937 год.;
- 6) Избор три члана за управни и 1 члана за надзорни одбор, као и исти број њихових заменика, који су козком иступили (чл. 23 правила);
- 7) Избор шефа уреда и одређивање његове приваљеквости.
- 8) Избор три члана за Суд части као и њима три заменика;
- 9) Питања и предлози, ако их буде било а који су према чл. 17 правила поднети писмено управи удружења на осам дана пре састанка скупштине.

Сви ови чланови који не измире дужну чланарину најдаље на три дана пред скупштину т. ј. до 25 ов. мес. немају право гласа на

скупштини ити могу бити члани на истој у смислу чл. 14 т. 3. Зграда удружења. Зато се позивају сви чланови који нису исплатили свој припадајући им члански улог да иста исплате — донесу благајнику удружења г. Мати—Данету Дружјанићу — кафане „Делиград“.

Бр. 27
фебруара 1937 год
Пожаревац

Председник,
Алекса Јањић

3—3 н.

Пловидба на Дунаву

У циљу учвршћивања сарадње на пољу пловидбе на Дунаву, ускоро ће се састати стручњаци у циљу закључења нових споразума и изједначења пловидбених такса.

Блокови пловидбених предузећа трију земаља успели су да постигну споразум са осталим дунавским друштвима у погледу транспорта цералија и петролеума.

Исто тако постигнуто је споразум са железничким предузећима централне Европе у циљу отклањања конкуренције између ових двају транспортних средстава.

Изложба

Одлучено је да Румунија и Југославија учествују на Прашком сајму у месецу марту 1937 године.

Друга заједничка изложба предвиђена је у вези са међународним сајмом у Загребу а исто тако и уска сарадња у вези са Међународном изложбом у Паризу.

Десето заседање савета биће у Прагу 11 октобра 1937 године.

Занатлијска скупштина

Удружење Занатлија за град Пожаревац и срез пожаревачки, одржиће своју редовну годишњу скупштину на дан 7 марта ове године у сали Градског Поглаварства у Пожаревцу.

Међународна конференција шећера

Према извештају Генералног секретаријата Друштва народа, 5 априла о. г. одржиће се у Лондону међународна економска конференција по питању производње и продаје шећера. Ова конференција биће наставак рада једне раније конференције која се бавила истим питањем.

КИНО ТРУДИЋ

ПРИКАЗУЈЕ

суботу и недељу сјајни музички и балетски филм

СИЛУЕТЕ

ВЕСТИ

Дежурна апотека:
Саво Мумчића

до 7 марта 1937 год.

Маскен-бал који сваке године приређује друштво пријатеља Француске, биће у суботу 6 марта у Дому Трг. Омладине. За ову интересантну и огмену забаву само позвани имаће приступа. Ко случајно не добије позивницу, нека се обрати за исту у друштвеној читаоници.

ПОЛОЖИО ИСПИТ ЗА ГРАДИТЕЉА

Наш пријатељ г. Душан М. Стевић, ових дана положио је испит пред стручном комисијом за градитеља високих и ниских грађевина и добио право за пројектовање истих.

Честитајући му на положеном испиту у исто време препоручујемо га нашим пријатељима, као савесног и ваљног градитеља — предузимача.

Душан М. Стевић извршио је оправку наше старе цркве на опште задовољство како стручњака тако и осталих надлежних.

Желимо му успеха у будућем раду.

ПРИЛОГ ИНВАЛИД. УДРУЖЕЊУ

Приликом забаве овд. Инвалидског удружења приложио је на име прилога дин. 30 г. Љубомир Станојевић брашвар, на чему му удружење захваљује.

РЕД ВОЖЊЕ НА БАНОВИН. ЖЕЛЕЗНИЦАМА

Решењем Дир. П.Д.К.Б. (р. 256/37 на делу пруге Пожаревац — Дубравица, почев од 25.11.37 г. успостављен је редован саобраћај возова за превоз робе и путника.

Возови полазе свакога дана:
из Пожаревца у 15.⁰⁰ ч.
из Дубравце у 16.⁰⁰ ч.

Скупштина Удружења „Слога“

На основу решења управног одбора од 14 фебруара ов. год. и члана 22 друштвених правила Удружења „Слога“ пожаревацких занатлија и радника одржаће своју 37 редовну скупштину на дан 21 марта тек. год у 10 часова пре подне у друштвеном дому.

Браничевска Пчеларска Задруга у Пожаревцу

одржаће своју III редовну годишњу скупштину у недељу 7 марта тек. год. у 9 часова у сали Дома Трговачке Омладине.

ОБРАЧУНАВАЊЕ НЕМАЧКЕ МАРКЕ

Министар финансија донео је решење да се при наплати скупог пореза на пословни промет за робу која се увози из Немачке и која је фактурирана немачким маркама, не-

мачка марка прерачунава у динаре по курсу од 13 динара за једну немачку марку до даљег наређења.

ГОСТОВАЊЕ У ПОЖАРЕВЦУ

Повлашћено Народно позориште, под управом г. Р. Ј. Матијевића гостоваће у Пожаревцу само два дана. Преставе ће се давати у Дому Трговачке Омладине. У суботу је давана премијера Д-р. комедија у 4 чина, од Бранислава Ђ. Нушића, а данас у недељу по подне у 4 часа дневна представа биће Д-р од Бране Нушића а вечерња представа Одгођена ноћ од Арнолда и Баха.

НАБАВКА ЖЕЛЕЗНИЧКОГ МАТЕРИЈАЛА ИЗ МАЂАРСКЕ

Сазнаје се да наше железнице имају један обрану из репарационих примања од Мађарске и то још из 1922 године. У вези с тим обрачуном сазнаје се да ће се у Мађарској набавити железничког материјала за машинску службу у вредности око 16 милиона динара.

Авијација

Узето је у обзир проширење постојећих ваздухопловних линија путем сарадње југословенског друштва, румунских друштава, чехословачких и других.

Венчање

У недељу 28 фебруара 1937 год. у овд. Саборној цркви у 11 часова пре подне венчаће се Миливоје Б. Стојановић обућар овд. са госпођом Љубицом Стефановић, из Брежана.

Скуп сватова Дунavsка 23

НАШИ ПОКОЈНИЦИ

Живко Грујић, трговац, носилац старе и чувене трговачке фирме Саво А. Јовановић и Комп. преминуо је у среду 24 фебруара после кратког боловања у 1 час по подне а сахрањен 25 уз огромно учешће грађанства обојега пола.

Пок Живко био је један од наших најугледнијих трговаца на пожаревацкој пијаци, као честит и карактеран и од речи и као такав уживао је леп глас и у вароши и околини. Био је од напредних трговаца и вазда био пријатељ свију наших културних и хуманих установа, чији је члан био и обилно помагао.

Свршу поч. Живка, Пожаревац је изгубио једног од најчеститијих и агилних трговаца.
Бог да га прости!

МИЛОЈКА БОЈАНОВИЋ, кафеџика у Забели напрасно је преминула 24 фебруара у 62 години живота.

Бог да је прости

ОГЛАСИ

Две куће у центру вароши — продају се — Упитати у уредништву овога листа. 2—3 н.

Трговини

ДРАГУТИНА СТ. МИХАЈЛОВИЋА
Потребан је 1 помоћник

Ново - отворена Народна домаћа кујна под „Шумадинца“

у Јовановој улици бр. 24 — идући железничкој станици — Препоручује п. грађанству своју **ДОМАЋУ КУЈНУ** Примв абонирање на кост како у кујни, тако и ван кујне. Цене умерене Чистоћа примерна Моли за посету. С поштовањем, **ЈОЦА СЛАЂАРЕВИЋ** — „Шумадинца“ — бив. обркелнер код „Плуга“

КУПАТИЛО (Давинића)

Ново реновирано са највећом хигијенском чистоћом које се налази у Југ Богданова бр. 14.

РАДИ четвртком, петком, суботом и недељом **ЗАКУПАЦ** 4 **Никола Велчановић**

Сир

као и све друге млечне производе можете у свако доба добити по најнижој пијачној цени И ТО:
1 кг. младог краваљет и овчег сира 5 дин.
1 кг. старог краваљет и овчег сира за месечење 6—7 дин.
1 кг. баллоновог сира 6—7 дин. 3
1 кг. Сјеличког сира 12—14 дин.
1 кг. свежег кајмака 18—20 дин.
као и свежег путера, кашкавала, траписта, ементалера и т. д.
Има и велики избор Конзервираног поврћа и воћа У колонијално-бакалској радњи **ГРУЈИЋА** у Пожаревцу — преко пута апотеке Душманова

МОЈУ КАФАНУ у улици Тамбурашевој издајем под кирију.

3 Мита Митровић кафеџија

Продајем:

Виноград са воћњаком у варошком брду велич. 1.61 хектар.
Њиву код Мораве, атар општ. Пожаревацке, велич. 1.41 хектар.
Кућу и 2 коша са плацем, вел. 13 ари у Југовићевој ул. бр. 2.
Кућу и плац велич. око 33 ари у Немањиној ул. бр. 39.
Зграду са три дућана и 2 стана у зблизи, на Бранковом тргу бр. 9.
4—4 **ВОЈИСЛАВ М. БРКИЋ**

Бакалска радња

добро разриђена на живоме месту — предаје се услед слабости. Заинтересовани нека се обрате у уредништву овога листа 2—3 н.

Имање

у Јерменином пољу издајем под закуп. За услове и цену закупа обратити се **ДИВНИ ВУЧКОВИЋ** преко пута гимназије

Два стана

у центру вароши, здравх без влаге издају се под кирију. Један на спрату са 3 собе и осталих приналежностима. Други приземље са 2 собе и осталих приналежн. За услове обратити се у радњи Божидара Л. Милошевића и Тилића — рибарска пијаца. 1—3 н.

Од 1 маја ове године издајем под закуп

1) ДУЋАН, Краљева улица; 2) ДУЋАН СА СТАНОМ (Чечелсков) који је и на продају. 1—5 Милан Марјановић, адв.

ЖАЛО!

Купујем старо злато плаћам 24 дин. грам. Тако исто купујем и стари римски новац **ЗЛАТАН** — плаћам по вредности новца и старина

Михајло Сергијевић часописар — Пожаревац

ЈАВЉАМ

грађанству града Пожаревца и околине да сам од 10 фебруара т. г. отпочео рад у кафани **„БРАНИЧЕВО“** Кафану сам снабдео са прокламним пићем и исто ћу продавати по јевтиној цени.

Домаћа кујна. Свако јутро има фришак гулаш. Услуга брза и тачна. Дођи, види и увери се! Моли за посету

2 С поштовањем, **Павле Лакић**

Нашој никад непрежаљеној кћери, супруги и мајци

Наталијн Д. Цветковић

даваћемо **ЧЕТРЕДЕСЕТО ДНЕВНИ ПАРАСТОС** у уторак 2 марта у 10 час. пре подне у овд. Саборној цркви. Моле се сродници и пријатељи да присуствују овом тужном помену.

Ожаловићена породица **ДУШАНА ЦВЕТКОВИЋА** учитеља овдашњег

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 дн.

ПРЕТПЛАТА:
 За годину дн. 100
 " 6 месеци " 55
 " 3 месеца " 25
 Доплате претплату, огласе
 и остало упућивати на
 штамарију В. Наумовића
 са плаћеном поштарином
 Редовници се не враћају
 Огласи се враћају
 по тарифи
 ЗА ОГЛАСЕ ПОЛАЖЕ
 СЕ НОВАЦ У НАПРЕД

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗЛАЗИ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК И УРЕДНИК:
БОРЉЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 19

Пожаревац, четвртак 11 марта 1937 год.

Година 42

Југославија учвршћује свој мир

ВЕЛИКИ УСПЕХ ВЛАДЕ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

— Наша се земља са правом сматра као један од главних фактора мира и постојећег реда на Балкану и у целој Југоисточној Европи —

Претседник Владе и Министар иностраних послова г. др. Милан Стојадиновић изложио је у четвртак, 4 о. м., пред пленумом Народне Скупштине спољну политику Краљевине Југославије и резултате наших мирољубивих напора у току минуле године. Тај експозе је познат целој земљи, али земља треба да зна и друге ствари у вези са тим експозеом.

Пред препуном скупштинском двораном, која је имала врло свечан изглед, и у чијој се атмосфери осећао значај дана, пред препуном галеријом и крцатом дипломатском и новинарском локом, појавио се на говорници г. др. Милан Стојадиновић, човек који ужива огромно поверење и велике симпатије у целој земљи, државник кога цени Европа и чији се ауторитет подигао на висину највећих људи данашњице. Његова личност и његова појава изазвала је такво одушевљење у Народној Скупштини и тако дуг и спонтан плесак какав се у нашој Скупштини већ много и много година није чуо ни видео, — а то је био знак једне велике промене, једне велике разлике од онога што се у Скупштини догађало лане почетком марта и онога што се у њој догађа данас, годину дана доцније.

Са излагања Претседника Владе Министра иностраних

послова г. др. Стојадиновића о нашој спољној политици тако су била убедљива и документована и таквим тоном изражена да су изазвала одушевљено одобравање, и то не само код присталица владине већине, него се у више махова могло видети да и парламентарна опозиција плескањем одобрава поједине констатације г. др. Стојадиновића. Ово је врло ретка појава у нашем парламенту, па и у парламентарним осталих народа и када се то догоди, онда се мора запазити и истаћи.

У оваквом расположењу и у оваквој атмосфери која чини част и високо диже углед нашег Парламента, изложио је г. др. Стојадиновић спољну политику Краљевине Југославије. По његовим сопственим речима, опште смернице наше спољне политике могу се лако и јасно резимирати овако: Ми смо, — рекао је г. др. Стојадиновић, — пре свега, за одржање међународног мира и за одржање данашњих скупно плаћених граница Југославије. Ми смо за јачање идеје међународне солидарности и за ефективну примену начела опште безбедности. Ми смо заупријатељску сарадњу са свима народима Европе.

Ове речи г. др. Стојадиновића, које садрже читав програм наше спољне политике и које боље него све декла-

маторске фразе изражавају стварност наших међународних односа, изазвале су неописано одушевљење и дуготрајно одобравање у целој скупштинској дворани. А када се одушевљење стишало, г. др. Стојадиновић је наставио одмереним и убедљивим тоном своје излагање, тумачећи однос наше земље према појединим државама и према савезима у које је она ангажована. Износићи верну слику и стварну ситуацију ових односа, г. др. Стојадиновић је био само тумач општег народног расположења — и зато су његове речи остављале утисак једне дубоке искрености као и што његова политика оставља утисак једне народне политике.

Излажући нашу спољну политику, г. др. Стојадиновић је био отворен и ов нам је открио једну чињеницу која несумњиво подиже снагу и морал читаве наше земље и који нас бодри да недрим очима и спокојно гледамо у нашу будућност. Он нам је рекао: да Краљевска Влада чини сталне напоре у погледу јачања мира, али да она не занемарује ни појачања наше сопствене снаге у погледу материјалне и моралне опреме наше војске. Војска ће увек бити на висини твога задатка да би одговорила дужностима према отаџбини са оним истим високим патриотизмом, каквим се одликовала у својој славној прошлости, и она остаје један од стубова наше националне егзистенције.

У тренутку када је г. др. Стојадиновић изговарао ове речи устала је на ноге цела скупштинска дворана да на један ретко одушевљен начин

поздрави и ода признање нашој војсци и да изрази своју љубав према њеноме шефу: према Круни!

После експозеа Претседника Владе и Министра иностраних послова г. др. Милана Стојадиновића у Народној Скупштини о положају наше земље у Европи и у општој међународној заједници, можемо мирне савести да заједно са њим констатујемо једну неоспорну чињеницу: да се Влада стара да у наше међународне односе унесе дубоку мирољубивост и ширину схватања у решавању важних међународних проблема. Из једне тепке и мутне периоде међународног живота, Југославија је успела да изађе не само неослабљена, већ са појачаним међународним престижем. Она се данас са правом сматра као један од главних фактора мира и постојећег реда на Балкану и у целој Југоисточној Европи.

Примивши ове изјаве и пригрливши их као своје, Скупштина се још једном више изјаснила за политику и за личност др. Милана Стојадиновића, који је умео да оправда његово досадашње поверење, а који је овим спонтаним и видним признањем ободрен и осокољен да и даље ради у истоме правцу.

Она мала, незнатна мањина скупштинска, која се изузела од овог одушевљења — свакако и сама себи у души признаје да је немоћна према тој струји која иде за једним снажним човеком као што је др. Милан Стојадиновић и која га помаже да истраје у своме стремљењу: да Југославији обезбеди једну чисто Југословенску спољну политику.

За подизање пољопривреде

Нови буџет на делу показује
владно стање за
земљораднике

О потреби вођења једне сељачке политике, као и о потреби озбиљног старања на унапређивању пољопривреде и поправци стања земљорадника, код нас је стално говорило и писало. Али од лепих речи до дела велики је пут и многима од тих сељачких пријатеља тај се је пут учинио и сувише напорним. Тако је остало само на лепим речима. Тек је влада г. др. Милана Стојадиновића пошла обрнутим путем — ова своју бригу за земљораднике показује делима а лепе речи оставља онима који у њима налазе задовољства или једину могућност.

Дела која је извршила влада г. др. Милана Стојадиновића у корист земљорадника опште су позната. Дефинитивно решење питања земљорадничких дугона које отвара могућности за нормално газдовање склапање повољних трговинских који обезбеђују земљораднику рентабилно увовчење његових производа, а затим цео низ мера за поправку саобраћаја, јавни радови и т.д. све то било непосредно било посредно иде у корист пољопривреде.

Треба нагласити да је г. др. влада у неколико уредаба повела и засебну акцију за унапређење свиларства, производњу памука, вуне и т.д. Настојање владино у томе, раду ишло је за тим да и ванбуџетским намицањем знатнијих сретстава помогне и унареди нашу пољопривреду и наше сточарство. Иницијатива владина на томе пољу је дала добрих резултата, а нема сумње да ће корист од те акције за пољопривреду у току времена бити све већи.

У новом буџету ти озбиљно и стварно старање за земљорадника долази врло јасно до изражаја. У првом реду, поред расхода пољопривредне закладе за унапређење пољопривреде и сточарства у износу 25,5 милиона динара, повећан је и буџет Министарства пољопривреде за 14,5 милиона динара. Кредити министарства социјалне и народног здравља такођер су повећане за 20,25 милиона динара, па ће добар део бити употребљен за здравствено подизање села. Повећана су и министарству просвете за градњу нових школа и постављање већег броја учитеља. Разуме се да ће и од кредита многих министарстава, па онда од ванпредних кредита који ће се, у износу од 990 милиона динара, употребити искључиво за материјалне потребе, велику корист видети и пољопривреда.

У свом експозеу о буџету за 1937/38 годину министар финансија г. Душан Летица изјавио је да Краљевска влада желећи да поштеди нашег земљорадника у његовом економском подизању, неће дирати у основицу земљарине спуштеном законом о буџетским дванаестинама за 1935/36 годину, и да у ту пореску основицу неће дирати не само ове него ни наредне 1938 пореске године. Ова одлука владина добива још много више на значењу када се узме у обзир да су се цене земљорадничких производа у овој години знатно поправиле и да је према томе и рентабилност пољопривреде далеко већа него ранијих година, што се може приметити и на повишеним ценама земљишта.

Ако влада г. др. Милана Стојадиновића ипак није приступила поновном повишењу земљорадничког пореза, премда је за то имала економског оправдања, онда то само значи да јој је искрењо стало до тога да земљорадника што боље помогне и подигне. Са повољнијом коњунктуром, а без већих пореских терета, наш земљорадник биће у могућности да се у сразмерно кратком року опорави од кризе која га је неколико година тако тешко притискала. Влада г. др. Милана Стојадиновића чини све могуће напоре да се нашем земљораднику помогне, али делима, а не само речима. Мер.

Југословенско-Бугарска привредна сарадња

Према закључењима Пакта о вечном пријатељству између наше земље и Краљевине Бугарске, у истакнутим привредним круговима обе земље примећује се активност која је везана за тежином, да се појача узајамна размена добара. Не узлећи овога пута у разматрање вести које се у последње време шире у погледу могућности и целисходности закључења царинске уније између Југославије и Бугарске, нама је циљ да се у овом кратком чланку осврнемо на могућности интензивније размене добара између наше земље и Бугарске.

Онда када су наши политички односи са Бугарском били нерегулисани, нико вије ни могао ни помислити на јачање привредних односа. Али данас, та сметња отпада и између наше земље и Бугарске може да дође до знатнога јачања размене привредних добара. До душе, економске структуре Бугарске и Југославије насу такве да би допуштале нека нарочити снажан развој привредних веза, јер, као што је познато, Бугарска производи и извози многе артикле које и ми извозимо на иностране пијаци. Као претежно земљорадничка земља, за индустријом која је

још увек у повоју. Бугарска извози данас највише аграрне производе. Тај исти случај је углавном и са нашом земљом, али, мора се признати да су и поред свега тога наше привредне везе са Бугарском до сада биле на једној тачки показује минимум интересовања за допуњавање на привредном пољу. То се најбоље види из околности, што је наша трговина са Бугарском и у погледу увоза и у погледу извоза, увек била незнатна и као позиција у трговинском билансу и наше земље и Бугарске сасвим без значаја. Данас, наша размена добара са Бугарском достиже једва десетак милиона динара а то је цифра која не може задовољити привредне интересе и постојеће могућности за узајамну сарадњу на привредном пољу.

Иницијатива која је последњих дана покренута иде за тим, да се у првом реду оснују оне установе које ће корисно деловати у смислу интензификације размене добара између Југославије и Бугарске. После закључења Пакта о вечном пријатељству, делатност бугарско-Југословенских прилика мораће да се прошири и на друге институције ако се жели да се између двеју пријатељских и братских земаља дође до уже привредне сарадње. Према извесним вестима, сада се ради на припремама за оснивање једне бугарско-југословенске банке која би своја седишта имала у Београду и Софији, и која би у своје руке изела финансирање нашег извоза у Бугарску и бугарског увоза у нашу земљу. Осим тога постоји могућност оснивања југословенско-бугарских трговинских комора које треба да имају своја седишта у нашој земљи у Београду, Загребу и Љубљани, а у Бугарској у Софији, Бургасу, Варни и Пловдиву.

Као што се види, после закључења бугарско-југословенског пакта долази друга плодна активност која ће несумњиво врло корисно деловати на јачање југословенско-бугарско привредне сарадње. Ј. А.

Наш павиљон на лајпцишном сајму

На овогодишњем пролетњем сајму у Лајпцигу узела је и наша држава учешћа преко Трговачког музеја и друштва „Путник“. Док је трговачки музеј спремио са разумевањем и прегледно све наше земаљске производе који долазе у обзир при нашем извозу, дотле је друштво „Путник“ изложило око 20 великих фотографија формата 1,3 м. према 1,80 м. монтираних на дрвету. Путникове фотографије представљају заиста последњу реч фотографиске технике, па су својом оригиналношћу привукле општу пажњу. Поред наших најлепших крајева, налазе се и лепе слике на

ших народних ношњи. Трговачки музеј као и до сада на свима међународним привредним сајмовима, организовано је уз наш изложбени део и обавештајну службу у сарадњи са друштвом „Путник“, на многобројни страници који су већ до сада посетили сајам, поред прегледа наших земаљских производа и туристичких делота, могу одмах на лицу места да добију и сва потребна обавештења.

Омладинцима Града Пожаревца и околине

Као организатор и секретар Четничког удружења у Пожаревцу, немогу да се уздржим да Вас омладино поново потсетим шта је четничка акција и њена дужност. Четничка акција малене Србије која је покренута 1903 године за заштиту нашег живља под Турском царевином, дала је такве резултате да јој се дивно цео свет.

За време ратова четници су показали чуда од јунаштва, за слободу наше миле домовине, они редише напоредо са осталим ратницима те створише ову државу. Али наша народна пословица вели: „ЛАКШЕ ЈЕ СТЕТИ НЕГО САЧУВАТИ.“

На основу ове пословице разви се јака акција за стварање националних удружења. Јер Куманово, Брегалница, Гучево, Цер, Кајмачалан најбољи су сведоци тога јер ова држава није створена дипломатским препискама, већ крваво и востима најзаселих наших синова.

Данас када влада дух грубог материјализма, када је почело заборављати на опште дужности према заједници, појави четничких удружења има нарочити значај. Оно прикупља око себе све оно што жели добра нишој отаџбини.

Име отаџбине треба да нам је изнад свега, не само на уснама већ дубоко у срцу. За отаџбину треба дати све па и живот свој.

Југословенска племена неће више дозволити да буду ситна монета за подкусување туђих крупних рачуна.

Југославија је створена као гвоздена баријера пред непријатељима који мисле продирати на ИСТОК — БАЛКАН.

Са том паролом оснивају се Четничка удружења, па зато омладино поштите тим путевима као наши који су дали своје животе за нашу Велику Југославију.

Ко жели бити четних нека дође да се упише.

Ко се плаши смрти ту јунаштва нема.

7 марта 1937 год.

у Пожаревцу

Влад. Р. Перих
секретар

ОМЛАДИНСКИ КЛУБ ПОЖАРЕВАЧКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

приређује у суботу 13 марта у сали Дома П. Т. О.

►► Своје прво ВЕСЕЛО ВЕЧЕ са игранком ◀◀

Уз суделовање БЕОГРАДСКОГ ВОКАЛНОГ КВАРТЕТА и популарних РАДИО ПЕВАЧА Г-ђе Љубице Милivoјевић и г. Бошка Брујића који ће својим обилним програмом и севдалинским песмама пружити публици ретко задовољство.

Како је ово ПРВО ГОСТОВАЊЕ РАДИО ПЕВАЧА, надамо се да нико неће пропустити ову покладну суботу коју ће провести уз веселу песму и игру.

Пожаревац потрбује позориште, макар и дилетанско

У Грађанину од 7-ог ов. мес. изашао је напис: „Једна потреба Пожаревца“. У томе напису говори се о бив. Бан. Народ. Позоришту у Пожаревцу, које је са успехом деловало пуних шест година, а по том ликвидирало.

Једновремено се, на пријатеље позоришта, апелује за поновно оснивање и обнављање позоришта у Пожаревцу.

И заиста, када се зна са каквим је еланом и одушевљењем грађанство Пожаревца примило оснивање првобитног Обласног а потом Банов. Позоришта у Пожаревцу. Када је познато да је то Позориште Пожаревац обилно помогао и новчано и материјално. Онда није чудо што се сада поново родила идеја за оснивање једног Позоришта у Пожаревцу, па ма се оно звало Дилетанско. Када Пожаревац није имао среће да и даље има Банов. Позориште, које је први пут и угледало света у Пожаревцу.

Не кривицом Управе, која га је водила, већ саботажом баш оних људи, који су у првом реду и били позвани да га одрже у интересу њиховом, Позориште је ликвидирало после 6 год. успешног рада.

Глумци, неколицина њих, својом саботажом успели су да се Позориште одузме Пожаревцу и пресели у Крагујевца.

Поред свог труда и воље управе, да позориште одржи даље, на жалост није се успело. Неколико глумаца гадањег ансамбла саботирали су рад у Позоришту, повладејући стално једна те исти репертоар, тек колико да се види да раде, међу тим крадимице радили су на томе да се Позориште из Пожаревца премести за Крагујевац у чему су најзад и успели.

На њихову велику жалост (тих глумаца) у Крагујевцу је живело колико и водени цвет. Премештањем овог позоришта у Нови Сад губи га и Крагујевац. Па тако сада га нема ни Крагујевац ни Пожаревац.

Дунав. Банов. Позориште у Н. Саду, који је повикло у Пожаревцу, ни једном до данас својом посетом није Пожаревац удостојило и ако врло добро зна да је и Пожаревац у Дунав. Бановини као и да му је место рођења у Пожаревцу.

Свима је нама познато колико Пожаревац и Пожаревацни воле

позориште. у Пожаревцу су увек групе путујућих позоришта одлично пролазиле. Није ви чудо, што се сада поново родила мисао код пријатеља позоришта за оснивање једног макар и дилетанског позоришта.

Ми ову појаву поздрављамо са жељом, да се ова идеја у најкраћем року и оствари. Верујемо да ће се наћи увек људи из свих редова грађанства који ће овај покрет помоћи морално и материјално.

Полагање камена темељца моста на Дунаву код Турну Северина

У румунским обавештеним круговима говори се да ће у месеци априлу на свечан начин бити постављен камен-темељца моста код Турну Северина између Југославије и Румуније.

Овој свечаности, за коју се тврди да треба да се обави за време боравка г. Бенеша, председника Чехословачке Републике, у Југославији, даће особити значај присуство трију шефова држава Мале Антанте.

Забавно вече

Пожаревачко Женско друштво приређује у суботу 13 ов. месеца уочи поклада у хотелу „Српска Круна“ Забавно вече са игранком и лутријом у корист подизања дома „Милосрђа“ за смештај старица-ца.

Нарочитих позивница неће бити те се овим путем позива грађанство да потпомогне Женско друштво у извођењу овог племенитог циља. Улазак бесплатан.

Добровољни прилози примају се са највећом захвалношћу.

Почетак у 8.30 часова у вече.

Управа

Производња злата у јануару износи 222 килограма

Према статистичким подацима производња злата у рудницама злата у јануару о. г. износи 71 килограм и 935 грама. То је повећање за преко 20 килограма према производњи у јануару прошле године.

Производња злата у Бору износи око 150 килограма, односно 50 грама на сваку тону сировог бакра, а производња бакра у јануару била је 3.000 тона. Према том укупне производња злата у јануару износи око 222 килограма.

С П О Р Т**Службене вести из Браничевско Подунавске Жупе Б. Л. П-а****Окружница бр. 24.**

Седница управног одбора од 8 марта 1937 године.

Присутни: Рутар, Даниловић, Баршников, Новаковић, Тимић, Животић и Коцић.

Отсутни оправдани: г. г. Анафи Петровић.

Отсутан неоправдан Игњатовић.

1. Последњи пут се позивају сви клубови са територије ове жупе који се до сада нису претплатили на лист „Грађанин“, службени орган ове жупе да то одмах учине, у противном биће предложени Б. Л. П-у ради суспензије. Претплата из осе за годину дана данара 80 а за пола године 40.

2. Позивају се последњи пут под претњом последња казненог правилника следећи клубови и то: Мл. Радник и Југославија — Пожаревац, Ђ. Смедеревац, Железничар, Раднички, Сартид и Трговачки — Смедерево, Млава и Слога — Петровац да одмах известе ову жупу у року од 24 часа који су играчи постигли голове на прв. утакмицама играним у јесењој сезони прв. године 1936-37 колико је који од играча постигао као и на којим утакмицама. Ово важи за играче 1 тима.

3. Прима се извештај г. Томе Шока са приј. утакмице Сартид—Адмирал — Београд игране дана 28 феб. о. г. у Смедереву.

4. Прима се извештај с. к. Железничара — Смедерево у акту број 26 од 2 марта ове године, једновремено се клуб позива да одмах поднесе извештај у два примерка о избору нове управе.

5. Прима се извештај с. к. Сартиде — Смедерево са приј. утакмице игране дана 28 феб. о. г. у Смедереву.

6. Према извештају с. к. Трговачки — Смедерево у акту број 14 од 2 о. м. као и извештају г. Пере Којаса п. председника ове жупе не одобрава се рад скупштине с. к. Трговачки одржане дана 1 марта о. г. пошто је скупштина била пријављена овој жупи за 28 феб. а не за 1 март, те како је иста одржана без присуства делегата ове жупе то се иста повиштава, а с. к. Трговачком вјерује да одреди нову скупштину за 21 март са почетком од 10 часа пре подне и о овоме известити ову жупу у ком ће се локалу скупштина одржати, како би се могло одредити делегат који ће присуствовати од стране жупе.

Све административне послове у клубу за време док се не одржи нова скупштина водиће г. Јаков Бита и госп. Коста Петровић.

7. Према акту број 15 од 2 марта о. г. извештава се с. к. Трговачки — Смедерево да ће се клубу доставити извод на име дуговања чим исти буде од Б. Л. П-а примљен.

8. Прима се извештај г. Пере Којаса Смедерево са одржане ред. год. скупштине с. к. Железничара — Смедерево.

9. Прима се адреса с. к. Трговачки — Смедерево у акту број 19 од 4 о. м. да се пошта има упућивати на адресу г. Косте Петровића трг. Смедерево за Трговачки.

10. Прима се извештај с. к. Трговачки — Смедерево у акту број 22 од 4 о. м. да клуб не припада радној заједници у Београду.

11. Извештавају се клубови са територије ове жупе да ће прв. утакмице пролећне сезоне прв. године 1936-37 почињати у месецу марту и то: Резервни тимови са почетком од 10 часа пре подне, а 1 тимови са почетком од 3 часа по подне.

12. На дан 14 марта ове године одиграће се на подручју ове жупе следеће прв. утакмице и то:

У 10 часа пре подне на игралишту Сартиде — Смедерево рез. тимови Ђ. Смедеревац—Железничар, суди г. Јаков Бита, дежурни члан жупе г. Тома Шок.

У 3 часа по подне на игралишту Сартиде играју 1 тимови Ђ. Смедеревац—Железничар, дежурни члан жупе г. Чедо Даниловић секретар жупе.

13. Наредна седница управног одбора ове жупе одржаће се на дан 15 марта ове године са почетком од 8 часа у вече у седишту жупе Дом Трг. Омладине соба бр. 1 и 2 па се моле сви чланови да најкаже у којој седници присуствују.

госп.

1 Секретар, то Ју-

Чедо М. Даниловић

ТОН КИНО ТРУДИ
приказује у среду 10 и четвртак 11

ТАЈНА ЧАРЛИ ЧЕНА

ВЕСТИ

Дежурна апотека:
Мите Станисављевића
до 14 марта 1937 год.

МОРАВА ОПАДА

После наглог падољаска Мораве и изливања из свога корита, начинивши штете селима: Драговцу, Живици, Брежанима и Батовцу почела је да опада али како је Дунав још нашоко ов је поплавнио крајеве села Дубровици и прачинио штете.

УПРАВА МОНОПОЛА ПОДИЖЕ ПАЛАТУ У ВРЕДНОСТИ 60 МИЛИОНА ДИНАРА

Још у овоме буџету предвиђен је кредит за подизање палате Управе Монопола у Београду. Палата ће се подићи у Босанској улици, а имаће лице и из Немањине улице. Ова палата коштаће око 6 милиона динара.

Радови ће почети најкасније крајем јуна о. г.

РЕКОРДАН ЖЕЛЕЗНИЧКИ РОБНИ САОБРАЋАЈ У ЈАНУАРУ О. Г.

Месец јануар о. г. тукмо је рекорд у погледу железничког робног саобраћаја. Према последњим подацима, број утоварених вагона овако се кретао у јануару за последњих 6 година: 1932 — 93.000; 1933 — 89.000; 1934 — 99.000; 1935 — 80.000; 1936 — 97.600; 1937 — 107.000.

ЈЕДНА ПРОИЗВОЉНА ВЕСТ

Неки листови донели су налет кво да се спрема измена Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова у том правцу да ће дужници земљорадничких задруга бити изузетни од прописа Уредбе.

На надлежном месту добила смо обавештење да ова вест није тачна.

Венчање

Госпођица Десанка Р. Томић учитељица у Пожаревцу и госардин Жарко Ж. Првуловић школски надзорник у Лебану венчани 7 марта 1937 г. у Бошњацима.

НАШИ ПОКОЈНИЦИ

За **МИОДРАГ БОГОЈЕВИЋ**, ученик 8. разреда основне школе, — син г. Богоевића, обућара оvd. — завредничево је 7 о. м. и сахрањен 8. м. у гробљу. Простити се.

ОГЛАСИ

Издаје се одмах 1—3

Засебна КУЋА

са свима потребним просторијама у Драгашевићевој улици бр. 15. Јавити се СМЕДЕРЕВЦУ, винару оvd.

Кућу моју у Милутиновој улици бр. 4 а до куће поч. Др. Станојла издајем под кирију од 1 маја ове год.

За услове упитати г. Хренислава Лазаревића, учит. у пензији. 1 Мих. Даниловић, уч. у пензији

На продају

Кућа за становање удобна од тврдог материјала у Рагковој улици број 10.

Кућа-дућан мањи у Делаској улици. За цену и услове обратити се на Пожаревачку Задругу 1—3 А. Д.

Елајко Стефановић

син поч. Михајла Стефановића продужио је рад свога оца и чисти јаме и канале са најбољом спремом и моли да се за потребе лично њему обраћају. 1

МАШИНЕ

за прераду столарског грађевинског материјала стенишне масе Петра Костића, столара из Пожаревца, продаваће се у Пожаревцу путем јавне лиценције на дан 12 марта 1937 год. Машине су у врло добром стању.

Не заборавите

Да посетите **часовничарску радњу** Јанковић на корзоу где ћете видети велики избор модерних, зидних, кухињских и столних сатова. За мале паре дуготрајни поклон. Користите снижење цена за младенце.

С поштовањем, Драг. Јанковић, часовничар. 2

Од 1 маја ове године издаје се под закрп

1) ДУЋАН, Краљева улица; 2) ДУЋАН СА СТАНОМ (Чечелсков) који је и на продају. 4—5 Милаш Марјановић, адв.

Тражим дућан

на пролазном месту где се могу куповати сви земљораднички производи. Ко има нека се обрати у трговини Драгета Панџића, Дунавска бр. 28 — Влашка мала.

Сир

као и све друге млечне производе можете у свако доба добити по најнижој пијачној цени И ТО:

- 1 кг. младог крављег и овчет сира 5 дна.
- 1 кг. старог крављег и овчет сира за месење 6—7 дна.
- 1 кг. БАЗИЛОВОГ сира 6—7 дна. 5
- 1 кг. Сјеничког сира 12—14 дна.
- 1 кг. свежег кајмака 18—20 дна.

Има и велики избор Конзервираног поврћа и воћа У колонијалко-бикалској радњи **ГРУЈИЋА** у Пожаревцу — преко пута апотеке Дугманџа

ЖАЛО!

Купујем старо злато плаћам 24 дна. грам. Тако исто купујем и стари римски новац златан — плаћам по вредности новца и старина.

Михајло Сергијевић часовничар — Пожаревац 5

Све потребе за РУЧНИ РАД

Гоблене ситни и крупни све врсте; фулова за ручни рад, фишегарн; рубмана за завесе; прекриваче, и т. д. добићете увек код 3—3

ЛУВГИЋА И ЈАНКОВИЋА

Своме милом покојнику **Милутину М. Парићу** бишаем месару да ва њемо

ЧЕТРЕДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПАРАСТОС у суботу 13 марта т. г. у 11 часова пре подне на гробљу, о чему извештавамо пријатеље и познанике.

ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА

Ожиљене ЛОЗНЕ калемове од најбољих асталских сорти продаје 3 **МИЛИВОЈЕ Ж. АНТИЋ** виноградар.

У гостионици „СТИГ“ код 2 **ДРАГЕ ПАФА** потребан је келнер може ступити од 10 тек. месеца

На продају две куће сунчане и здраве. Услови повољни. Упитати уредништво овог листа. 2

ОБЈАВА

Пошто се заказана редовна годишња Скупштина Удружења угоститеља за срез и град Пожаревац на дан 28 фебруара ове год. није могла одржати услед довољног броја присутних чланова то се овим објављује на дан 16 марта тек. год. са истим дневним редом и у истом локалу у 9 часова пре подне.

Позивају се г. г. чланови овог удружења да поменутог дана изволе доћи, јер ако у 9 часова не буде довољан број присутних скуштина ће се одложити за један сат касније т. ј. отпочеће рад у 10 часова са онолико присутних чланова колико их буде

Из Удружења угоститеља за срез и град Пожаревац Бр. 54 1 марта 1937 год.

1 Претседник, Члан управе, Алекса Јањић Марко Мојсиловић

Дућан у Краљевој улици 4 продаје се из слободне руке. Заинтересовани се понудама нека се јаве Милићу, Београд, Смиана 39. 2

Нашем милом и никада непрежаљеном оцу, сину и брату

Бождару — Бошк

П. Новаковићу

бив. трг. да ва њемо

ЧЕТРЕДЕСЕТОДНЕВНИ ПОМЕН у недељу 14 о. м. у 10 сати пре подне на гробљу.

Моде се рођаци, другови и пријатељи покојника да изволе присуствовати овом по нестужном помену.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Син ПЕТАР, маја СТЕВАНА и брат РАТИБОР.

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 дин.

ПРЕТПЛАТА:

За годину дин.	100
" 6 месеци "	5
" 3 месеца "	25

Дописе, претплату, огласе и остало упућивати на штампарију Ђ. Наумовића са плаћеном поштарином. Рукописи се не враћају. Огласи се примећују по тарифи.

ЗА ОГЛАСЕ ПОЛАЖЕ СЕ НОВАЦ У НАПРЕД

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗЛАЗИ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК и УРЕДНИК:
БОРЂЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 34

Пожаревац, недеља 2 маја 1937 год.

Година 42

ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ

УСКРШЊИ ГЛАС

*Христџе, у дан Свога васкрсења
Ако још волиш род човечански,
Сиђи опет, свет тражи спасења,
И долазак чека Ти божански;
Још се није човек спас'о зала,
А ост'о је и без идеала.*

*Сиђи ойети међу грешне људе,
Јер је демон свуд распео мреже
А људи се у свету не труде,
Да Те схвате, Чак од Тебе беже;
Замрало се све у њиној души,
И цело се човечанство гуши.*

*Сиђи Христџе, последњи су дани,
Свет је данас премашио пако,
Свуд су људи мржњом растргани,
И ма чега човек се дотак'о,
Све се клони своме разорењу,
И једино води уништењу.*

*Звона звоне, на земљу Те зову,
Да раскравиш замрзле им душе;
Ил' не гледаш више земљу ову
Кад гасови отровни је гуше;
Човек рат би, у том бесу људи,
Ко зверови постали су људи.*

*Сиђи Христџе! — Ил' не, не силази,
Јер би људи распели Те с нова;
Пусти нека човек себе згази,
И опусти јадна земља ова,
Када на њој ничег доброг није,
Кад је човек претвори у пак'о,
Нек' и она у тмину се скрије,
И нек' казна постигне га тако!*

*Нек' сва земља учас се распрене,
Из пропасти нова да васкрсне,
Да се на њој бољи човек јави,
Да се земља више не крвави!*

МИЛ. К. НИКОЛИЋ — РАСИНСКИ

До међународног судара не може доћи

Ради народног спокојства на данашњи велики хришћански дан, морало се осврнути, на пакосне наговештаје, као да може доћи до рата! до страшнога међународног суда, који би човечанству навео нове несреће. По новинарској дужности, ваља нам рећи нашим добром, вредном, и родољубивом народу, да не треба да се осврне на зле умишљаје, противника свога што је у нашој земљи добро и на свом месту.

Наш народ ваља да зна, да ма колико се европске државе наоружавале и ма колико се потпуније припремиле за рат, ипак до рата и међународног судара не може доћи. А не може доћи до тога страшнога и крвавога рата баш због тога што су сви до зуба наоружани и за рат свремни, те не зна ни из далека какав би исход из тога рата био. А по томе ваља додати, да ни једна држава не жели рат, па ни оне, које прижељкују измену постојећег стања ствари у свету, а на штету победоносца у Светском рату.

Ваља знати, да би се на случај сукоба, све државе које не желе никакав поремећај у свету, већ да остане како је, окупиле би се око велике Британије и француске. Исто тако ваља знати, да Мала Антанта чини силу равну Великој Британији и Француској, како по броју свестрано спремих ратника тако и по свестраној спреми. А Балкански споразум исто тако по свему чини још и јачу војничку силу. Може се претпоставити да само Немачка и Италија, као велике силе, могу помишљати на измену постојећег стања.

Али за покушај да ратом измене постојеће стање не би могле придобити ни једну другу државу, па чак ни Аустрију и Маџарску, јер су и ове државе свесне стања ствари, да никад не могу васкрснути стару двојну монархију са Хабзбурзима на челу. Руски ратни колос, који је сада јачи и страшнији но што је био царистичке Русије, никад не би пришао империји листичкој Немачкој и Италији. Своју ратну силу ствара и чува бољшевичка Русија прво ради очувања бољшевичких савезних република и комунистичког реда ствари у њима

и да помаже расуло у нападачким државама не ангажујући за то своју војничку силу.

Ми најмање имамо разлога да се бојимо некакве ратне опасности, јер се наша спољна политика побринула за нашу безбедност благодарени вођству наше спољне политике, ми се налазимо у најбољем друштву, која стоји као гранитна стена, коју никакве и ничије силе покренути не могу, а камо ли какву осетну штету учинити.

Ваља знати, да наша — тамо њихова — удружена опозиција непреставља нити ће, оваква каква је, претстављати какву озбиљну чињеницу ни у унутрашњој ни у спољној политици. Док постоји здрав и снажан наш национални елемент на челу са Карађорђевићима и државницима, какви су данас водећи, никад наша краљевина неће и не може доћи ни у какву опасну ситуацију, а још мање у рату. Наши државни водећи врхови закључивали су и закључили савез са пријатељским и суседним државама ради заштите обостраних интереса, остављајући и себи и својим савезницима слободне руке у својој унутрашњој политици и формули владавине. Наши су водећи одговорни државници правилни савези ради очувања мира и заштите заједничких интереса.

И зато што је, поред успешне унутрашње политике, спољна политика обезбедила мир нашој земљи, цео наш народ, на данашњи дан, треба да је у највећој мери спокојан, јер се данас његова судбина налази у сигурним рукама, које прати срећа и Божји благослов.

Павле Кара Радовановић

Ускршњи епиграми

1

Тако је сад у свету,
Губи се уверење —
Многи признају Ускрс
Без вере у — Васкрсење!

2

И чиновнику ће Ускрс доћи,
Верујте ми као брату!
Кад му скресану врате
Плату!

3

И занатлији Ускрс ће стићи
И биће сигурни у свему,
Кад крај дође „Бати“
И сличним њему.

4

И трговцима нашим
Стићи ће паскрсење
И спасење
Ваља то добро знате,
Када из земље наше
За увек нестане „ТА-ТЕ“,
И оних који га прате,
А и њих добро знате!

5

Кад већ бирате јаја
Да ускрс лепшим створе,
Ускршње мућкове молим,
Оставте за — изборе!

6

Многи народни „Оци“
Од свога скромног стања,
Бирачима ће дати
Јаја — свих обећања!

7

Власници кућа даће
Јаја и пастете,
Али станару оном
Што нема — ни једно дете.

8

Општина Београдска
У дане ускршње ове,
Делиће редом свима
Јаја — трошарине нове.

9

Жене ће мужевима дати
Јаје варке у браку,
Пуно шарених лажи
С два рога — у мраку,

10

И позориште даће
Ал јаја ретко знања,
Пошто су каже лепша,
Даће нам она — страна

11

Роди ускршњих јаја...
(успешно власти моле),
Да мишеви не иду:
У наше лепе школе,
Већ када ускрс прође,
Нек' сваки слободно дође!

12

У име милости Вечног,
У ово доба мрачна,
Патрике даће свима,
По јаје — развода брачна.

13

А силни афераши
Купаће се са Судом,
С јајима доказним: да су
све стекли тешким трудом

14

Култура наша цвела,
То је позната ствар
Ту је шах, ту карта,
Ноћни бар, билијар:
Ту ће се купати свуноћ
Јајима фразе шупље,
И ту ће свако јаје
Да буде стопут — скупље.

15

А новинари сложено,
Док јавне речи шкиље
Некада еветле лампе,
Купаће се јајима
Наше „Слободне штампе!“

КОРИСТИ ОД ШКОЛСКИХ ЗАДРУГА

Користи од школских задруга за нашу школску омладину могу бити свестране, као установе школских задруга за штедњу и кредит, за набавку разних потребитина — набављачке задруге, произвођачке и здравствене школске задруге. Све ове школске задруге су од велике важности несамо као установе, него већ као просветно знајствене јединице за узајамну сарадњу, и подизање идеализма за један напредан конструктиван план и рад на онај степен да одговора нашим потребама. Велики део наше школске младости је без материјалних средстава за успешан студиј, а да би себе идејно помагао оспособио и васпитао, једини начин јест помоћу школских задруга. Промисљеним и националним радом у школским задругама, у будуће створићемо један нов чиновнички кадар, користан за поштен рад, који ће нам бити од стране користи, и обезбедити напредак многим другим корисним установама.

Задругарство не само да се предаје на школама, већ дуже времена има заједничке

односе са школском наставом. Пре рата постојале су многе школе за школску омладину, које су имале задружну основу. Број ових школа стално је се повећавао, али доцније некоје од њих биле су и укинуте. Највећи број ових школа припадао је Хановеру у Немачкој. Учитељске школе у то време биле су чисто на задружној основи.

У Америци постоје школске задруге основане ђацима, с којима они руководе а чист приход ових задруга припада само ђацима. У служби ових задруга ђаци прибирају ваљано квалификовано учитељско особље.

У Пољској дуже времена постоје школске задруге, које су основане за набавку дечијих потреба књига писаћег прибора и припадају грађанским и средњим школама. У школама постоје задружни одбори који се брину за напредак и издржавање ђака на задружној основи. Рад у задругама ђаци изводе са великом вољом и оданошћу. Велики успех ових задруга у Пољској, руководио је мини-

старство просвете, за оснивање једног посебног одбора за рад на овим задругама, како би исте удовољиле својим потребама.

Данас у Румунији постоје многобројне школске задруге, које су од све стране користи за румунску младеж. Задруге предузеле су обичај учитеља, тако да на почетку школске године организује заједничку куповину и продају школских потреба за ђаке. Рад ових школских задруга регулисан је ђачким статутима. Године 1908 издата је уредба од стране Министарства Просвете, и одређен правац ових задруга и препоручено да се школске задруге и даље оснивају и подижу на слободној основи, и да целокупни биланс свих задруга буде тачно вођена по трговачким књигама.

Све ове школске задруге јесу чланице елементарних школа, гимназија, високе трговачке школе, и универзитета у Букурешту. Рад ових задруга састоји се са куповином

књига продајом и деобом ђацима.

Школска задруга Букурешког Универзитета има свој задружни дом са трпезаријом салом и многим другим потребним инсталацијама. Поред осталог школска задруга високе трговачке школе набавља својим члановима штофове и одела и све остале потребе. Чисти приход ових школских задруга, употребља се за подизање читаоница, на научне ескурзије и помагање сиромашних ученика. Значајан покрет школских задруга у Румунији, потпорован је од стране земаљског уреда и издањем разних публикација и брошура о успешном раду ових школских задруга.

Несмемо заборавити да огроман утицај имају ове школске задруге на развој врлина и карактера, узајамног и заједничког образовања, одгоју и подижућу социјалних осећаја с обзиром на елементарно културно развиће.

Инг М. Половић

СВИМА ПАРТИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА Ј. Р. З. У СРЕЗУ ПОЖАРЕВАЧКОМ

Неколико познатих противника наше странке из Пожаревца, са којима организација нема никакве везе, обилазе околину и покушавају да унесу забуну у наше редове. Путују обично Јевтићевим аутомобилом и агитују противу Ј. Р. З. Са собом воде и бившег председника градске општине, кога је странка сменила са тога положаја.

Треба их дочекати онако како и заслужују.

ЗА СРЕСКИ ОДБОР Ј. Р. З.

Председник,

Брана Давинић

Ко зна

Зашто је дрок-а отишао у Ј.Н.С. Да није зато што се уверио да тај режим није дотукао и последњег занатлију? Или пак зато, што је видећи своју материјалну пропаст, решио да „поштује“ тешко стечене милионе Ненадовића.

Пао је аутомобил а и лепа пара. За „излаз“ у село 100 кила бензина, који 500 у готову а бившем лордмеру не гине омашена плата. А свако вече ова лепа дружина код Ере банчи на отворени рачун који плаћа бивши ненародни режим.

— Зашто је Миле лордмер отишао у Ј.Н.С. Зар се није дојуче клео у Брану Давинића. Да није због Јовиних златних рудника, или због тога што нема више председничке плате од 5.000 динара месечно.

— Зашто је Спаса помрчина отишао у Ј.Н.С. Да није зато, што је при деоби само њему пала напојница од Јове од 180 динара.

— Кад ће Блажа и Веља борбаш да истуне из Ј.Н.С. Зна се, чим приметете како Коста дели „зараду“.

— Кад ће у Пожаревац да дођу Бошко Јевтић, Мирко и Јова? Зна се, чим им Пожаревачки локери

диск-а, Миле и Коста јаве, да су паре на измаку.

— На коме је послу Ива парикација постао инвалид. Да није то било у винограду бившег пред-

седника, кад је радио са општинским радницима председнику виду. Ко му је потписао уверење да је страдао на општинском послу? Има реч данашњи председник.

Немачко оружање

Пре светског рата сувоzemна војска немачког царства била је највећа и најспремнија организована сила на свету, која је неминуовно водила у европски сукоб, будући је она грозила миру и спокојству целе Европе! —

Ослањајући се на ову огромну војну снагу своје земље, цар Вилхелм II врло често је у својим говорима понављао претњу „о немачком сухом баруту и оштром мачу“. Наравно, да су овакви говори са висине једног моћног престола државе у срцу Европе, изазивали на свима странама света немир и страх за светски мир!

Али царска Немачка ништа мање није била наоружана и на мору. Државни секретар и велики адмирал Министарства Марине — Тирпиц, својим „флотним програмом“ о поморском оружању, који је на потицај цара Вилхелма II и створен — био је консеквентно спровођен, пошто је Рајхстаг вотирао огромне кредитне за изградњу све модерних и великих бродова! Ово страшно оружање на мору, државници и конзервативни кругови правдали су: да је ова флота потребна Немачкој за заштиту својих морских северних граница; а затим: ради обезбеђења сигурности трговине на свима морима, као и ради престижа и утицаја Немачког царства у свету!

До светског рата немачка светска трговина достигла је била годишњу висину од двадесет и две милијарде марака!

Енглеска трговина била је само за десет милијарди већа! Да је мир био продужен, Немачка би за неколико година престигла енглеску трговину, и освојила већину светских пијаца! —

Енглеска, која је због своје колонијалне Империје, растурене по целом земљиним шару — имала стварну потребу за великом флотом — била се озбиљно забринула и уплашила од овог страшног немачког оружања на мору.

И Едвард VII, и енглески државници, као што су били: лорд Халдан, лорд Сализбери, Џозеф Чемберлен, отац Остена и Невилла Чемберлена и многи други видећи куда води ова немачка политика оружања — покушавали су много раније, пре светског рата, — да са Вилхелмовом Немачком постигну неки поморски споразум ради ограничавања оружања на мору! Немачка сувоzemна војска није Енглеској задала онакве бриге, као то поморско оружање, ма да је она и о томе водила великог рачуна.

Пре рата, основни принцип Велике Британије био је, да њена флота буде јача од флоте две највеће европске поморске државе. Немачка је, ујурбаном изградњом своје флоте — почела

да ремети овај енглески животни интерес, а зато су њени државници на челу са краљем Едвардом VII пожурили у Берлин: да нуде цару Вилхелму II — споразум.

Ти енглески предлози за флотни споразум били су разноврсни. По једном податку Велике Британија нудила је Немачкој размер у изградњи бродова 2:3 т. ј. на свака два немачка нова ратна брода Енглеска би изградила истог типа — три.

Наравно, да је то крупно европско и светско питање било решено неким споразумом, можда би се цела европска политика па и политика Велике Британије — кретала другим линијама, јер је енглеска Империја била готова да, после споразума, закључи са Немачком чак и, савез?

Али упорност лакомисленог цара Вилхелма II и његових првих доглавника: канцелара, кнеза Билова, адмирала Тирпица, а нарочито „сиве еминенције“ Холштајна, који је кроз 25 година стварно водио политику Немачке, после пада кнеза Бизмарка 1890 године одбили су сваки разговор о ограничењу оружања на мору, те је тако, после свију ових пропалих енглеских покушаја, краљ Едвард VII отишао у Ревал и Париз, где се склопише споразуми са Русијом и Француском — одакле је никао тројни споразум — 1906 — L'Entente Cordiale! —

Овакво стање ствари у Европи, и подела шест главних сила на два фронта: Тројни Савез и Тројни Споразум — водило је сигурно у конфлграцију, и само се очекивао неки повод за рат. Њега је пружио сарајевски атентат 1914 године. Он није био разлог за рат, јер се свет не баца тако лако у страшни пожар због смрти једног човека, па ма тај био и аустро-угарски арцидука.

У осталом, атентатор Лукени убио је аустро-угарску царицу Јелисавету, па двојна монархија није објавила Италији рат, као што је опет италијански анархиста Козерио убио у Лијону француског председника Републике Сади Карно-а, па француска није предузела према Италији никакве ратне мере.

Аустро-Угарска и Немачка су желеле рат. Њега су изискивали њихови политички и државни интереси. Двојна Монархија: да би извела своју консолидацију после анексије Босне и Херцеговине и утешних балканских ратова, као и да би сиречила сивг-раће једне југословенске државе које је било неизбежно.

Немачка пак: да се још једном обрачуна са француском, својим вековним непријатељем, чији јој напредак и богатство није давало мира; као и са Русијом, која је требала своје наоружање да доврши тек 1917 год.

Али сем ових разлога, Немачка је гурала и потпомагала Аустро-Угарску политику „Drauf nah Osten“, те је зато она стала онако чврсто 1914 год. уз своју савезницу! Италија, која је у Тројном Савезу провела скоро тридесет година, није никада озбиљно ни мислила да учествује у једном евентуалном рату на страни својих савезника, који би осигурао доминацију Аустро-Угарске на Балкану и на Јадрану као што би и омогућио немачку пенетрацију у Малој Азији и остварење политике Берлин—Багдад! —

Војнички, Немачка је била наоружана и спремна за будући рат како на суву тако и на мору — до грла! Спрема Аустро-Угарске нам је позната. Она је за време светског рата била тучена на свима фронтима, сем на једном. Оно што је армија генерала Похорек доживела приликом две офанзиве у Србији, није био само војни пораз, него је то био невиђени скандал у Историји ратова — да једна мала војска, после два тешка рата и једне побуне — туче овако велику европску силу, као што је била Аустро-Угарска и њена војска!

Војни престиж аустро-угарске војске у почетку рата био је због ових неуспеха на српском и руском фронту на нулу, и у будуће никакве војне нијекције немачке војске нису могле спречити крах ове старе Монархије чија је пропаст лежала у њеној утроби! —

Дакле, дипломатска Немачка, јер је она била водећа сила у Тројном Савезу, није припремила рат, кога је она желела и изазвала. Италија, стара савезница, када је савез требао да покаже своју виталну снагу оставила је исти, и прогласила је своју неутралност — оружану неутралност, као што је то некада учинила и Аустро-Угарска према Русији за време кримске војне 1854—56 године! Румунија је исто тако одрекла свој савез са Аустро-Угарском, будући њене раније ревендикације, због државна Мађара, нису биле узете у обзир. Та земља могла је очекивати остварење својих националних идеала само уз ону групу сила, које су биле на страни Антанте.

Турска и Бугарска, које су ступиле уз централне силе, биле су мала накнада у војном погледу сада двојном Савезу, јер њих је требало не само оружати и снабдевати свим и свачим, него и зајмовима подржавати. Оне нису биле способне, у осталом као и Аустро-Угарска, да воде један дужи рат, а светски рат трајао је скоро четири године. За ово време прво су поклекле Бугарска, па Турска, и најзад двојна монархија, која је и иначе претстављала у Европи „другог болесног човека“ поред оног првог на Босфору!

Крах Немачке, и поред толике одличне спреме сувоzemне војске и напора, које је учинио тај велики војнички народ — одвели су је најзад у Кампиенску шуму у вагон маршала Фоша, а флоту ону велику, сјајну и одлично уређену флоту — у Скапа Фло!

Тако је царева и његових државника кратковида, лакоумислена

и пркосна политика довела до тешких жртава велики немачки народ, који је 1870-71 г. основао немачко царство, силно и моћно у центру Европе.

Данас, немачка политика канцелара и Фирера Адолфа Хитлера иде за тим: да све ове страшне последице немачке катастрофе од 1918 год. поправи, у колико је то могуће? Али, да би у томе своје подухвату осигурао успех, он је у првом реду настао: да оружану снагу Немачке на суку, подигне на ону висину, која одговара снази и величини његове земље, не обзирајући се на војне клаузуле Версаљског уговора.

Према Версаљском уговору о миру Немачка је могла домати сувоzemну војску у јачини од 100.000 људи. Генералштаб, војне школе и друге институције у вези са мирнодопском војском — биле су забрањене по уговору.

Тај ефектив од 100.000 људи попео се у почетку 1933 год. на 120.000. 1935 године немачка редовна војска бројала је 400.000 војника, а у јулу 1936 године 520.000!

Декретом од 24 августа 1936 год. уведена је обавезна војна дужност, а рок службе у кадру одређен је на 2 године. Данас немачки војни ефектив износи 800.000 војника. Наравно да је са повишењем бројног стања сувоzemне војске у поредо растао и број великих стратемских јединица. 1933 год. Немачка је имала само 7 дивизија — пешадиских — а на концу 1936 год. 36! Три коњичке дивизије замењене су са три блиндиране дивизије!

Према овоме бројном стању Немачка данас има: 13 армиских корпуса, од којих је један цео блиндиран (моторизован), са 36 пешадиских дивизија и једном брдском бригадом; 3 моторизоване коњичке дивизије и 1 коњичком бригадом у источној Пруској. Овде спада и изванредан број резервних јединица, којима се попуњава активна војска у случају потребе!

Али поред ових 13 армијских корпуса Немачка има још активних трупа, које су исто тако одлично наоружане и припремљене као и сама војска, у осталом којој и припадају. То су 50.000 војника тако зване јединице *Erganzung* — допунске — које чине са сталним кадрам укупно 850 хиљада људи.

Овове ефективу могу се додати још 200.000 људи који су полумилитаризовани за грађанску радну службу, према закону од 21 маја 1935 године.

Поред државне полиције у Немачкој постоји још тако звана политичка полиција која се дели на два дела, на: *Schutzstaffeln* (S.S.) и на *Sturmabteilungen* (S.A.).

Елитна трупа S.S. броји око 200.000 људи и још око 30.000 људи ефектива тако зване *Verfügungstruppen* — трупе спремне за моменталну употребу. —

Према свему овоме данашња армија Трећег Рајха бројала би не рачунајући ваздухопловне јединице и морску, 800.000 активне кадровске војске; 50.000 људи *Erganzung*; 30.000 људи као кадра *Verfügungstruppen*-а; и најзад 200

хиљада људи са радне службе, што би све укупно изнело 1.080.000 готових војника у касарнама. —

Овај мирнодопски ефектив од преко милион војника био би у стању: да у случају рата прими у свој састав за најкраће време, огроман број обучених резервиста. Који је, тајним начинима, већ прошао кроз редовну обуку, што је заслуга пок. генерала фон Секта.

Мобилизована немачка војска састајала би се из дела: оперативне војске и војске за заштиту границе, која би имала да заштити концентracију и мобилизацију оперативне војске. Та одређена војска за заштиту граница зове се „*Grenzschutz*“, и она образује нарочите јединице, које су састављене од полицијских ефективних, и делова S.A. и S.S. формација, као и од добровољаца. Њихова мобилизација може се извршити за неколико часова. Ову граничну заштиту одмах подупиру велике јединице — најближе дивизије пешадије и осталих родова оружја. Које после уласа у састав оперативне војске на фронту, на коме ће се предузети операције великог стила.

Наравно оваква велика армија снабдевена је у свему најбољим и најсавршенијим оружјем, које је модерна техника до данас изумела.

Као што се из овог кратког прегледа види Немачка има данас, сем Русије, највешу мирнодопску војску. Велико је питање, питање најскорије будућности, докле ће и како немачки народ моћи да издржи огромне терете које она сама собом намеће? Да ли ће четворогодишњи план генерала Геринга бити у стању да осигура издржавање ове милијуните армије, као и правилну исхрану становништва од 66.000.000 особа? Мала ће помоћ бити од купљења жира по шумама и љуби од кромпира за исхрану свиња, када је Хес рекао: топове уместо бутера!

Немачка је урадила данас оно што царска Немачка некада није хтела ни да чује односно поморског наоружања, — склопила је са Енглеском поморски споразум по коме Рајх има право да прави полу флоту у размери 100:35! Овај споразум значи да нова Немачка не може бити опасна Великој Британији — на мору, али остаје отворено питање: шта ће урадити та огромна сувоzemна милијунска војска? Противу кога ће трећи Рајх овако страшно оружје — употребити?

И због тога питања, на које данас Европа не може одмах одговорити, и завладао је у целом свету један страх од новог рата, од нових покоља и уништавања материјалне културе! —

Одговорни државници имају пред човечанством, и пред историјом велику одговорност у погледу очувања мира, тако потребног целом свету, па и Југославији! —

Дарда, априла 1937 год.

Стован С. Шапица

Европска ситуација

— ПОД МАСКОМ —

У Шпанији се шипа сад
Било Европе —
Европских држава тамо
Видне су стопе:
На туђем — шпанском тлу
Кушвају изуметке,
Док се не роди сукоб
Из ове чудне сплетке.
Ал' шта? Већ сад је
Европа у рату,
И Марс већ јаше
На свом крвавом хату!
Ал' он је сада
Још под маском —
Но шлем ће његов
Блеснути часком,
Када се даде
Снима из знање!
Кад се доврши
Оружање!

Расински

Трагични телефон

— Н. А. Лапо-Данилевска —

Било је већ доцкан, када је телефон почео брзо да звони
Пришла сам апарату.

— Ало!... Слушам!

— Добро вече, драга моја.
Звоним вама, јер знам да ће те ме само ви разумети, — чула сам добро познати глас, који се прекидао од узбуђења.

— Шта се догодило; Евгенија Михајловна? — мирно сам запитала, навикнувши већ давно на њене телефонске разговоре и трагичан тон.

— Но овога пута је крај... свему крај!... Данас ћу се обесити...и, тако ми Бога, ни речи сажаљења...обесићу се, рекла сам да ћу се обесити... Слушате ли?

— Да, слушам!

— Не могу више! Разумете ли: не могу више! Овај усамљени живот, ова пустиш и безнадежност! Све су ми чарапе подепане, уместо крзна на леђима ми висе некакви дроњци...доње ми рубље не личи ни на шта...корсет се просенуо... Доста ми је тога глумљена живота...ја не могу да живим са триста франака.

— А оних двеста, што сте недавно примили?

— Разлетели се као пара: купила сам шешир, ципеле, отишла два-три пута у оперу, па после мириси, пудер, помада... Ах, све ми је то до очајања додијало! Водити рачуна и држати над сваком паром!... Више не могу и нећу...Понављам вам, кроз један сат мене више неће бити.

— А јесте ли се спремили?

— Шта ту има да се спрема? Кука и конопац су ту. Ја ћу прво ставити главу у омчу, да се ослободим срамних и гадних свега. — Зачуло се јецанье. — Данас сам морала сама да пеглам блузе...сад су ми на рукама све некакви пликови... опростите драга моја... ви сте ме увек хабрили... хвала вам на томе... Опростите, желим вам, да бар ви проживите срећно, а мени је и сувише... слушате ли?

— Да, наравно, слушам. — Уздахнула сам што се може теже и ближе слушалици. — Шта да

се ради! Кад сте се већ чврсто одлучили, нећу да вам сметам и да вас одвраћам, кад вам је живот додијао.

— Да, дај уже, гроб, крст, мир и крај, свему крај... — Јецање је прешло у гласан плач.

— Чујте, Евгенија Михајловна, знате ли, да би уже требало намазати помадом?

— Због чега?

— Не знам ни ја тачно. Сигурно, да би могло боље да стегне. Саветујем вам, да то учините. А сем тога, неизоставно извршите гимнастику по Милеровом методу, изведите неизоставно све позе,

— А зашто то?

— То је описано код Андрејева у „Седморице обешених“. Вероватно због живости и боље циркулације крви, јер иначе вешање може и да не пође за руком; кад крв рђаво циркулише, руке могу да задрхте...

— Мислите?

— И још један мој лични савет: попите тонал чај са што више коњака. Имате ли?

— Имам.

— Баш добро. Бог нека је с вама! Убеђена сам, да ће се све срећно свршити, и да ће те се с успехом обесити.

— Ви ми се потсмевате?

— Никако уверавам вас!...

— Значи, и ви мислите, драга моја, да за мене нема другог излаза?

— Да, ви сте у праву. Опростите... често ћу се сећати вас... Ах, да, још једну реч: ако бисте, ма због чега, одложили своју намеру за један дан, свратите сутра до мене пред доручак. Испричаћу вам нешто врло интересантно.

— А шта то?

— Не могу вам у таквом по вас трагичном тренутку, причати о свима глупостима, о којима брбља Никита Рогожин.

— Видели сте га?

— Да, јуче сам га видела и он ми је причао, да вас је видео поред Опере, да сте имали некакав нарочити шешир и да сте у њему били тако дивни, да сте освојили његово срце.

— Сигурно онај, што сам га ту скоро купила, — с пером. Ах, зар је мени сад до шешира!... Нишеа мени више не треба... — опет се зачуло јецање.

— Дакле тако, драга Евгенија Михајловна, решен је, ако своју намеру одложите, очекујем вас сутра на доручак. Саветујем вам да метнете шешир е перима, јер ће бити и Никита Рогожин.

Обесила сам слушаоницу и мирно отишла да спавам.

Сутра дан, тачно на време, Евгенија Михајловна журно је ушла у моју собу, ујагренних очију, у шеширу са сивим перјем интересантна и живахна.

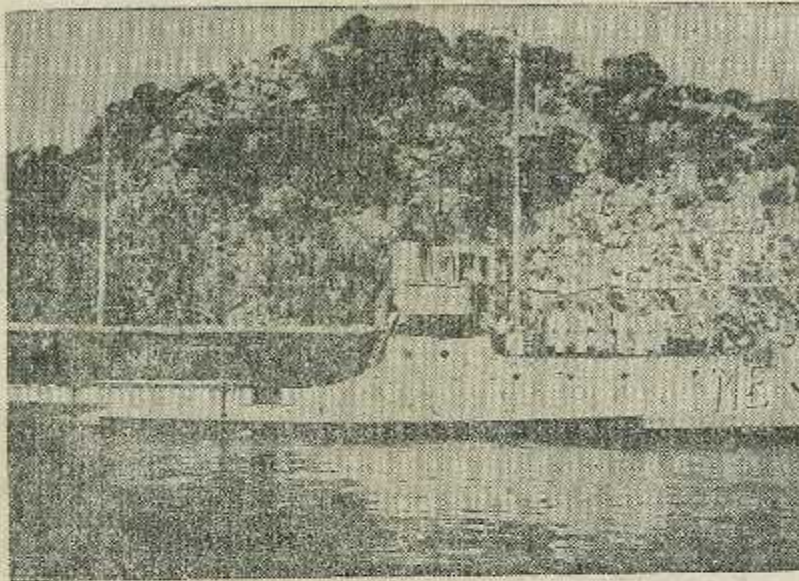
— Ах, драга моја, што сам сад видела један модел!... Што је дивно!... Сав из црног муселина, украсен одличним мотивима!... А где је Никита Рогожин?

— прекиде саму себе.

— Сад ће доћи.

Очи Евгеније Михајловне засијаше. О њеним намерама од прошле ноћи није било ни помена.

с руског Мил. Соколов

Краљевски брод „Молине“ на пристаништу у Милочеру

Ускоро се приближује опет време, када ће моћи Краљевска породица поново проводити сунчане дане на нашем плавом Јадрану

СИРОТА

Пршла си улипом сама.
Наша су се погледи сукобили и ја сам одмах свој поглед скренуо у страну, јер је твој поглед продр'o у дно мога срца.

Од тада лутам! Немам мира!

Тражим те, јер твоја близина ме освежава и улива ми неке тихе радости.

Првио сам ти после много колебања. А ода? Посећивао сам те сваке вечери и седео смо на твоје скромном балкону на обали реке.

Тада смо посматрали реку, која је текла испод нас и преносила многе уздихе, болове, сузе и чамце заљубљених парова.

До нас су допирали звуци песме: „Тешко је љубити тајно!“

Ти си ме загрлила и кроз пољубац прошапутала:

„Грешно је љубити лажно! Али сиротиња никада не љуби лажно! Зар не?”

Док си ми ти говорила твоја су бедра дрхтава, а лице ти је горело од узбуђења.

Путвао сам.....!

Али кад год сам покушао да помилујем твоја бедра одбила си ме погледом, који је био јачи од мача.

Волео сам те такву каква си!

Ничта нисам хтео лажно!

Да!

А свет!

Говори.....! Говори...! Говори.....

25 априла 1937 година

Лугавчина

Стева Ст. Гајић.

Где си пре био?!

Била си весела и разговорна! Ја сам те посматрао из даљине и жељно иичекивао час кад ћу бити близу тебе.

А дотле? Волео сам те из даљине!

Пред ползак из Сирајева понудио сам ти друштво. Ниси ме одбила. То смо вече провели код „Волге“ слушајући Босанске севдалинке. Тада смо се потпуно разумели.

У вироши је била велика живост, изко се ближила поноћ. Само се

сиротиња увукла у своје избе и ћути у мраку, а по ко и спива, да једино у сну заборави на терет живота и злу судбину.

Ми смо се слатко смејали не осећајући невољу оних који њихте.

Посматрао сам те. У теби беху све држа моје прве идеалне љубави. Тада сам те још више заолео и пошао бих за тобом, али

Дужности је изнад свега.

Дужност се мора вршити свесно и верно до крајњих моћи и могућности.

Испратио сам те на станицу и ућох у твој купе II класе, који је заклањала граната липа од електричне светлости.

Обгрлих твој стас и пољубих те без каквих речи. Нешто ме је терало да то урадим.

Ти си ме исто тако загрлила и дала ми један дуг снадак пољубац.

Затим други...!

Трећи.....!

Воз је полазио.

И док сам се ја скидао добацила си ми уз последњи пољубац не обзирајући се ни на кога:

„Где си пре био? Зар тек сад да се сетиш?!”

Од тада се више не устучавам! Не оклевам, јер

Оклевања ништаје најслабе дане и часове живота!

25 априла 1937 године

Лугавчина

Стева Ст. Гајић.

Велика забава

Овдашњи одбор Кола Српских Сестара приређује велику ЗАБАВУ 2 маја на први дан Ускрса у сали трговачког дома.

Нарочитих позивница неће бити, па се стога моли грађанство града Пожареваца да са својом породицом посети ово вече и својим прилогом помогне ову хуману установу.

Улазца цена 15 д. за појединца а за члана с породицом 10 д. Почетак у 9 час. у вече.

Одело народна ношња или вечерња.

Управа

Распоред Богослужења у Саборној цркви В а с к р с

2 маја — I дан Васкрса

Пасхално Јутрење у 3.30 часова ујутру и у продужетку Архиј. Литургија св. Јов. Златоуста са читањем јеванђеља на разним језицима

Друга литургија у 9 ч. Вечерња у 2 ч. по подне.

3 маја — II дан Васкрса

Јутрења у 6.30

Литургија у 9

Вечерња у 4 ч. по подне.

4 маја — III дан Васкрса

Јутрења у 6.30

Литургија у 9

Вечерња у 4 ч. по подне.

Из канцеларије Архиј. Намесника у Пожаревацу бр. 640 од 19 априла 1937 г.

Свима ловцима

На дан 9 маја 1937 год. одржаће се редован годишњи ЗБОР Среског савезног ловачког удружења у Пожаревацу у 9 часова у великој сали Окружног суда са овим дневним редом:

1. Отварање збора
2. Примане нових правила,
3. Извештај Управног одбора,
4. Извештај Надзорног одбора,
5. Извештај Ловачког суда,
6. Предлог буџета за 1937. год.
7. Разрешница Управном и Надзорном одбору,
8. Избор Управног, надзорног одбора и ловачког суда,
9. Предлози.

На овај збор треба сваки члан да дође са својим исправама.

Пожаревац, 27 априла 1937.

За секретара, Претседник, Жика Богдановић Аца Лазаревић

ВЕСТИ

ДЕЖУРНА АПОТЕКА

ДРАГ. ДУШМАНИЋА

до 2 маја 1937 год.

Срећан Ускрс!

Уредништво и администрација „Грађанина“ честитају свима својим читаоцима православне вере наступајуће ускршње празнике.

С Л А В А

Пољопривредна школа у Пожаревацу прославиће и ове године на дан 6 маја своју славу БУРЂЕВДАН.

Сечење колача у 10.30 часова.

Моле се пријатељи установе да ово сматрају као позив, јер нарочитих позивница неће бити.

УПРАВА

ПОЗИВ ЛОВАЦА НА УРАНАК

Пожаревачки ловци приређују на Бурђевдан уранак у Љубичево. Ко од ловца жели да учествује у овај уранак нека се пријави Драгиши Јовановићу. Ползак на Бурђевдан у 4 часа ујутру од кафе. Два бела голуба.

КОНГРЕС ЕКОНОМИСТА

Први конгрес дипломираних економиста у Југославији одржаће се 19, 20 и 21 јуна све го-

ТОН ИНО ТРУДИЋ

I дан Ускрса у 10, 2.30, 5 и 9 ч.
II " " " 2.30, 5 и 9 ч.

Под срећном звездом

Јан Кнепура, Лили Фон
Хокенберг, Тео Линген

II дан Ускрса у 9 час.

Маса суди (Фури)

Силвија Сиднеј и Спенцер Траки

дине. Конгрес сазива и приређује Друштво дипломираних економиста у Загребу уз сарадњу свих осталих друштава у Југославији истога задатка и састава.

ЧЕСТИТКЕ

Свима својим личним и партијским пријатељима честита

Христово Васкрсење

БРАНА Ђ. ДАВИНИЋ
народни посленик

МИЛУТИН Д. МИЛОЖОВИЋ
претседник Градског Поглаварства
честита својим пријатељима и грађанима

Христово Васкрсење

ХОТЕЛ „СРПСКА КРУНА“

својим цењеним муштеријама
честита празник

Христово Васкрсење

Браћа Ралоњић
хотелијери

ХОТЕЛ „БЕРЗА“ својим посетиоцима и пријатељима честита празник

Христово Васкрсење

Свима грађанима православне вере честитају празник

Христово Васкрсење

МАЦИНГЕР И ВИШКА
кобасичари и месари
на пилићар. пијаци

Винарска радња
МИХАЈЛА ВЕСИЋА
својим пријатељима и муштеријама честита

Христово Васкрсење

ПИВНИЦА „ИМПЕРИЈАЛ“

својим пријатељима и муштеријама
честита празник

Христово Васкрсење

Бранко Даниловић

Колонијално бакалска радња
МИЛУТИНА Д. МИЛОЖОВИЋА

на рибарској пијаци
честита својим муштеријама и пријатељима

Христово Васкрсење

Својим муштеријама и пријатељима
честита

Христово Васкрсење

Кожарско и електро-техничка
радња

Драгољуба А Панића, Пожаревац

КАФАНА „БРАЋЕ СИМИЋА“
својим муштеријама и пријатељима
честита

Христово Васкрсење

Дамен фризер

ДАНИЛО

честита својим п. муштеријама
празник

Христово Васкрсење

Својим п. муштеријама честита
Христово Васкрсење

Баџа

Колонијално бакалска радња
БОЖИДАРА Д. МИЛОШЕВИЋА
својим пошт. муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење

Колонијално бакалска радња
БОРЋА Ж. ЈОВИЧИЋА
честита својим поштованим муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење

Посластичарница
КАФЕ „КОРЗО“
Антон Нудла
честита својим муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење

Пекара код „18 НАСЛЕДНИКА“
преко пута Трговачке Банке —
честита свим својим поштованим
муштеријама празник
Христово Васкрсење
Миленко Вилоћ — Подрињец

Електро-инсталатерска радња
БОЖИДАРА КОЈИЋА
својим муштеријама и пријатељима
честита
Христово Васкрсење

Гвожђанско-стакларска радња
ТРАЈКА ЛАЗАРЕВИЋА
честита својим пријатељима и муштеријама
Христово Васкрсење

Стакларско фарбарска трговина
ДРАГОЉУБА В. МИТИЋА
својим цењеним муштеријама и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење

Мануфактурна трговина
МИЛАНА С. МАРКОВИЋА
— **ХОМОЉЦА**
у Пожаревцу
својим муштеријама и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење

Обућарска радња
МИХАЈЛА МИЛИЋЕВИЋА
својим п. муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење

Фризерски салон
СРЕТЕНА СТОКИЋА
својим цењ. муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење

Свима својим пошт. муштеријама и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење
ПАРНИ МЛИН
КОЦАС И ЛЕНХАРД

Свима својим п. муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење
ТИВАР ОДЕЛА

Својим поштованим муштеријама и пријатељима честитају празник
Христово Васкрсење
ДРАГОМИР ВУЧКОВИЋ
и
ЉУБА ДИЧИЋ
кројачи

Колонијално-бакалска радња
НАУМА ПАНАЈОТОВИЋА
својим муштеријама и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење

Колонијално-бакалска радња
СВЕТОЗАРА Ђ. ВРБАНОВИЋА
са најлепшим жељама честита својим муштеријама и пријатељима празник
Христово Васкрсење

Колонијално-бакалска радња
СТЕВАНА М. ВУЧКОВИЋА
својим муштеријама и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење

Купујте домаћи производ
Модерна радионица обуће
„РЕКОРД“
са најлепшим жељама честита свима муштеријама празник
Христово Васкрсење

КЊИЖАРА
БРЂЕ М. ЖИВКОВИЋА
својим п. муштеријама и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење

Абацијска и кројачка радња
МИЛИВОЈА ЈАНКОВИЋА
својим муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење

Гвожђарска, стакларска, порцуланска и фарбарска радња
МЛАДЕНА ЈОВИЋА
и **УНГУРЈАНОВИЋА**
својим цењеним муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење

Гвожђирско дашчарска радња
БРАЋЕ Р. ДИМИТРИЈЕВИЋА
Пожаревац
својим муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење

ТОН БИОСКОП „ШУХАРТ“
својим посетиоцима честита
Христово Васкрсење

Берберска радња
ЦВЕТКА ПЕРИЋА
честита својим муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење

ГОСТИОНИЦА „ДЕЛИГРАД“
честита својим муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење

„МАРКОВА КРЧМА“
(Подрум Давинића)
својим муштеријама и пријатељима честита
Христово Васкрсење
Марко Мојсиловић, кафеџија

КАФАНА „ДВА БЕЛА ГОЛУБА“
честита својим пошт. муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење
Јован звани Спасоје Братић

ХОТЕЛ „ЗЛАТАН ПЛУГ“
својим посетиоцима и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење
Чеда Спасић, хотелијер

Мануфактурна радња
ПЕТРА ЈОВАНОВИЋА
честита својим муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење

Столарска радња
ЂУРЕ ЖИВОЈИРОВИЋА
честита својим муштеријама и пријатељима празник
Христово Васкрсење

Фризерски салон
ИСИДОРА ИСЕ ЈАНКУЛОВА
честита својим поштованим муштеријама
Христово Васкрсење

Стовариште брашна из млина
Кисиљево
— преко пута парка до Ђоке Јовичића —
МИТИЋ И ДАМЊАНОВИЋ
честитају светле празнике
Христово Васкрсење

Тудачи кафе „БРАЗИЛ“
БОГОСАВЉЕВИЋ
и **БОГДАНОВИЋ**
честитају својим п. муштеријама
Христово Васкрсење

Трговина **ЛЕКИЋ И КАРАЏИЋ**
својим потрошачима и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење

Пекарница белог пецива
МИЛОРАДА СТАНКОВИЋА
честита својим муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење

ПИВНИЦА „ЗЛАТАН КРСТ“
Свете Живковића
са најлепшим жељама својим потрошачима честита празник
Христово Васкрсење

Свима својим пријатељима и муштеријама честита празник
Христово Васкрсење
ЈАНАЏКО КОСТИЋ -- ГОПЕШ

ГОСТИОНИЦА „БРАНИЧЕВО“
својим посетиоцима и пријатељима честита светли празник
Христово Васкрсење

КАФАНА „КАСИНА“
својим муштеријама и пријатељима честита празник
Христово Васкрсење

КАФАНА „ХАЈДУК ВЕЉКО“
својим пријатељима и муштеријама честита светли празник
Христово Васкрсење
Воја Ђирковић каф.

Гостионица „МАКЕДОНИЈА“
својим муштеријама и пријатељима честита светли празник
Христово Васкрсење
Душан Јаношевић, каф.

КАФАНА „ЖИРОВНИ ВЕНАЦ“
честита својим муштеријама и пријатељима празник
Христово Васкрсење
Жика Рајковић каф.

КАФАНА КОД „СЕЉАКА“
својим пријатељима и муштеријама честита празник
Христово Васкрсење
Бождар Милошевић

ГОСТИОНИЦА „ЛАФ“
честита својим муштеријама и пријатељима
Христово Васкрсење
Љуба Гајић, кафеџија

КАФАНА „КРИВА ВРБА“
честита својим п. муштеријама
Христово Васкрсење

Самостална продаја дувана
С. М. НЕДЕЉКОВИЋ
честита својим поштованим муштеријама
Христово Васкрсење

Ново сортирана бакалско-деликатесна радња
Милана Ж. Грујића
у Пожаревцу, преко пута апотеке Душманова

Честита својим цењеним муштеријама, рођацима и пријатељима
светле празнике **Христово Васкрсење**

Колонијално бакалска радња

Браће Симића

Својим цењеним муштеријама и пријатељима
честита празник
Христово Васкрсење

Света Стокић, кројач

Својим поштованим муштеријама и пријатељима
честита празник
Христово Васкрсење

Милошевић и Тимић

Својим поштованим муштеријама и пријатељима
честита празник
Христово Васкрсење

Колонијално бакалска радња

Алексе Ђ. Костић

Својим муштеријама и пријатељима
честита празник
Христово Васкрсење

Мануфактурно галантериска радња

Крсте Спасића

Својим поштованим муштеријама и пријатељима
честита празник
Христово Васкрсење

Спорт клуб Грађански

Својим пријатељима, симпатизерима и навијачима
честита празник
Христово Васкрсење

ТОН КИНО ТРУДИЋ
честита својим посетиоцима
празник
Христово Васкрсење

Месарско кобасничарска радња
АЛЕКСАНДРА МЛАДЕНОВИЋА
честита својим муштеријама и
пријатељима
Христово Васкрсење

Мануфак. галантериска радња
МИОДРАГ ВАСИЉЕВИЋ
„БЕБА“
честита својим п. муштеријама
Христово васкрсење

Свима својим пошт. муштеријама
честита празник
Христово Васкрсење
ВОЈИСЛАВ ЖИВАНОВИЋ, трг.

Мануфактурно галантер. трговина
ПЕТРА ДАВИДОВИЋА
свима својим муштеријама пријатељима
честита празник
Христово Васкрсење

Продавница колонијала
ЉУБИШЕ Ж. СПАСИЋА
честита својим п. муштеријама
Христово Васкрсење

ЂУРА П. ВУЛЕТИЋ питомад
Привредника и келнер код „Империјала“
са најлепшим жељама
честита свима својим добрим
пријатељима друговима и познаницима
светле празнике
Христово Васкрсење

Мануфактурна трговина
МИЛОША РАДИВОЈЕВИЋА
Шумадинца
честита својим п. муштеријама
Христово Васкрсење

ШТАМПARIЈА
Ђорђа Наумовића
са најлепшим жељама честита
својим муштеријама и
пријатељима светли празник
ХРИСТОВО ВАСКРСЕЊЕ

Свима својим муштеријама, пријатељима и познаницима
честита **Христово Васкрсење**
ДЕЗИДЕР БРАУН
трговачки заступник

СВОЈУ СЛАВУ
Ђурђевдан
СЛАВИМ
Андра Пандуровић
књићар

1 Стан са 4 одељења
у Светосавској улици број 20
обратити се у радњи
Милана Т. Стефановића
часовничара

Ј А В Љ А М
пошт. грађанству Пожаревца
и околине да сам узасо
под закуп
Кафану код Записа
звану „Браће Цамбаса“
Исту сам снабдео са добрим
пићем као и домаћом кућном
Рад отпочињем првог дана
Ускрса и уједно честитам
пријатељима и познаницима
Христово Васкрсење.
Моли за посету
СТАНИМИР ЈОВАНОВИЋ
бив. дугогод. каф. у Љубичеву,

Мања згодан СТАН у центру
до Трговачке Банке издаје се одмах.
Упитати Кнез Лазара 5.

Господска кућа са 3 собе, пред-
собље и цео потребан конфор у Давидовића
улици број 4 — има код
ПУРКОВИЋА

Тражом кафану
ПОД ЗАКУП
Моуде слати администрацији овога
листа. 1-3

Пријатељима и познаницима честитам Христово васкрсење
а заинтересоване болеснике извештавам
да се понова налазим у Пожаревцу. —
Лекарске прегледе обичне и на ренген вршим у истој улици
као и раније ниже од општине (у Немањиној
улици) а преко пута магацина В. Несторовића.
Др. ПЕРА ЈАКОВЉЕВИЋ

Нашим муштеријама
Почели смо радити поред црног и
одличан бели хлеб
са додатком „Рекарслуда“ (слатки квас).
Пробајте укус, а уверени смо да ћете бити наша стална муштерија
Споштовањем, Печара код „18 НАСЛЕДНИКА“
МИЛЕНКО ВИЛОТИЋ — Шапчанин.

ВЕШ
мушки, женски и дечији
ВЕЛИКИ ИЗБОР
НАЈМОДЕРНИЈИ 6
И
НАЈЈЕФТИНИЈИ
ДОБИТЕТЕ САМО КОД
Луњића и Јанковића

Продајем:
Виноград са воћњаком у варош-
ком брду велич. 1.61 хектар.
Њиву код Мораве, стар општ.
Пожаревацке, велич. 1.41 хектар.
Кућу и 2 коша са плацем, вел. 13
ари у Југовићевој ул. бр. 2.
Кућу и плац велич. око 33 ари у
Немањиној ул. бр. 36.
Зграду са три дућана и 2 стана у
авлији, на Брањковом тргу бр. 9.
2-3 н. **ВОЈИСЛАВ М. БРКИЋ**

ХАЛО!
Купујем старо злато илоћам
24 дин. грам. Тако исто купујем
и стари римски новац
златан — плаћам по
вредности новца и
старина
Михајло Сергијевић
часовничар — Пожаревац

Но оглашује
тај напредује

ПОШТОВАНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И МУШТЕРИЈАМА

Част нам је ставити вам до знањт да код нас можете купити:

ЗЛАТАН ПРСТЕН од 75 динара па на више
ЦЕПНИХ САТОВА од 50 динара па на више.

Стално на стоваришту имамо железничке сатове: **Лонжин, — Зенит, — Инвар, Кортберг, Тавансвач, Контрол** и др.

Накита у сребру, злату и дублеу.

Сервиса од стакла, почев од 16 д. на више.

Вршимо оправке сатова, накита и наочара са гаранцијом.

Купујемо злато и сребро. Плаћамо најбољу цену

Истовремено са искреним жељама честитамо светли празник **ХРИСТОВО ВАСКРСЕЊЕ**

ЧАСОВНИЧАРСКО ЈУВЕЛИРСКА И ОПТИЧКА РАДЊА Милана Т. Стефановића

Дубровачка 16

— Пожаревац —

Телефон 18

КАФАНА „Касина“ Поред црног пива точиће од данас стално и бело пиво у чашама и флашама.

ЗА ВРЕМЕ ПРАЗНИКА ТОЧИЋЕ СЕ

Чувени Јагодински „Санатор“

У СВАКО ДОБА ПРВОКЛАСНИ МЕЗЕЛУЦИ

КАФАНА „ДВА БЕЛА ГОЛУБА“

Увек има првокласних МЕЗЕЛУКА

Точим најбоље црно пиво **БОК**

КАО И ОСТАЛО ПРВОКЛАСНО ПИЋЕ.

С поштовањем **ЈОВАН БРАТИЋ**, кафиџија зв. СПАСОЈЕ

Слика уопште најбоља успомена

а слике код куће, у кругу своје породице **НАЈСКУПОЦЕНИЈА**. Ако желите за собом оставити ту успомену не заборавите **ДА ЗОВНЕТЕ**

ФОТО МАРУ НУДЛ

Прима и све фотоаматерске радове. 2-3

фото Мара ПОСЛАСТИЧАР

РАДИО АПАРАТЕ

СТАНДАРД

нове типове по врло солидној цени и по веома повољним условима добићете у

Књижари **ЂОРЂЕВИЋА** Пожаревац

ЧАРАПЕ ЖЕНСКЕ СВИЛЕНЕ

Нарочито препоручујемо под нашом заштитном марком која излази из фабрике само за нашу фирму и то:

„Super“ која је рађена на 41 геџ финоће здраво јака Динара **30.—**

и **Sig** рађена на 32 геџ финоће Динара **25.—**

Увек тражите под горњим маркама чарапе у радњи

ЛУНГИЋА И ЈАНКОВИЋА

НЗ. Увек највећи избор имамо нових врсти других ЧАРАПА ЖЕНСКИХ, МУШКИХ И ДЕЧИЈИХ. Цене су најјефтиније. 6

Два стана у центру вароши, одржавана, без влаге издају се под кирију.

Један на спрату са 3 собе и осталим припадљивостима.

Други привезе са 2 собе и осталим припадљивостима. За услове обратити се у радњи **Бождара Д. Милошевића** и **Тимћа** — рибарска пијаса. 2—

КУЋА у Јошкиној улици 16 продаје се. За цену упитати у кфани **Браће Симић**.

„RIKADILI“

најмодерније боје и фазони

најлепши избор најниже цене само код фирме

Лунгић и Јанковић

Тужна деца поч. **Томаније Ст. Матића**

даваће

својој милој и доброј мами **полугодишњи помен**

4 маја, — трећег дана Ускрса на њеном гробу у 1/8 11 час.

Моле се познаници и пријатељи да изволе присуствовати.

Своме добром и никад непрежалељном мужу, оцу, свекру и деди

Јовану Поповићу учитељу у пензији

даваћемо

ЧЕТРЕСЕТОДНЕВНИ ПАРАСТОС

8 с. м. у 10.30 часова пре подне на гробљу.

Извештавамо рођаке и пријатеље да изволе присуствовати овом тужном помену.

Омалошћена породица

Свима мојим познаницима честитам наступајуће празнике Христово Васкрсење

У исто време јављам да од 1 маја т. г. постајем понова фуруџија, мој стари занат са којим сам се раније одликовао са добром робом, скромним ценом и примерном чистоћом, у својој пекарници код Булевара.

Још јављам и то: да ћу за време празника свима својим муштеријама да печем сву пешерму, колаче и јагањце и друго бесплатно (фрај).

Исто тако јављам свима малчанима и сељацима околних села да за време славе, занетине и свадбе, ко узме код мене леба испећићу сво печење прасиди и јагањци бесплатно (фрај).

ХЛЕБ ЋУ ПРОДАВАТИ ПО СЛЕДЕЋИМ ЦЕНАМА:

1. један килограм чисто гарантовани ражни хлеб дин. 2

1. " " црни хлеб дин. 2

800 осам стотина грама добро печени средњи хлеб дин. 2

700 грама бели луксузни хлеб дин. 2

Нека ме сваки посети као старог мајстора и нека се увери о свему.

С поштовањем, **Риста Х. Колоњас**

хлебар од старине

Гвожђарска, порцуланска, стакларска и фарбарска трговина **Младена Јовића и Угурјановића** у Пожаревацу

Поред добро сортиране робе, која спада у делокруг рада, добила је велику количину најпривлажније **ПРСКАЛИЦЕ**

Марке **Карло Плац**

За исте прскалице имамо самопродоју за опр. Пожаревачки. Цене солидне.

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

Издаје:
ЧЕТВРТОМ НЕДЕЉОМ

Власник и уредник:
БОРЉЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 39

Пожаревац, четвртак 20 маја 1937 год.

Година 42

ПОТПУН КРАХ УДРУЖЕНЕ ОПОЗИЦИЈЕ

Ми смо се у више махова освртали на рад Удружене опозиције и на резултате њене политичке делатности. И кад год смо о овом питању говорили, констатовали смо само негативне успехе и њене неповољно резултате. Другојачије нисмо ни могли, јер то је био плод њене двогодишње активности.

Данас, када поново бацамо поглед на рад Удружене опозиције, можемо са много више чињеница да констатујемо њен потпун неуспех и њен крах на свим линијама њенога рада. Од тренутка када се „удружила“, наша опозиција ређала је неуспех за неуспехом. Сви њени покушаји остали су само покушаји. То је било и природно, јер Удружена опозиција ни по своме саставу, ни по својим уверењима, није могла да извојује ни најмањи успех. Више од две године она је заваравала изванредан број својих присталица да ће постићи решење хрватског питања и да ће на тај начин режити наш најкрупнији државни проблем. Мало бољи познаваоци вођи Удружене опозиције и сви грађани ове земље, који су имали бар нешто политичког искуства, знали су унапред да ће Удружена опозиција у овом свом „главном циљу“ претрпети потпун пораз. Време нас није демантовало. Човек, на чију је карту србијанска Удружена опозиција полагала много и на коју је стављала сву своју политичку будућност, изашао је отворено и јавно са својом изјавом, осу-

ђујући вођство београдског дела Удружене опозиције. Г. др. Мачек, вођа и шеф бивше Хрватске сељачке странке, честитао је својим сарадницима Ускршње празнике једном изјавом преко београдског „Времена“ у којој је јасно и отворено подвукао сву неспособност вођа београдске Удружене опозиције и немогућност њене озбиљне акције у заједници са њима. Другим речима, г. др. Мачек ставио је до знања београдској Удруженој опозицији да је она јушта хоће и да су неискрени у односу и према својим присталицама и према њему лично.

Нас ни мало није изненадила ова изјава г. др. Мачека. Нас је једино изненадило то, што је она дошла прилично касно и ми зато с правом морамо да упитамо: Зар је г. др. Мачеку било потребно две пуне године, па да стекне уверење каква је ишта значи т. зв. београдска Удружена опозиција?

Бивши политичари, окупљени су у вођству београдске опозиције, ниско ни раније много значили, па према томе не могу играти никакву улогу ни данас. Њихова главна акција у овом периоду времена од 5 маја 1935 па до данас, састојала се само у грчкарању од Загреба и Купинаца, у писању анонимних клеветничких летака против Владе г. др. Стојадновића у разним састанцима на које у долазили људи који су готови да служе свакоме, па чак да раде противу интереса воје власнитога отаџбине стањајући се

је на расположење агентима Коминтерна. Идеолог и духовни вођа београдске удружене опозиције био је за сво ово време Лазар Марковић, човек кога сва земља познаје само по његовим аферама и по његовим негативним квалитетима. То је исти онај Лазар Марковић кога је бивша Демократске странка и њен шеф г. Љубомир Давидовић оптужио Народној Скупштини за корупцију. Са тим господином Давидовић и Јоца Пижон направили су спрегу да се боре противу Владе г. др. Стојадновића.

Други покушај Удружене опозиције ишао је за тим, да се у нашу земљу пренесе биљка која нема услова за за живот под нашим поднебљем и да се по угледу на једну другу земљу створи у нашој држави некакав „Народни фронт“. На цело овог фронта требало је да дође тај исти г. Давидовић коме ништа није сметало да се удружи са др. Лазаром Марковићем! Наравно да се и ова намера Удружене опозиције, као и све остале, разбла и развејала пред отпором здравог разума и снажне ласике нашег народа. Наш наод је увидео за чим иде Удружена опозиција и да јој је главни циљ долзак на власт а е борба за тобож угрожеа народна праћа, па је зато судно њену акцију и у масама припао нашој странци Југословенској Радикалној Заједници, изражавајући јој поверење на скорашњим општинским изборима.

Целе две године тапкања у меу Удружена опозиција ишла се тамо где је ишла и пре маја 1935 године. Не-

моћна и слаба, без програма и без јединствене акције, без поверења и без присталица, она данас претставља једну велику политичку рушевину преко које време заборавља слаже дебеле слојеве прашине, који су они сами били узвиглали.

Срећа је за нашу земљу што сме акција Удружене опозиције окончала са оваквим резултатима и што се земља ослободила свих експеримената, који су је могли лако бацити у дуга лутања и неизвесност. Њихов крах још је даред је показао колико је конструктивна политика Југословенске Радикалне Заједнице и колико је снажна рука др. Милана Стојадновића која ову лепу и богату земљу води срећи и благостању.

Благостање у Финској

Година 1936 бележила је почетак новог периода у економском животу Финске. Док су се раније године завршиле пасивним трговинским билансом, година 1936 је показала знатан вишак извоза над увозом. Те године извоз је изнео 7.215 милиона финских марака, а увоз 6.346 милиона марака. Фински извоз, који махом сачињавају дрво и његови производи (целулоза дрвена каша и т. д.) и намирнице освојио је сигуран положај на британском тржишту. Појачана тражња дрвене каше за хартију и целулозе за експлозиве створила је нарочито повољну ситуацију по Финску. Најзад прилив разних потраживања Финске у иностранству, која су доскора била залеђивана у државама у које је Финска извозила робу, још је побољшао изгледе ове државе у првим месецима текуће године.

Неколико милијарди финских марака у инострану валути, колико је положено код разних банака за ра-

чун Финске, допринело је оживљавању економског живота у земљи. Интересна стопа код зајмова, која је доскора износила 12%, снижена је на 6—6,5%. У исти мах попораст капитала је омогућио јачу грађевинску делатност у земљи. Већи број модерних и луксузних палата подигнут је у разним градовима Финске. Финска је најзад приступила у грађењу нових модерних друмова. Услед тога скочиле су цене грађевинског материјала. Песимисти, додуше, предвиђају да ће ускоро цене кућама бити оборене, јер су грађевине скупоцепо и уз помоћ поскупљене радне снаге. Она сматрају да ће, чим прилив капитала из иностранства буде обустављен, катастрофално падати цене непокретности, што ће значити пропаст свих оних који су своју уштеђевину уложили баш у те непокретности.

Све фабрике у земљи такође раде појачаном делатношћу, а радници су за 50% побољшали своје приходе, јер морају радити прековремено. Раднице у Финској данас примају просечну дневницу од 70 марка (66 динара), а радници просечно 120 марка (110 динара). Услед тога настали су бољи дани и за радничку класу, као и за средњи трговински staleж. Многбројни радници данас издају своје куће и држе аутомобил, и т. д.

У разним пределима Финске оснивају се предузећа. Финска индустрија карактерише се превлашћу мањих предузећа над већим. Нове фабрике основане су нарочито у такозваном „обезбеђеном троуглу Финске“, а то је северо-запад земље између Тамерфорса и Бјорнеборга. Ратна индустрија у Финској, која се примерно развија, добила је знатне поруцбине из иностранства. И ова је концентрисана у том делу. Једна грана велике шведске ратне индустрије у Бсфорсу оснивала је такође своју филијалу у Тамерфорсу.

Напредак индустрије у Финској проузроковао је скок цена, нарочито цена хемикалија потребних за производњу муниције. Те цене скочиле су за 25% у упоређењу са приликама у прошлој години.

Изгледи за претстојећи год. цена претерани су. Фински извоз нема разлога да се боји губитка својих тржишта. На британском тржишту који апсорбује 35% целокупног финског извоза, не примећују се знаци смањивања тражње. Британско тржиште сигурно је за фински извоз и због квалитета робе и због цена. Велика Британија у извесном смислу жели и да утиче на политику Финске, како би у том делу Балтика имала ослонаца. Немачка и америчка тражња дрвене каше и целулозе на финском тржишту има сасвим други карактер, јер долази због смањивања извоза ових артикала из Совјетске Русије.

Уопште узев економски изгледи

прло су повољни у Финској, побиће из разлога што је индекс живота у земљи једва нешто скочио. На тај начин широки слојеви народа осећају ово побољшање. Финској данас влада благодан, слично оном које је владало пре 1929 у осталој Европи. Ово благостање испољава се и бројем моторних кола у земљи. У Финској данас има 39.000 моторних кола за становништво од 3.700.000 душа, што претставља скоро један рекорд, ако се изузму Сједињене Државе.

(Транскоут)

Припреме за изборе за Пољопривредне коморе

Министар пољопривреде донео је недавно одлуку да се изврше избори за пољопривредне коморе 27 јуна ове године. У вези с тим има да се изврши претходно избор бирача Пољопривредне коморе. Тим поводом Министарство финансија обавестило је и доставило Банској управи списак бирача који је израђен на основу честог катастарског приноса, који служи за разрез земљарине. По прописима уредбе, избор бирача има да се изврши месец дана пре избора већника за пољопривредне коморе.

Банска управа, у вези с тим, издала је потребна упутства да избор године. Према овоме за осамнаест градова на територији Дунавске бановине одређено је да се у Београду, који по уредби улази у састав Врачарског среза, бира 16 бирача. Смедереву 7. Сомбору 16. Земуну 6. Пожаревцу 6. Петровграду 7. Великој Кикинди 19 Панчеву 8. Новом Саду 8. Вршцу 18 Белој Цовки 5. Суботици 50. Сеати 17. Старој Књижи 8. Сремској Митровици 3. Руми 7. Крагујевцу 3 и Сремским Карловцима 5.

Према уредби о избору већника за Пољопривредне коморе, комесар има да изврши све потребне припреме и да води пружницу већа, а веће ће већином гласова да избере припремено претседништво у које улазе претседник, двојица потпретседника и једни секретар из редова већника. Овај привремени извршни одбор има да изради статут и све што је потребно да може да почне да ради ова важна установа.

Одлаже с конференција Трговачких комора

Београд, 1 маја. — Конференција свих трговачких комора из земље, која је била заказана за 8 мај о. г. у Београду из техничких разлога одложена је и одржаће се на дан 25 маја о. г. у 10 часова пре подне у дворани Трговачке коморе у Београду (Краљев Трг бр. 15). Дневни ред остао је исти: 1)

привредне задруге — референт Трговачке коморе у Београду; 2) осигурање трговца — референт Трговинско-индустријске коморе у Загребу; 3) трговина на селу — референт Трговинско-индустријске коморе у Бања Луци; 4) земљораднички дугови и трговца — референт Трговинско-индустријске коморе у Сарајеву и 5) држава у трговини — референт Трговинско-индустријске и занатске коморе у Новом Саду и кореферент Трговинско-индустријске коморе у Сарајеву.

Приходи од царина

Према извештају Одељења царина Министарства финансија у првој десетини маја 1937 г. наплаћено је из царинарницама 23,090.581 динар. За исто време прошле године наплаћено је 22,000.767 динара, што значи да је у првој десетини маја о. г. наплаћено више за 1,089.814 динара или 4,95%. Од 1 априла до 10 маја ове године наплаћено је 11,976.606 динара. За исто време предвиђено је по буџету 96,707.223 динара, што значи да је више наплаћено 15,269.383 динара. За исто време прошле године наплаћено је 81,502.295 динара. Значи да је од 1 априла до 10 маја о. г. наплаћено 21,474.311 динара или 29,45% више него за исто време у прошлој години.

Изложба слика

Ових дана је у Рубешовој галерији у Прагу отворена изложба слика познатог чешког сликара Вилема Кафке „Са југословенског адрона“ под покровитељством председника Прашке општине г. др. Петра Зентли.

Отварању су присуствовали претседник општине г. Зентул, чланови нашег војводства, затим многобројни чланови Чехословачког југословенске лиге и друга публика.

Изложене слике приказују доње Приморје, Уцињ, Стари Бар, Бишево, Вис и друга места са нашег Јадрана.

Упис деце у I разред народне школе и Зајавиште

На основу чл. 57 Закона о народним школама Месни школски одбор у Пожаревцу извршиће упис дорасле деце у I разред народне школе за школску 1937-38 год. у дане 20, 21, 25, 26, 27 и 28 маја т. г. од 3—4 часова по подне у школској згради „Забавиште“ (до хотела „Круна“). Истовремено извршиће се лекарски преглед и калемљење деце.

У I разред биће уписана деца рођена у календарској 1930 год. по новом, која на лекарском прегледу буду оглашени способним за похађање школе.

Родитељи деце православне вероисповести рође у Пожаревцу до-

биће позиве у којима ће бити назначено дан и време, када имају привести децу на преглед, калемљење и упис у школу. Родитељи деце других вероисповести рођене у Пожаревцу, као и родитељи деце рођене ван Пожаревца, привестиће своју децу на преглед, калемљење и упис у један од изнад означених дана, с тим, да са собом понесу и извод рођених (крштеницу) за дете.

Родитељи деце православне вероисповести рођене у Пожаревцу, који до 19 маја не добију позив, нека се на дан 20 и 21 маја пре подне обратe за обавештење код управитеља народне школе (школа „Доситеј Обрадовић“).

Деца која не буду лекарски прегледана, калемљена и уписана у школу до 1 јуна т. г. закључно, неће моћи похађати школу идуће школске године.

Упис у Забавиште врши управитељ Државне народне школе сваког радног дана пре подне на основу извода рођених а на даље до 15 јуна т. г. У забавиште се уписују деца рођена у 1931 и 1932 календарској години. После 15 јуна ни једно дете неће бити уписано у забавиште и према томе таква деца неће походити забавиште у идућој школској години.

Из канцеларије Месног школског одбора у Пожаревцу, 5 маја 1937 године. Бр. 277.

Концерт са игранком

„Јакшић“ литерарно удружење ученика-ца Државне дворазредне школе у Пожаревцу приређује у сарадњи са Долом Трговачке Омладине КОНЦЕРТ са игранком у суботу 22 маја 1937 године.

Програм:

- 1) У харему весела игра у I чину од Бранковића.
- 2) Музика: Смеша народних песама, свира орхестар ученика-ца школе под руководством г. Мијуге.
- 3) Лутрија.
- 4) Игранка.

Чист приход намењен је Фонду сиромашних ученика-ца школе.

Почетак у 9 часова увече.

Посебних позивница неће бити, па се умољава П. Г. да ово сматра као позив те да у пуном броју почете сву приредбу и својим прилозима потпомогну сиромашне ученике и на тај начин омогуће даљи успешни развјатк саме школе — једине ове врсте на територији предрадне Србије.

Наша пољопривредна индустрија

Новим трговинским споразумом са Холандијом обезбеђен је нашој земљи извозни контингент од 500 вагона финог пшеничног брашна, т. зв. „банатског“. После дуго година потпуне стагнације нашег извоза брашна ово је, иако скроман, али врло значајан почетак оживљења ове тако важне гране наше пољопривредне индустрије. Познато је да „банатску пшеницу“ производи само

С П О Р Т

Службене вести из Браничевско-Полунавске Жупе Б. Л. П-а
Окружница бр. 33.

Седница управног одбора од 7 маја 1937 године.

Присутни: Рутар, Петровић, Даниловић, Баришничков,
Тимић, Новаковић, Котић и Анаф.

Отсутан оправдан г. Миљковић, а неоправдан г. Кудрна.

наша држава. Па ипак, годинама су друге земље продавале у свету „баватско брашно“, произведено у тамошњим млиновима од наше пшенице. Тек је настојањима владе г. др. Милана Стојидиновића успело да опет прокрчи пут извозу нашег брашна и тако омогући прераду наше баватске пшенице у нашој земљи. Велики број извозничких млинова већ годинама ради са знатно смањеним капацитетом, пошто може да ради само за домаће тржиште. Не само Холандија, него и Велика Британија и све северне државе, па и неке земље Леванта, могле би бити добри купци нашег брашна. Са Холандијом је учињен почетак, а има наде да ће се у будућим трговинским споразумима са другим увозничким земљама обезбедити контингенти за извоз нашег брашна.

На недавно закљученој светској конференцији шећера одобрен је и нашој држави један извозни контингент шећера, у висини од 12.500 тона шећера с тиме да се тај контингент евентуално може повећати за даљих 2.500 тона. Моментано, према стању на светском тржишту шећера, тај извозни контингент за нашу земљу има више начелно значење у толико да нам очува право извоза шећера, пошто наш шећер не може конкурисати на светском тржишту. Из кругова индустрије шећера покренуто је сада опет питање смањења државних тражбина нарочито трошарине, па шећер, како би се могла повећати домаћа потрошња а тиме и продукција, која је у прошлој години извела свега око 10.000 вагона шећера, док се домаћа потрошња креће око 7.000 вагона. На издлечнијим местима сада се проучавају предлози индустрије шећера и има како уверавају, изгледа да ће доћи до неког повољног решења. На тај начин омогућиће се повећање производње шећера, што ће свакако бити и на корист земљорадника, произвођача шећерне репе а с временом ће на тај начин можда омогућити извоз шећера.

За посланика у Лондону наменован је г. Драгомир Касидолац

У име Његовог Величанства Краља Петра II, указом Краљевских Намесника, а на предлог председника Министарског савета и министра иностраних послова, постављен је г. Касидолац Драгомир, опуномоћени министар и изванредни посланик II положајне групе 2 степена у Букурешту, за опуномоћеног министра и изванредног посланика II положајне групе 2 степена у Лондону.

За посланика у Бечу постављен је г. Бранко Лазаревић

У име Његовог Величанства Краља Петра II, указом Краљевским Намесника, а на предлог Председника Министарског савета и министра иностраних послова постављен је г. Лазаревић Бранко, опуномоћени министар и изванредни посланик II положајне групе I степена у Анкари за опуномоћеног министра и изванредног посланика II положајне групе I степена у Бечу.

1. На дан 23 маја ове године на подручју ове жупе играју се следеће полуфиналне утакмице и то:

У Петровцу на Млави на заједничком игралишту играју Грађански — Пожаревац — Млава — Петровец, почетак у 4.30 часа по подне, деж. члан жупе г. Никола Баришничков.

У Младеновцу на игралишту с. к. Катића Ђ. Смедеревац — Смедерено — Војвода Катин — Младеновац, почетак у 4.30 часа по подне. Деж. члан жупе г. Хајим Анаф.

2. Позива се г. Стеван Вукашиновић — Смедерево, члан управ. одбора ове жупе да одмах поднесе извештаје са прв. утакмица играчких 9 маја о. г. Железничар — Смедерево и Раднички први и рез. тимова.

3. Упозоравају се чланови управног и надзорног одбора ове жупе да без своје жупске легитимације не могу бесплатно посећивати ногометне приредбе, а клубовима се налаже да овакве чланове који долазе без својих легитимација да их не пуштају на игралишта без улазнице.

4. Извештавају се клубови Пожареваца да је ова жупа забранила долажење на приј. и прв. утакмице г. Радомиру Благојевићу до 1 августа о. г. због инцидента које исти проузрокује на појединим утакмицама, па се моле клубови да ово приме к знању и до означеног рока не пуштају имеваног на своје ногометне приредбе.

5. Последњи пут се опомињу сви клубови са територије ове жупе да сва акта која шаљу Жупи, Б. Л. П-у, и Ј. Н. С-у, морају бити писана на табаку хартије означена клупским печатом и дел. протоколом, акта која буду слата и писана на дописним картама неће узимати у обзир, а према клубовима ће се поступити по казненом правилнику.

6. Прима се извештај Жака — Смедерево са одиграних прв. утакмица на дан 9 маја о. г.

7. Прима се извештај Млаве — Петровац са одигране прв. утакмице са с. к. Слога — Петровец на дан 9 маја ове године.

8. Прима се извештај Слоге — Петровац са прв. утакмице играче са с. к. Млава Петровац дана 9 маја ове године.

9. Прима се извештај г. Николе Новаковића са прв. утакмице Југославија — Св. Ђорђе — Костолац од 16 маја ове године.

10. Позива се г. Натко Кудрна члан управног одбора ове жупе да

одмах поднесе извештај са прв. утакмице Мл. Радник — Грађански оба Пожаревац од 9 маја ове године.

11. Наредна седница ове жупе одржаће се дана 24 маја ове године са почетком од 8.30 часа у вече у седишту ове жупе Дом трг. омладине соба број 2. Моле се сви чланови да истој седници присуствују.

I Секретар,

Чеда М. Даниловић с. р.

Ток игре утакмице
ГРАЂАНСКИ — ЗБОРУЛ

— Наставак —

У наставку извештаја новодом гостонања Грађанског у Румунији доносимо ток ове врло интересантне утакмице, који ток, по својој вредности заслужује мажњу читалачке публике.

На терен је изашао Грађански бурно поздрављен од 5.000 присутних гледалаца, међу којима је било и око 200 Југословена из Кладова и Текије. Затим излазе играчи Зборула, такође бурно поздрављени. Одмах после тога излази вођа пута Тимић са статуом спортисте око кога је везана наша Државна тробојка, а као пратиоци поћи пута је г. Жика Каријо. На средњим игралиштима окупљају се играчи једног и другог клуба и и праве према трибинама полукруг и Тимић поздравом предаје председнику поклон, који својим поздрављањем истога и играче предаје Тимићу букет цвећа, а г. Каријо као Ускршњи поклон два црвена обојена јаја.

Са нестрпљењем се очекује почетак утакмице а десетак спортиста из Кладова прилазе г. Тимићу и захтевају да не пристане на суђење судије (поручника пука у месту). Међутим Тимић само напомиње судији да буде објективан. Игра је почела тачно у 15.15 часова по времењу у Румунији и играчи Грађанског страховито наваљују са необично лепим комбинацијама тако, да збуњују како играче Тури Северина тако и све присутне и у 5 м. идеална комбинација: Бекић I одузима лопту од њиховог левог крила, носи пет-шест метара, драбља халфа додаје Маша, Маша драбља центархалфа, шаље лопту Срби, који прелази веома лако и идеално центрира центар Грађанског Жарко трчи на лопту, која пребздује са десне ноге на леву и страховито шаље полувисоко лопту у угао тако, да голман Зборула није имао времена ни да трепне. Публика дуготрајно поздравља ову комбинацију и гол са галамом „Буђе комбинацион“ и почиње да из свег грла као под команду навија са Темпо Зборул, Темпо Зборул и темпо Зборул играчи Зборула сада кидају сва

петорица на гол уз асистенцију центар халфа, Амбу најбољег играча на терену, који високо туче у гол тако, да сви мисле на сигуран гол, па је чак и судија у одушевљењу свирва гол, међутим Бекић II истрчава са гола и плавајућу у ваздух сигурно хвата лопту. За ту његову параду, добија дуготрајно пљескање од свих присутних. Да не заборавимо, коло нија присутних Југословена змиждањем и грајом негодује противу судије за многе грешке. Даље лопта се превози ка голу Румуна и Жарко Цветковић, док је играо најбољи играч Грађанског хвата волеј и туче у гол, лопта удара у дирек и одбија се. Играчи Зборула видећи да је исти играч најопаснији техничар и шутер на гол, десни бек га намерно гађа ногом у колена и Жарко пада. То се догодило у 21 м. првог полувремена тако да исти не може више да игра, а на његово место долази Божићек који заузима место левог халфа, а Поповић одлази на полутку. Игра се развија и даље брза са комбинацијама на један и други гол са малом надмоћношћу Грађанског и завршава се полувреме.

— Наставиће се —

ИЗ ШАХ-КЛУБА

Прворазредни турнир

Завршен је квалификациони турнир Пожаревачког Шах-клуба. Остало је да се одигра још неколико партија, међутим оне не могу утицати на крајњи пласман играча. Према резултатима квалификованог турнира за прворазредни турнир квалификовали су се: Драгановић Предраг, Јанковић Драгољуб, Др. Милојковић Тимић, Павловић Игел, Глишковић Милосављевић, Манчић, Др. Лазаревић, Јозковић, Младеновић, Митровић, Јозановић, Поповић и Јанковић С.

Турнир почиње у петак 21 о. м. у хотелу „Српска Круна“ игра се на 8 табли и са шаховима клубским, који су набављени у оvd. казненом зводу. Скреће се пажња учесницима да недолазак изјавље до 20^{1/2} ч. повлачи за собом губитак партије. Три пролаасирана играча, добиће награде. За остала обавештења обратити се секретару клуба г. Селимиру Јанковићу.

Управа.

Пелцовање деце противу великих богиња

У недељу 23 и 30 маја ове 1937 године од 8—11 часова пре подне, вршиће се у градској амбуланти пелцовање деце против ВЕЛИКИХ БОГИЊА.

Пелцовање је обавезно и бесплатно, — а пелцоваће се сва деца рођена у току прошле године у овом граду, такође и сва деца рођена у другим местима, — а досељена у Пожаревац, као и сва деца без обзира на старост, која до данас нису никако пелцована.

Упозоравају се родитељи, да своју

ТОН КИНО ТРУДИЋ
среда — четвртак

ЛЕГИЈА ОКОВАНИХ

децу што раније подвргну пелцовању, док не наступе прунше и да при доношењу деце на пелцовање понесу собом и позив, којим ће сваки родитељ бити познат да своје дете приведе пелцовању.

Истовремено се обавештавају родитељи, чија су деца рођена у години 1930, и која имају поћи ове јесени у школу, да своју децу приведу ради прегледа и пелцовања у ДОМ НАРОДНОГ ЗДРАВЉА у дане када им за то стигне позив.

Избегавање пелцовања по закону је кажњиво.

Из канцеларије Градског Поглаварства града Пожаревца Бр. 9180 од 5 маја 1937 године.

Наредба

Ради евиденције и узимања потребних података.

НАРЕЂУЈЕМ:

Да се сви страни поданици, налазећи се у агру овога града, пријаве овоме Поглаварству — у канцеларији градске страже, — најкасније до 1 јуна т. год.

После овога рока, ко се не буде пријавио биће најстрожије кажњен према законским прописима.

Овом наредбом, изузимају се Руски и Бугарски поданици.

Из канцеларије Градског Поглаварства града Пожаревца Бр. 9840 14 маја 1937 год.

Претседник,

2—3 Милутин Д. Милојковић

ВЕСТИ

ДЕЖУРНА АПОТЕКА

МИТЕ СТАНИСАВЉЕВИЋА
до 23 маја 1937 год.

ПРИЛОГ Њ. В. КРАЉА ПЕТРА II,
— ПОПЛАВЉЕНИМ КРАЈЕВИМА

Њег. Вел. Краљ Петар II благоизволео је ових дана подарити 100.000 динара становништву у поплављеним крајевима.

НАШИ ЗМЉОРАДНИЦИ НА МЕЂУНАРОДНОЈ ПОЉОПРИВРЕДНОЈ ИЗЛОЖБИ

Педесет најугледнијих земљорадника из наше државе узеше учешћа на свечаном отварању Међународне пољопривредне изложбе у Прагу на дан 22 маја о. г.

ГОДИШЊА СКУПШТИНА

Друштво пријатеља Француске одржаће своју редовну ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ у недељу 23 окт. мес. у 11 часова пре подне у сном локалу (одмах до оад. Грађанске Читалинице). Позивају се сви чланови да изволе доћи на ову скупштину.

НАШИ ПОКОЈНИЦИ

ЈЕЛИСАВЕТА — САВЕТА О. ЖИВАНОВИЋ, удова, — мајка Живојина Живановића, званичног Среског суда — преминула је 15 о. м. у 77 години живота и сахрањена 16 маја т. г.

Бог да је прости!

ОГЛАСИ

ЗЛАТАН САТ

са ланчићем и монограмом ко је нашао нека га донесе у уредништво овог листа, биће добро награђен.

Продају се ДВЕ КУЋЕ

у Ломиној улици број 14.
Упитати у карани „Браничско“.

Купујем МЕД

СВАКУ КОЛИЧИНУ
Станојло Новаковић
Колонијална трговина
Пожаревац
1—20

ПЕЛЦОВАЊЕ деце

противу ВЕЛИКИХ БОГИЊА и заштитно пелцовање противу ДИФТЕРИЈЕ — врши свакодневно
Др. БОРА МАНДИЛОВИЋ
лекар
Петра Гамбураша 3

Предаје се кафана

у центру вароши.
Упитати у редакцији овога листа

КАФАНА „ДВА БЕЛА ГОЛУБА“

Увек има првокласних МЕЗЕЛУКА
Точим најбоље ЦРНО ПИВО БОК
КАО И ОСТАЛО ПРВОКЛАСНО ПИЋЕ.
С поштовањем ЈОВАН БРАТИЋ, кафеџија
зв. СПАСОЈЕ

НАРОДЕ!

Немој да продајеш у бесцење: ЗЛАТО и ДРУГЕ ДРАГОЦЕНОСТИ јер ми плаћамо 1 грам ЗЛАТА 30 динара, а за РИМСКИ НОВАЦ плаћамо 10%, јефтиније од музеја

Можете купити ЗЛАТАН ПРСТЕН од 75 дин. па на више, са гаранцијом да је чисто злато, ЦЕПНИ САТ за 50 динара са гаранцијом за једну годину.
Вршим све оправке сатова, накита и наочара са гаранцијом

Часовничарско Јувелирско и Оптичко Радња
МИЛКА Т. СТЕФАНОВИЋА
у Пожаревцу, Дубровачка (Таб. чаршија) бр. 16.
Телефон бр. 18. Основана 1892 год.

Две куће у центру вароши

--- продају се ---

Упитати у редакцији овога листа. 1

Филијали

„БОСТОН“ А. Д.

у Пожаревцу
потребан је УЧЕНИК (ШЕФРТ)

На продају један Фијакер, двоја ШЛЕДИТЕРСКА КОЛА у пивници „Златан крст“ код Милосавића и двоја ТЕРЕТНА КОЛА у пивници „Златан крст“ код Милосавића и двоја ТЕРЕТНА КОЛА у пивници „Златан крст“ код Милосавића. Кома је потребно, цена врло повољна. 1

НА ПРОДАЈУ:

1 Грамофон са 25 вога.
1 апарат за пиво са 4,5 кгг. капајне цев.
1 пумпа за пиво кобра.
30 столица кафанских подовних
5 астала кафанских подовних
1 велики широк без цев са пумпом
Двоја колница боља за децу добро отуљана.
2 кресета за децу боља.
1 широк велики добар.
1 вага од 500 кгг. исправна.
Све горе наведено у исправности је.
Упитати у трговани 3—6
БОРБА Ж. ЈОВИЧИЋА, трг

Стан већи одли господски, са свима припадностима, засебан, на најлепшем месту, Косачићева улица бр. 12.
Упитати у трговани 5—6
БОРБА Ж. ЈОВИЧИЋА

СТАН на спрату из основа

реновиран ново омадан са водоводом и канализацијом и новим завесима у прозорима од 5 пространих соба и једне из дворшита, са великим претсобљем и свима осталим припадностима у сред оад. вароши на углу улице Миланове и Таковске ИЗДАЈЕ СЕ ОДМАХ.

За ближа обавештења и цену упитати г. Николу Јовановића, адвоката оад. 3—4

Годишњи помен

Извештавам своје пријатеље и колеге да ћу своме преминулом супругу

Глагорају Генчевићу
бив. учитељу у Пољани давати

годишњи парастос
у недељу 23 маја 1937 год.

Помен ће се одржати у Пољанској цркви у 10 час. пре подне.
Моле се колеге и пријатељи да присуствују овом помену.

Ожалостена
Параскева Генчевић
учитељица у Пољани.

НОВО

Отворили смо нову засебну продавницу готове обуће познате домаће фабрике

„БОСТОН“ А. Д.

У ПОЖАРЕВЦУ (Табачка чаршија)

Наша продавница снабдевена је са великим избором мушком, женском и дечијом обућом израђеном од најбољег материјала а са најнижим ценама.

Пре него што купите посетите нашу продавницу, прегледајте избор и цене које су исте као у Београду.

1—3

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 дин.

ПРЕТПЛАТА:
 За годину дин. 100
 „ 6 месеци „ 60
 „ 3 месеца „ 25
 Допнос, претплату, огласе и остало упућивати на штампарњу Б. Наумовића са плаћеном поштарином. Рукописи се не враћају. Огласи се правају по тарифи. ЗА ОГЛАСЕ ПОЛАЖЕ СЕ ПОВАД У НАПРЕД

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗДАЈИ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК И УРЕДНИК:
БОРЂЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 59

Пожаревац, четвртак 29 јула 1937 год.

Година 42

Прерана смрт Његове Светости Патријарха Варнаве изазвала је дубоку и искрену жалост у целој земљи

— Погреб благоупокојеног Патријарха обавиће се данас у четвртак, 29 јула, у Београду у цркви Светог Саве —

Проглас светог Синода изводом сахране Благоупокојеног Патријарха Варнаве

Свети Синод упутио је проглас грађанству који гласи:

„Православна браћо и сестре, опело Блаженопочившег Патријарха Варнаве извршиће се у четвртак 29 (16) јула ове године у Саборној цркви а сахрана у цркви Светог Саве у Београду истог дана.

У 8 часова изјутра служиће се свечана литургија. Погребна поворка креће се улицама од Саборне цркве: Краља Петра, Кнез Михаиловом, Краља Милана, Светосавском до цркве Светог Саве, где ће се намучени земни остаци нашег ве лаког Патријарха предати матери земљи.

Српска православна црква очекује од својих верних синова да се приликом сахране Блаженопочившег Патријарха држе достојанствено како то доликује светом чињу, лично сти и значаја Блаженопочившег Патријарха.

Саучешће Њ. В. Краљице Марије

Њено Величанство Краљица Марија упутила је следећу изјаву саучешћа Светом Синоду Српске православне цркве.

„Светом Синоду — Београд

Молим Свети Синод да прими са православним клиром изразе Мог најдубљег саучешћа поводом смрти

Његове Светости Патријарха Варнаве и препоручујем се молитвама Светог Синода. — Марија.“

Саучешће Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника Павла

Поводом смрти Њ. Св. Патријарха Варнаве Његово Краљевско Височанство Кнез Намесник упутио је следеће телеграме саучешћа:

„Светом Синоду — Београд,

Са дубоким пијететом према сени благоупокојене Његове Светости Патријарха Варнаве шаљем Светом Синоду Своје најискреније саучешће, упућујући Свевишњом топле молитве за сиз и покој богоугодне и христољубиве душе његове. — Павле.“

„Породици Његове Светости Патријарха Варнаве — Београд.

Дубоко потресен вешћу о смрти Његове Светости Патријарха Варнаве шаљем изразе Свог најискренијег саучешћа — Павле.“

Саучешће Краљевских Намесника

Краљевски Намесник г. др. Раденко Станковић упутио је следећу изјаву саучешћа:

Светом Архијерејском Синоду, Београд. — „Молим Свети Архијерејски Синод да изволи примити моје најискреније саучешће поводом смрти

Његове Светости Патријарха Варнаве, др. Раденко Станковић, с. р. Краљевски Намесник.“

„Светом Архијерејском Синоду, Београд. — Поводом смрти Његове Светости Патријарха Варнаве, молим Свети Архијерејски Синод да изволи примити моје дубоко и најискреније саучешће, др. Иво Перовић, с. р. Краљевски Намесник.“

Претседник Владе г. др. М. Стојадиновић изјавио је саучешће Св. Синоду

Претседник Министарског савета и министар иностраних послова г. др. Милан М. Стојадиновић, упутио је Његовом Високопреосвештенству Господину Доситеју, Митрополиту загребачком и заменику Претседника Светог Архијерејског Синода, следеће писмо, поводом смрти Његове Светости Патријарха Српског Варнаве:

„Ваше Високопреосвештенство,

У тренутку кад је Српска Православна Црква претрпела тежак губитак смрћу Његове Светости Патријарха Српског Варнаве, част ми је упутило Вама и Светом Синоду у име Краљевске владе као и у моје лично изразе искреног саучешћа.

Пред одром његове светости Патријарха Краљевска

влада, надахнута искреним поштовањем и најбољим жељама према Српској Православној Цркви, учествује у њеном болу за Високим Црквеним Поглаваром, једним од оних српских свештеника, који су све своје снаге посветили добру своје Цркве и свог народа.

Са тим осећајима, молим Ваше Високопреосвештенство да изволи примити уверење мог одличног поштовања.“

Др. М. М. Стојадиновић, с. р.

Жалост у земљи

Не само Београд него и цела земља, од крајњег севера до крајњег југа, учествују у жалости за Поглаваром Српске Православне Цркве.

Парочито је велики бол народа у Јужној Србији, где је Патријарх Варнава провео дуги низ своје предаве и плодносна архијерејске службе, подноси са народом тешке дане ропства, а затим учествујући у радосним данима ослобођења и предводећи народ у свим корисним делањима на изградњању и консолидовању прилика у уједињеној и ослобођеној отаџбини. У дебарском, кичевском, битолском, велешком, теговском и скопском крају, где су се највише осетили трагови напорног рада Патријарха Варнаве, народ и по најудаљенијим селима, сећа се свога архијереја, обнављајући успомене на оне дане када је он кроз ове крајеве пролазио.

У сивој Скопљу, где је Патријарх Варнава као скопски митропо-

лит провело дуги низ година, одржан је помен на коме је говорио митрополит г. Јосиф, истакнути значај рада Патријарха Варнаве за цркву и за народ.

Из Српске православне црквене општине

У уторак, 27 ов. мес. одржао је управни одбор православне српске црквене општине у граду Пожаревцу, комеморативну седницу поводом преране смрти Поглавара српске православне Светосавске цркве Његове Светости Патријарха Варнаве.

Седницу је отворио, у отсуству председника Црквене општине, потпредседник управног одбора г. Слава Девић, трг.

Одмах за тим дао је реч члану Управног Одбора г. Михаилу Крстићу адвокату, који је у подужем говору изнео живот и рад преминулог великог јерарха наше цркве у традицијама ранијих Патријарха наше самосталне цркве, која је од свога постанка од сав. Саве била народна и остала народна.

Изнео је велику заслугу Његову у раду на увођењу у живот Устава Српске Православне Цркве, која овим у истини народна црква, а велики покојник је кроз све крајеве наше отаџбине, које је обишао, сејао љубав, слогу и братство.

Цео управни одбор је одао дубоку пошту неумрлом свом архипастору са: „Слава Му!“ и довео једногласни закључак:

1.) Да се пошаље Светом Синоду саучешће поводом великог губитка који је задесио Српску Православну цркву смрћу Његовог Поглавара Мученика;

2.) Да се позову православни грађани, чланови црквене општине да у четвртак, 29 ов. мес., на дан сахране Великог покојника, присуствују у Саборној цркви заупокојеној литургији и парастосу;

3.) Да као делегати наше црквене општине присуствују погребу Његове Светости чланови управног одбора: г.г. Слава Девић трг., Михаило Крстић, адвокат и Живко Илић земљорадник.

Изјава саучешћа

Управног Одбора црквене општине града Пожаревца

СВЕТОМ СИНОДУ

Београд

Српска Православна црквена општина града Пожаревца саучествује у тузи због прераног губитка свога Поглавара и Мученика за Свето Савско правослање Светог Патријарха Варнаве.

Слава Му!

Потпредседник
Српске православне
црквене општине,
СЛАВА ДЕВИЋ

Китајско-јапански конфликт и Немачка

У иностранству се на много страна поставља питање, какво ће Немачка заузети држање у китајско-јапанском конфликту, који се врло опасно заоштрио. Сем тога се пита, неће ли у случају евентуалног активног захвата Совјетске Русије у овај конфликт, Немачка може бити ипак интервенисати на основу њеног споразума са Јапаном, који је утапачен прошле зиме.

Такве су мисли и страховања — према обавештењима, која смо добили на немачком надлежном месту — у целости без темеља. Немачко-јапански споразум предвиђа искључиво сарадњу обеју држава у одбрамбеној борби против комунистичке пропаганде, коју проводи московска „Коминтерна“, а која има за циљ болшевичку светску револуцију. Према томе је овај споразум само једно утапачење у културном подручју и вишта више. Овакове дефанзивне споразуме Немачка је повукла у осталом и другим државама и спремна је још увек да их свакоремено закључи.

Војничка утапачења или може бити чак и савез Берлин-Токио не постоје. Немачки Рајх ће своје држање у питању источновизијског конфликта одредити наравно већ према даљњем развоју овог конфликта и онда по свом властитом нахођењу. Али страховања о нехотијој немачкој интервенцији свакако су засада неоправдана.

Немачка жели да остане у целости неутрална. Додуше, она подржава са Јапаном врло пријатељске везе, па је то међу тим дошло до изражаја и у споменутом немачко-јапанском споразуму против комунистичке акције, као и за време недавне посете једне јапанске крстарице у Килу. Али односи Рајха са Китајем на другој страни јесу једнако тако пријатељски, а поготово они привредне природе, и то је исто тек недавно било особито јако потцртано за време посете китајског министра привреде у Берлину.

Из наведених разлога Немачка жели, да се чим пре у интересу ових обих братских народа Азије мирним путем изглади овај источновизијски конфликт. Јер — према мишљењу берлинских политичких кругова — може из савјања Јапанаца и Китајца, из међусобне мржње и крварења овох великих народа користити да извуче само овај „насмејани трећи“, у овом случају болшевичка Русија, која је истом недавна у тешким инцидентима на граници Манџука отворено изнела на јаву своје експанзивне намере у Источној Азији.

Важне изјаве генерала Франка

Генерал Франко примио је посебног извештеља „Јунајтед Прес“, Веба Милера, коме је том згодом дао одговара на четири низ његових питања.

Генерал Франко најодлучније је том приликом изјавио, да се у Шпанији рат може докончати искључиво победом националног оружја, која више није далеко. Црвени непријатељи налазе се у врло тешком положају, а то доказују и настојања г. Блума, који слуша пришаптавања Валенсије и Москве, да посредује за преговоре. Ако би непријатељ затражио примирје. Франкови пријављени би били: предаја целокупне артиљерије и свих авијона, те пуштање свих заробљеника на слободу. Данашњи режим у Валенсији ни након проведених личних промена не заслужује ни у стварном ни у моралном правцу да се проматра са измењеног становишта. Његови чланови у целости су саодговорни за све злочине, који су од почетка револуције почињени у црвеној Шпанији. Министар иностраних дела Жирал иста је личност која је својремено послала брзојавну честитку побуњеним морнарицама, када су поубијали своје офицере и команданте.

Шпански националистички покрет рођен из идеје о величини уједињене и недељиве Шпаније, најодлучније отклања сваку деобу Шпаније на „црвену“ и „белу“ полу. Непопустиве црвеношпанске власти које долази до изражаја и у поделивању шпанске националности свим странцима, који се боре у црвеним редовима, унапред на неуспех осуђује сваку меру на повлачење добровољаца.

Националне зрачне снаге никада нису бомбардовале отворене градове у позадини, него је свако бомбардовање било уперено против којег војничког циља. Када се говори о бомбардовању „отворених градова“, редовно се заборавља да се ту стварно ради о градовима, који се налазе у ратном подручју или су претворени по непријатељу у утврђене тачке.

Франко одлучно пориче намеру одступања и најмањег дела шпанског државног подручја било којој странијој сили, а у погледу облика владавине изјављује, да Шпанија поседује своју властиту државно-правну предају. Претежни део институција данашње ауторитативне државе постојао је доказано већ и пре у шпанској историји. Национална управа која из дана у дан постаје све сталоживија, одразиваће у модерном оквиру управо те старе шпанске институције. Државни облик наликоваће онима у Италији и Немачкој, а биће изражен на хијерархијском принципу. Основне идеје нове Шпаније јесу домовинска љубав, практична социјална правда и унапређивање средњег staleжа и радничке класе. Овај државни облик никада неће затијати свој национални карактер и он ће у сваком случају бити одело, које је скројено и саито по властитим мерама саме Шпаније.

О деловању политике неуплићивања изјавио се Франко у целости

негативно. Како Црвени имаду заједничку границу са Француском земљом врло јаке ратне индустрије која је седиште црвених револуционараца, могли су успркос интернационалној контроли и успркос комисији за неуплићање повлачити велике количине ратног материјала и допремити хиљаде добровољаца. Национална граница са Португалом који не поседује ратну индустрију не пружа оваквих могућности.

Франко је завршио овај разговор са изјавом, да он јавном мишљењу света жели опшенито предочити, да се национална Шпанија не бори само за своје циљеве и за свој опстанак, него и за права и идеале целог човечанства.

Тумачење примене чл. 36 Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова

У вези са применом чл. 38 Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова и Правилника о замени дужничких исправа новим облигацијама, а поводом постављеног питања од стране неких дужника, шта дужник има предузети за исплату свога дуга приватном повериоцу, када овај сам ништа не предузима за исплату потраживања, извештавају се заинтересовани, да у колико веровник — приватно лице не покрене поступак у смислу Правилника за измену дужничких исправа новим облигацијама дужник има права захтевати да суд покрене овај поступак, јер у противном, уредни дужници не би били у могућности да исплаћују дуг својим немарним веровницима о роковима, које је прописала Уредба, пре него што се новом облигацијом не утврди нов износ дуга.

Позив

За годишњу скупштину с. к. Грађанског

На основу чл. 32. клубских правила сазивамо главну годишњу скупштину, која ће се одржати 8 августа 1937 године у Дому Трговачке Омладине соба број 2 у 10 сати пре подне стиме, ако се у одређено време не сакупи довољан број чланова, иста ће се одржати пола сата касније са истим дневним редом без обзира на број присутних чланова.

Дневни ред:

1. Бирање 2 секретара и 3 оверача записника.
2. Извештај Управног и Надзорног Одбора.
3. Дискусија поводом извештаја и давање разрешнице старој управи.
4. Бирање нове управе и
5. Питање и предлози.

У Пожаревцу 20. јула 1937. год.

Управа

Службене вести из Браничевско Подунавске Жупе Б. Л. П-а.

Окружница бр. 40.

Седница управног одбора од 26 јула 1937 године.

Присутни: Рутар, Петровић, Даниловић, Новаковић, Тимић, Коцић, Баришников, Кудрна и Миљковица

1. Прима се извештај с. к. Катина — Младеновац са приј. утакмица играних дана 11 о. м. у Младеновцу.

2. Прима се извештај с. к. Хајдука — Кусадак са приј. утакмице игране дана 11 о. м. у Смед. Паланци.

3. Потврђује се управа с. к. Хајдука — Кусадак, председник Милосав П. Радојковић, I секретар Александар Марић.

4. Наређује се с. к. Хајдуку — Кусадак да своје игралиште доведе у исправно стање и затражи верификацију од стране Београдског Лопт. Подсавеза преко ове жупе како би се могле прв. утакмице за јесењу сезону играти и на игралишту с. к. Хајдука у Кусадку. Ово је потребно да се учини што хитније.

5. Прима се к знању да је тачна адреса с. к. Хајдука Кусадак. Спорт клуб Хајдук — Кусадак См. Паланка.

6. Прима се извештај Сартиде — Смедерево са приј. утакмице игране у Београду са комб. тимом с. к. Јединства.

7. Одобрава се с. к. Слога — Петровац одигравање квалификационе утакмице на дан 1 августа ове године са с. к. Варвара из Благојева Камена.

8. Позива се Миодраг Марковић играч с. к. Грађански — Пожаревац на саслушање на дан 1 августа ове године у 10 часа пре подне у седиште ове жупе.

9. Прима се извештај вођстава пута тима градске репрезентације Пожареваца са утакмице Пожаревац — Смедерево игране дана 18 јула о. г. у Смедереву.

10. Прима се извештај с. к. Јута и В. Катина оба Младеновац са приј. утакмице игране дана 18 јула о. г. у корист касе ове жупе.

11. Прима се обрачун с. к. Катина — Младеновац са приј. утакмице игране дана 18 јула ове године у корист касе ове жупе и сума у динара 242, доставља благајнику ове жупе ради књижења.

12. Прима се извештај с. к. Јасеница — Смед. Паланка са приј. утакмица играних дана 11 и 18 јула ове године.

13. Прима се обрачун с. к. Јасеница — Смед. Паланка са приј. утакмице игране дана 18 јула о. г. у корист касе ове жупе, и приход у динара 450 доставља се благајнику ове жупе ради књижења.

14. Наређује се ЖАКУ — Смедерево да одмах упути свог играча Стефановића који је наступио

за тим у Скопљу на утакмици против Сланије ради саслушања код г. Пере Коцаса и председника ове жупе.

15. Прима се извештај г. Натка Кудрве са скупштине с. к. Ђ. Смедеревац одржане дана 25 јула ове године.

16. Пошто је рад годишње скупштине с. к. Мл. Радника — Пожаревац од 28 јуна о. г. поништен од стране Б. Л. П. то се наређује Мл. Раднику да у року од 10 дана одржи нову скупштину и изабере нову управу.

17. Извештавају се клубови са територије ове жупе да је Ковински с. к. из Ковина примљен за члана нашег Подсавеза и да као такви припада територији ове жупе.

18. Позива се с. к. Сартиде — Смедерево да сходно решењу управног одбора Б. Л. П-а објављено у спортском веснику број 121 најдаље до 5 августа ове године уплати овој жупи динара 50 на име изречене казне од стране Б. Л. П-а.

19. Позива се с. к. Слога — Петровац да сходно решењу управног одбора Б. Л. П-а, објављено у спортском веснику број 121 уплати најдаље до 4 августа ове године динара 50 овој жупи на име казне изречене од стране Б. Л. П-а.

20. Извештавају се клубова Југославија — Пожаревац, Грађански Смед. Паланка и Раднички — Смедерево да над њима постоји суспекција од стране Б. Л. П-а све док не регулишу своја дуговања према овој жупи.

21. Извештавају се клубови Пожареваца да је управни одбор ове жупе на својој 40 ред. седници од 26 о. м. заузео термине у Пожаревацу 15 и 22 августа ради својих приредаба, па се наређује клубовима Пожареваца да за тај дан не заказују никакве приредбе у Пожаревацу пошто неће бити одобрене.

22. На дан 15 августа ове године на игралишту с. к. Грађански у Пожаревацу одиграће се међуградски сусрет Пожаревац — комбинација Младеновац — Паланка. Према горњем наређује се клубовима Катина, Јута, Јасеница и Грађанског — Паланка да своје играче који буду узети за тим комбинације Младеновац — Паланка ставе на расположење одбору за састав тима на дан 15 августа ове године како би се могла одиграти ова утакмица.

23. Наређује се клубовима Грађанским и Јасеница — Смед. Паланка, Јути и Катини — Младеновац да изволе делегирати по јед-

ОТВАРАЊЕ ДИЛЕТАНТСКОГ ПОЗОРИШТА У ПОЖАРЕВЦУ

Иницијативна група Пожаревацких глумаца у сарадњи са спортским клубом „Викторија“ почиње од недеље 1 августа т. г. у Дому Трговачке Омладине серију својих претстава са популарним ценима.

Програм претставе 1 августа:

- 1) Школски надзорник, комедија од Трифковића
- 2) Берберско-шуатарски конфликт, комедија * * *
- 3) Два глумаца, интересавна комедија.
- 4) Националне песме и шлагери.
- 5) Игранка и барање краљице забаве.

С обзиром да је то прва претстава овог позоришта које има специјални пропагандни циљ приређивачки одбор нада се да се Пожаревацка публика широко одзове и посете ову забаву у великом броју.

Цене: партер 7, 5, 4 дина., балкон 3 дина. Места у партеру нумерисана.

Почетак тачно у 4 часа по подне.

Карте се могу добити у радњама: мануфактурној г. Драгутина Михаиловића и колонијалној г. Велимира Стојановића.

ног члана који се имају саставити на дан 1 августа ове године у Младеновцу ради одређивања тима комбинација Младеновац — Паланка који има играти против градског тима Пожареваца на дан 15 августа ове године у Пожаревацу. Делегати ће на састанку сачинити записник о избору играча одредити вођство пута, као и одредити који клуб има дати дресове, гаћице, чарапе и осталу опрему за тим комбинацијама.

Сачињени записник потписан од стране свих делегата присутних има се послати овој жупи најдаље до 2 августа ове године ради даљег управљања.

24. Извештавају се господа чланови управног одбора ове жупе да ће се наредна 41 ред. седница одржати дана 2 августа ове год. са почетком 8 $\frac{1}{2}$ часа у вече у седишту ове жупе, па се моле сви чланови да истој седници неизоставно присуствују.

I секретар,
Чедомир М. Даниловић

Школа спорт

Ваздухопловна једриличарска група „Пожаревац“

У нези отварања школе за ваздушно једрење — безмоторно летње на Златибору извештава се чланове-це и спортску омладину Пожареваца и околине да школа почиње 15 јула и ради до 31 септембра тек. год.

У школу се може ступити са 1 и 15 у месецу. Курсеви обуке ваздушног једрења трају „А“ по петнајест дана, курс „В“ по петнајест дана, курс „С“ по 30 дана.

Напомиње се спортској омладини и љубитељима плавца са Златибору као седишту центра и ваздушној банци да се пом. друштву спортиста Југославије и Бугарске и осталих светла осталих земљама пријатно провести месец свега 450 дина. са читавим програмом и обуком у летњу. 50% попушта.

За ближа обавештења објављена се вођи једриличарске групе Ивану Живковићу студ. тех.

дана у просторијама Једриличарске групе у Општ. згради од 9 ч. до 11 ч. пре подне.

Ваздухопловна
Једриличарска Група
„Пожаревац“

Раздавање пшенице „Банкут“ произвођачима Дунавске бановине

Пољопривредно одељење банске управе Дунавске бановине, форсирао је боље сорте жита, у место досадашње „пролифик“ која је много сејана у Дунавској бановини, а која се показала врло мало отпорна према разним житним болестима.

Ове године засејано је 2000 јутара пшенице „Банкут“ која спада у најбољу врсту по своме квалитету. Пољопривредно одељење банске управе Дунавске бановине предузело је иницијативу да се пољопривредницима 2000 јута

пона да исте пошаљу преко поште вредносним писмом Поштанској штедионици или најближој њеној филијали. Поштанска штедионица и њене филијале ће ове купоне, по реду како буду стизали прегледати и противвредност дозачити преко поште на адресу пошиљача, односно одобрити његовом чековном или штедном рачуну.

Купоне треба предавати са списком серија и бројева који потписује подносилац купона са тачно означеном адресом.

Прослава педесетогодишњице са освећењем заставе и наградним гађањем Савезне стрељачке дружине у Пожаревцу

Савезна стрељачка дружина у Пожаревцу прославиће ове године педесетогодишњицу свог оснивања — 1887 год. У вези са овом прославом извршиће се освећење Стрељачке заставе коју дарује дружини г. Давидић Браниа, индустријалац из Пожаревца и народни посланик за срез Пожаревачки и такође приредити свечано наградно гађање у дане 4, 5 и 6 септембра.

На прославу биће позвани и стрелци из целе Краљевине.

Да би се омогућило, да што већи број наших средстава испуни прописне услове ради учествовања на свим наградним гађањима, уравни одбор се сагласио, да се од 1 августа стрелиште отвара, сем недеље и празника, још и сваке суботе од 17—19 час.

Из Управе савезне стрељачке дружине у Пожаревцу, 8 јула 1937 год.

дит за набавку овнова расе „цигаље“ и исти ће бити подељени одгајивачима на територији Дунавске и Моравске бановине.

ОПШТИНА ОСТРОВАЧКА ПРИЈОЈЕНА ПОРЕСКОЈ УПРАВИ У КОВИНУ

Министар финансија донео је решење да се Општина Островачка издвоји из надлежности Пореске управе у Пожаревцу и припоји Пореској управи у Ковину.

ПОВИШЕЊЕ ЦЕНА ЗА ПУТОВАЊЕ У ПАРИЗ

У вези са повишењем тарифа на француским железницама, Генерална дирекција државних железница са важношћу од 31 јула о. г. повисила је цене за путовање посебним возовима на Париску међународну изложбу и то: за II класу 150 динара, а за III класу 100 динара по путнику.

ПО ЗАКОНУ О ТАКСАМА „ПРИЗАД“ СЕ СМАТРА ДРЖАВНОМ УСТАНОВОМ

На молбу Привилегованог акционарског друштва за извоз земљских производа из Београда а на основу извештаја Министарства трговине и индустрије, Одељење пореза Министарства финансија дало је објашњење да се Привилеговано акционарско друштво за извоз земљских производа Краљевине Југославије може сматрати државном установом па на основу тач 2. чл. 5. Закона о таксама не подлеже плаћању таксе за претставке и молбе које оно подноси државним властима.

ПОМЕН

Наше најстарије хумано удружење „Слога“, као сваке тако и ове године, са својом певачком дружином, одржаће помен својим завештачима и великим добротворима на светог Илију, 2 августа ове године у 10 часова пре подне.

Пожаревачка стрељачка дружина у Пожаревцу

Извештава своје чланове да су заказани ванредни збор за 25 о. г. и није се могао одржати услед смрти Њ. Свет. Патријарха Варшаве, те ће се исти одржати са свим дневним редом 1 августа 1937 г. у хотелу Круна у 11 час. Умољавају се чланови да у што већем броју присуствују. Управа

ОГЛАС

ма одобрењу Епархијског управног одбора у Пожаревцу Бр. од 22 јула 1937 године Црквеног управног одбора цркве пољанске општина Пољана одређује на дан 3 августа 1937 у 11 часова пре подне у канцеларији Епархије, Управног Одбора у Пожаревцу **ОФЕРТАЛНУ ЛИЦИТАЦИЈУ** за оправку цркве пољанске. Предрачунска сума је 42896,77 динара.

Планови, предрачун и услови могу се видети сваког радног дана у канцеларији Епарх. Управ. Одбора у Пожаревцу.

Кауција од 5%, пред. суме односно динара 2150 полаже се благодари Епарх. Управ. Одбора у Пожаревцу најдаље до 10 часова пре подне на дан лицитације у готовом новцу или у хартијама од вредности по берзанском курсу.

Пре лицитације такмичар је дужан показати исправе о својој подобности за надметање.

Из канцеларије Црквеног управног одбора цркве пољанске у Пољани, Бр. 87 од 22 јула 1937 год. у Пољани. 2—3

ВЕРЕНИ

Г-ђица Наталија кћи г-ђе Ружице и г. Милосава Живковића, трг. — инвалида и г. Бошко Трикунић, трг. из Београда — верени 25-VII-1937г.

ОГЛАСИ

Стан са 6 одељења и осталим припадностима у Дунавској улици број 10 **ИЗДАЈЕ СЕ** од 15 августа. Упитати у истој згради. 1

Потребна млађа СЛУЖАВКА нека се јави у улици А. Николчевића бр. 26.

Колонијалној-бакалској радњи **Милана Р. Миленковића** Кнез Михајлова улица број 43 **ПОТРЕБАН ЈЕ УЧЕНИК** из боље куће. Ступити може одмах.

Моја венчана жена ВЕРОСЛАВА напустила ме је пре 5 дана, што је овим позивам да се у року од 3 дана врати код мене на продужење брачног живота. Ако се неби вратила на одређено време повешћу бракоразводну парницу, што и овим изјављујем да нећу плаћати њене дугове, што их буде учинила на мој рачун. 26 јула 1937 год. Пожаревац. **ДРАГОМИР ЈОВИЋ** из Томисловца ср. моравски

Ученика или млађег помоћника потребује радња **»ТИВАР ОДЕЛА«** Плата према споразуму.

Плац на продају на углу Његушеве и Книћалинове улице у Пожаревцу. Упитати Драгомира Атанацковића, електро-монтера Смедерско.

Мед КУПУЈЕМ сваку количину **Станојло Новаковић** Колонијална трговина Пожаревац 1

Извештавам своје пријатеље, муштерије и остало грађанство града Пожаревца и околине, да сам поново отпочео **кафански рад** у мојој кафани званој **„ШУМАДИЈА“** у Јошкиној улици (горња мала). Исту сам снабдео добрим ПИЋЕМ као и ДОМАЋОМ КУЈНОМ. Моли за посету С поштовањем, **Станкиро Миленковић „Шалманик“** кафаница

Бољи стан у центру, гранича се са хотелом „Бера“ у Милановој ул. бр. 8 са великим двористом издајем под крпају од 1 августа ове године. За децу и преглед стана обратити се сопственику у Крчи код „Високе Поче“ до стоваршта Бајлонова, Миланова ул. бр. 13. 1—2

пивница и гостионица „Опленац“ Поред првокласног пића издаје и **КОСТ** Прима **АБОНМЕНТЕ** а има и **СОБЕ** за преноћиште. **Ђевапчићи, ражњићи** и остали **разни мезелуци** у свако доба. 3 **УСЛУГА ДОБРА. — ЦЕНА УМЕРЕНА** **Радивоје Радовановић**

Продајем две куће са плацем **јевтино, ауто и шпорет.** Може се видети сваког дана од 12 пре до 4 по подне Кнез Михајлова 47. 3 **Милица Љ. Јовановића**

Помоћника млађег дашчарско-гвождарске бранже са добрим сведочењима **треба** за одмах. **Миланоје Добричић** Велико Градиште 3—3

МЕД КУПУЈЕМ **КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА** **18— Стева М. Вучковић**

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу **Израђује све штампане потребе у једној и више боја, по врло умереним ценама.** **Ко оглашује тај напредује**

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 дин.

ПРЕТПЛАТА:
 За годину дин. 100
 " 6 месеци " 50
 " 3 месеца " 25
 Додатно, претплату, огласе и остало упућвати на штампарију Ђ. Науковића са плаћеном поштарнином. Рукописи се не враћају. Огласи се крају по тарифи.
 ЗА ОГЛАСЕ ПОЛАЖЕ СЕ НОВАЦ У НАПРЕД

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗДАЦИ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК и УРЕДНИК:
БОРЪЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 65

Пожаревац, четвртак 19 августа 1937 год.

Година 42

СОВЈЕТСКА УНИЈА УДВАРА СЕ СЈЕДИЊЕНИМ АМЕРИЧКИМ ДРЖАВАМА

Иако скорашњој посети америчке флоте Владивостоку не би требало придати онај политички значај, који му се приписује у Јапану с обзиром на сукоб са Кином, ипак се мора признати да се тренутно чине велики напори ради зближења између Русије и Сједињених Држава. Нерасположење Јапана у погледу развитка ових догађаја у толико је схватљивије што је још приликом сукоба на Амuru амерички посланик у Москви г. Ј. Е. Девис посетио тамошњег јапанског посланика и саопштио му да се Вашингтон нада да ће Јапан том приликом показати већу издржљивост, пошто Америка не би могла да гледа равнодушно на било какве промене руско-манџурске границе.

Тренутно руски посланик у Вашингтону, Тројановски, развија активну делатност у правцу зближења између Сједињених Држава и Русије. У Москви говори се чак и да ће на јесен руски комесар за спољне послове г. Литвинов посетити Вашингтон. Ова вест досад још није потврђена. Прави циљ напора Тројановског, међутим, није само политичко зближење између обе државе, већ и појачање културних и привредних односа. Недавно склопљен је нов трговински уговор између Сједињених Држава и Русије, по коме би Русија имала да извози у Сједињене Државе знатне количине манганове руде уз повлашћену цзрину. Истим уговором пружена је

Русији могућност да увози знатно веће количине робе из Америке, посебице ратног материјала и материјала за грађење ратних бродова. Сједињене Државе заузимају данас треће место у руском извозу, одмах после Енглеске и Ирана, а у увозу друго место после Немачке. У току пет првих месеци ове године Русија је увозила из Сједињених Држава за 89,4 милиона рубаља робе у (истом периоду прошле године: 119,1 мил. руб.), док је извозила у Америку робу у вредности 40,9 (53,2) милиона рубаља. Ово значи да још увек постоји за Совјетску Унију пасиван салдо, иако је овај знатно смањен ове године.

Упркос томе учињени су напори ради признавања руских предатних дугова. У извесним круговима се тврди да је пројектовано путовање г. Литвинова у Вашингтон у вези са овим питањем. Питање је само да ли је овако једностран споразум могућ с обзиром на права осталих држава поверилаца, које би биле оштећене оваквом одлуком. Немачка би се у том питању теориски могла позвати на Рапалски уговор, који јој гарантује највеће повлашћење у питању евентуалног регулисања руских предатних дугова. Непризнавање старих руских дугова показало се нарочито у односу према Сједињеним Државама као велика препрека. Али и приликом преговарања са другим државама пристаник Америке ради

регулисања тог питања играо је врло значајну улогу. Тако је године 1934 у Шведској министар иностраних послова г. Сандлер морао поднети оставку, зато што је заступао мишљење да Русија треба одобрити кредит од 100 милиона круна. Шведски финансиjsки кругови противили су се тад тој мери с обзиром на жеље Сједињених Држава, да Русија има најпре да призна своје предатне дугове. Положај г. Сандлера поправио се тек, кад су Руси одустали од тог кредита пред саму владину кризу у Шведској. Уосталом, ни сам Ивар Кригер није био у стању да одобри Русима зајам у висини једне милијарде долара, иако му је нуђен монопол шећера, чаја и дувана, као и рзани рудници као гаранција, јер га је његова америчка банка упозорила да ће тиме ставити на коцку свој добар глас у Сједињеним Држава. Приликом своје недавне посете Москви г. Сандлер је играо са супругом г. Литвинова, а амерички посланик у Москви у два маха је последњих недеља боравио у Штокхолму са тајном мисијом.

Док Русија управља своје пипке у правцу Сједињених Држава, круже вести да ће г. Литвинов на јесен посетити званично нордиске и балтичке престонице. Нема сумње да ће он том приликом опет покушати да подзида своју политику јачања колективних уговора и „уговора безбедности“. У Штокхолму ће наставити своје раније разговоре са г. Сандлером. Овим разговорима, међутим не би требало приписати већи цело средњи значај. Противности у

схватањима Шведске и Русије већ су се показале приликом московске посете. Ово важи и у питању испоручивања шведских руда Немачкој у случају рата, а да то Русија не схвата као повреду неутралности. У Хелсингфорсу намера г. Литвинова без сумње је била да изрази своје задовољство због попуштања затегнутости између Финске и Русије. Међутим, после посете немачке флоте финској престоници он ће од тога вероватно одустати и на против уложити оштар протест. Да ли ће Литвинов посетити и Норвешку, чији је министар иностраних послова Кохт већ учинио посету Москви, није потврђено. Естонски министар иностраних послова Акел још није био у Москви. Његов латонски колега Мунтерс учинио је ту посету пре неколико недеља. Из Талина Литвинов ће преко Риге доћи у Каунас где ће посетити литванског министра иностраних послова Лозорантиса. Пријатељски односи између Русије и Литваније потврђени су тек почетком ове године приликом путовања маршала Јегорова. (Трансконти).

Вечни нарушитељи мира

Поновљено бомбардовање трговачких бродова разних нација из ваздуха у западном делу Средоземног Мора у задње је време изазвало појмљиво узрујавање у Европи. Ко су заправо ови ваздушни гусари? Тврдило се, да су, да ово проводе авијони, који носе боје и суверене знакове националне Шпаније. Међутим, генерал Франко дао је изјаву, да ова бомбардовања нису извршена по његовим авијонима,

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including the number 65 and some illegible scribbles.

Конечно, и ова загонетка је решена. Неки совјетско-руски пилот, којег су срушиле шпанске националне трупе, изјавио је на свом саслушању, да су се искоришћени из првене зрачне луке Мурције он и његови руски другови за позорицу својих ваздушних предузећа учинили управо онај део западног Средоземног Мора пред Гибралтаром, на којем се је већина ових препала из ваздуха на туђе бродове и одиграла.

Већ је довољно познато, да комунистичка интернационала у Москви свим сретствима иде за тим да међу осталим силама проузрокује заплете, а по могућности и сам рат, да би према свом програму онда могла да расламси светску револуцију. Али како Москва није успела у овом настојању да у одбору за неуплатање проузрокује жељени конфликт, утукла се она сад маневру заваравања, само да би изиграла и хушкала једну државу против друге. Како изгледа Црвени ваба сад авијоне, који су националистичким авионима слични по типу и облику. А није стварно им тешко, да се ови авијони пребојадеше и провиди бојама и сувереним знаковима Франкове Шпаније.

Свако може себи да предочи, колико су овакви преварни маневри опасни у данашњој ради рата у Шпанији и овако напетом политичкој атмосфери. Али овај московски систем значи и за будућност страшну опасност. Тако пише на пример „Рјехспост“ посве исправно, да би евентуално у којој нешто оштријој напетости између Немачког Рајха и Француске само један изненадни препад по неколико совјетско-руских, са немачким сувереним знаковима обележених и може бити са немачким комунистима завладнутих авијона на француске границе достајао, па да се целом Француском звори позив огорчења: „Немци су нас извалили“ и да се одмах у овом узрујању поведе невзоставна акција одмазде на немачким границама.

Европа зато, већ у интересу одржања мира не сме никако да на олаку руку узме ово ваздушно гурање на Средоземном Мору, али се она такође не сме дати ни задуживати са оваким преварним маневрима.

ПОЗИВ ЗА прославања 150-годишњице од рођења Вука Караџића

Све знатније културне и просветне установе у престоници и у земљи — на челу са С. К. Академијом — одлучиле су да ове године на Митров дан, 8 новембра, свечано прославе стотедесетогодишњицу од рођења Вука Караџића.

Ове желе том прославом не само да одаду признање једном великом

сину нашег народа и да покажу, и том приликом, Његовим примером — како се служи народу и отаџбини, него и да изнесу свеколики значај његова великог дела.

Вук Караџић, поред значајних заслуга за реформу правописа и књижевног језика, има још једну крупну заслугу, којом је украсио и цео живот свој и крунисао цео плодни рад свој. То је: стављање наше националне културе у основицу целокупног нашег духовног и културног развика, и у књижевности и у уметности, и у материјалној култури.

Зато је прослава Вукова имена — прослава његова завета, остављеног народу нашем — подизања наше властите националне културе, у вези са успесима и напретком културе целог света.

Поред прославања имена Караџића, овом ће се светковином тежити да се подигне вечити споменик творцу савремене културе наше — оснивањем Вукове Задужбине, из које ће се о Вукову Дану сваке године награђивати најспелија дела из области наше националне културе и уметности.

Да би се то постигло, Одбор за Вукову прославу обраћа се свима културним друштвима нашим и претставницима свих наших културних и просветних установа, са овом молбом: да организују у својим срединама одборе за Вукову прославу, који ће заједно и у догвору са Одбором у Београду радити на остварењу тог циља.

О свакој такој организацији или свакој доброј иницијативи која се ма где са овим циљем у нашој земљи јави треба одмах известити Главни одбор за Вукову прославу (у Београду, Караџићева ул. 5), од којег ће добити сва потребна обавештења.

Одбору за Вукову прославу у Београду част је овом приликом обратити такође нарочиту пажњу нашег грађанства и све просвећене публике на проглас Подринског одбора за Вукову прославу, који као претставник краја у којем се Караџић родио — има пуно права да нас замоли да му — средствима за довршавање Културног дома Караџићева у Лозници — помогнемо да се достојно одужи сени свога славнога земљака, који је толико заслужан за цео наш народ.

Веће пољопривредне коморе Дунавске бановине састаје се 22 августа

За недељу, 22 о. м. сазвано је веће Пољопривредне коморе Дунавске Бановине у своје прво заседање.

Још 26 јула о. г. требало је да се састане веће Пољопривредне коморе Дунавске

бановине у своје прво заседање, ради избора привремене управе. Међутим због смрти Патријарха Варизне састанак је био одложен. Сада је заменик бана г. Светислав Рајић потписао одлуку, којом је веће Пољопривредне коморе сазвано у своје прво заседање у недељу 22 о. м.

Како се сазнаје, с тиме у вези одржана је једна предконференција веће Пољопривредне коморе, на којој је расправљано о саставу будуће привремене управе. Према информацијама као кандидат за претседника спомиње се г. Сава Вујић претседник општине из Сенте, за потпретседника г. Бадак народни посланик из Младеновца, за секретаре г. г. Трива Крстоновић управник Савеза земљорадничких задруга из Новог Сада и Рада Лунгулов претседник Савеза аграрних заједница.

Саопштење Министарства трговине и индустрије за извоз пшенице

На основу решења г. министра трговине и индустрије од 13 августа 1937 године, а у смислу Уредбе о извозу пшенице, почев од 15 августа т. г., Одељење за спољну трговину издаваће овлашћење за извоз пшенице у иностранство, на темељу претставки домаћих извозничких фирми, које су најмање 3 године протоколисане и задружних савеза. Извоз ће се моћи обавити само уз наплату у слободним девизама, сходно важећим прописима.

Приликом доношења молби за овлашћења, чији рок важења не може бити дужи од 6 недеља, потребно је тачно назначити количине које се желе извести, као и земља опредељења. Извозници ће дужни том приликом, положити кауцију у износу који одговара стопи од 5 динара за сто килограма пшенице, ради обезбеђења правилног искоришћења дозволе, и то у готову, у државним хартијама од вредности по берзанском курсу или у гарантним писмима регистрованим код Министарства финансија.

Поред ових услова извозници су обавезни да одмах известе Одељење за спољну трговину о извршењу извоза уз доставу: 1) овереног предписа закључнице; 2) паринске декларације; 3) трипликата коносамана и 4) потврду банке о уносу противвредности у слободним девизама.

Пошто за извознике постоји и

обавеза искоришћења овлашћења у назначеном року, што ако пропусти да учине губе право на даље добијање овлашћења препоручује се молицима да поднесе захтеве у времену ангажовања и само за оне количине пшенице за које постоје стварни изгледи за извоз.

(Из Министарства трговине и индустрије II Бр. 30229/С од 13 августа 1937.)

ТРКЕ

И изложба коњских грла у Пожаревцу

На дан 15 августа ове године Дунавско коло јахача „Кнез Михаило“ у Пожаревцу одржало је пре подне на тркалишту „Михаиловцу“ изложбу коњских грла. На изложби су била изложена пунокрвна и полукрвна грла. Изложба је била подељена у три одељења. I одељење било је кобиле са овогодишњим ждребадима са територије овог кола јахача.

II одељење једногода мушка и женска ждребад и

III одељење: двогода мушка и женска ждребад.

У првом одељењу: кобиле са овогодишњим ждребадима добиле су награде

1 Илијада својина Благоја Урошевића из Пожаревца.

2 Гизела својина Радована Стевића из М. Црнића.

3 Петка својина Миодрага Белосавића из Пожаревца.

4 Дивна својина Милана Мирковића из Пожаревца.

5 Цура својина Војислава Јанковића из Пругова.

У другом одељењу: једногода мушка и женска ждребад добили су награде:

1 Моника својина Милосава Марковића каф. овл.

2 Мирјана својина Благоја Урошевића чив. град. погл. овл.

3 Ратка својина Војислава Јанковића из Набрња.

4 Елеонора својина Јована Вртовшека каф. из Костолца.

5 Лозина својина Драгутина Васића из Пожаревца.

У треће одељењу: Двогода мушка и женска грла добили су награде.

1 Дафина својина Благоја Урошевића чив. град. погл. овл.

2 Тинка својина Александра Ивановића из Набрња.

3 Зорица својина Божидара Мирковића из Пожаревца.

4 Голубица својина Стојана Максића из М. Црнића.

После подне у 4 часа отпочеле су трке. Време је било веома топло и владала оморина.

Прва утешна трка, у којој су учествовала грла с територије Дунавског кола јахача у Пожаревцу и Јасеничког кола јахача, која у овој години није имала ниједну прву награду. Дужина стазе била је 1600 метара. Терет за трогода грла 58 кг. а за старија 62. Трку је повела Зулејка и тувла се до прве кри-

вине са Монастирком. Прва је стигла Монастирка, чији је сопственик Живојин Перић из Пожаревца. Друга Ластавица, Драгутина Ивановића из Набрња, Трећа Зулејка Милана Стојковића из Малог Црнића.

У другој трци „Дунавске бановине“ учествовало је свега четири грла на стази од 1800 метара. Терет је био за трогода грла 58 килограма а за четворогоди 62 килограма. Труку је повела Ларси, али је доцније уступила место Хаздрубалу. На циљ су стигли овим редом; први Хаздрубал са две дужине испред Дида Други Дидо (сопственик Петар Натков). Трећа Ларси Станојла Ивановића из Пожаревца.

Трећа трка „Морава“ за сва домаћа грла од две-три године на стази од хиљаду мет. Терет за двогоди 52, а за трогоди 62 килограма.

Од осам уписаних грла трчало је шест. Прва је на циљ стигла „Дафина“ Љубе Урошевића из Пожаревца, за две дужине Наша Крила, Борисава Једића из Пожаревца, трећи Дилбер II, Драг. Димића из Смедеревске Паланке.

Четврта трка Конкур-илин за сва грла са територије Дунавског кола јакча у Пожареву и Јасеначког кола јакча у Смедеревској Паланци. Трчала су три грла: Бата, Хаднаћ и Галанта. Први је Бата, поручника А. Мајсторовића из Смедеревске Паланке, други Хаднаћ поручника Јефтића и трећа Галанта.

Трке су завршене у 6 часова после подне. Ред је на тркалишту био одличан.

Стручна продужна школа

Упис ученика — шегрта у Стручну продужну школу вршиће се од 20 до 31 августа ове године сваког дана од 17—20 часова у згради основне школе зв. „Св. Сава“.

Приликом уписа послодавац је дужан лично да доведе свог ученика у школу са овим документима: 1) попуњену пријаву листу; 2) Крштеницу; 3) школско сведочанство; 4) Уговор и 5) Лекарско уверење (чл. 37 правила).

При упису за сваког ученика потребно је положити у готовом 2.50 дина, за ћачку књижицу и 40 до 50 динара за набавку уџбеника (чл. 41 правила).

Повраћај такса од стране финансијских дирекција

Одељење пореза Министарства финансија издало је тумачење о надлежности за повраћај таксе од стране финансијских дирекција. Према овоме објашњењу финансијске дирекције надлежне су за доношење одлука о повраћају преплаћених и неумесно наплаћених такса само до 10.000 динара, а преко 10.000 динара надлежно је увек Министарство финансија и то онда ако се десио случај да Дирекција отпише неку од пореске управе одмерену таксу у висини од преко 10.000 динара, а та такса је била

у међувремену већ плаћена. Када је он векој искључиво таксеној ствари био издат платни налог (пресуда или решење), па се против истог није благовремено жалила, у том случају може ипак поднети молбу за повраћај.

У близини Ниша биће подигнут раднички санаторијум

Управа Југословенског Радничког Савеза у Нишу повела је акцију да се у близини Ниша, код саме Нишке бање, подигне један раднички санаторијум. Приликом последњег боравка министра социјалне политике и народног здравља г. Драгише Цветковића у Нишу, делегација Савеза упознала је г. министра са овим питањем, који је обећао да ће са своје стране указати потребну помоћ.

Спорт

Спорт клуб „Грађански“ првак Бран. Под. Жуле Б. Л. П-а, одржао 6 ред. годишњу скупштину

У недељу 15 августа ове године у сали Дома трг. омладине соба број 2 пред ленам бројем чланова првак Бран. Под. Жуле за годину 1936/37 с. к. Грађански одржао је своју 6 ред. годишњу скупштину.

После прочитаних извештаја управног и надзорног одбора о раду за протеклу годину који су примљени једногласно и са одобравањем дата је разрешница старој управи па се прешло на бирање нове управе.

После веће дискусије у којој су учествовали г. г. Света Петровић, Чедо Пејић и Чедомир Даниловић, изабрана је нова управа са апсолутном већином која гласи:

Претседник др. Богдан Лазаревић лекар, п.-претседници: г. г. Бура Ирић инд. и Благоје Урошевић чил. Секретари г. г. Живан Јовановић трг. посл. и Владан Смићковић типограф. Благајници г. г. Никола Новаковић трг. посл. и Света Томић трг. пом. Вођа фуд. секције г. Драги Анђелковић трг. пом. Канитен тима г. Владета Костић бравар, Економ клуба г. Бора Бекић.

Чланови управног одбора г. г. Жика Каријо изп.; Владо Милосављевић трг.; Јазник Момсесијан трг.; Влаја Караџић трг.; Драги Смиљковић трг.; Божидар Д. Милошевић трг. Велимир Јотић трг. посл.; Драги Јанковић часовничар и Чедомир Даниловић трг. посл.

Надзорни одбор г. г. Миодраг Белосавић трг.; Света Вељковић трг. и Александар Димитријевић трговац.

Ново изабраној управи нашег цењеног првака желимо сваку срећу и напредак у раду, и надамо се да ће нашег новог првака повести још бољим успесима напредку од досадашњих својих претходника.

Убиство у Петку

У недељу 15 овог месеца у селу Петку на Дунав у крвавој тучи између Живота Станојевића и Живојина Милошевића, аласа погинуо је Живота Станојевић а теже рањен ножем Живојин Милошевић. Ова се крвава туча одиграла у пијавом стању обадвојице ортака и пријатеља.

Повод је тучи био продаја и куповина ортачког злова за хватње рибе.

Да није било ракије не би било туче и убиства.

„Сартид“ проширује своја фабричка постројења

Министарство трговине и индустрије одобрило је проширење индустрије „Сартид“ у Смедереву. „Сартид“ овим одобрењем подиже Мартинову пећ за израду челика, ваљалоницу и проширује електричну централу. Ова Мартинова пећ ће имати капацитет 18.000 тона челика годишње. Проширењем своје фабрике у Смедереву „Сартид“ се еманципује од куповине сировина у иностранству, како за своје потребе, тако и за потребе Фабрике вагона у Броду.

Подизање поменутих постројења биће готово крајем октобра о. г. Известиције у нова постројења изнеће око 15 милиона динара. На јесен ће „Сартид“ уполнити нових 400 сталних радника.

Сем тога, „Сартид“ је склопио уговор са Мајданпечким рудницима о закупу њихових терена гвоздене руде. Овај ће закуп трајати 22 године. На основу овог споразума подиже се у Мајданпеку висока пећ за топљење гвоздене руде. Капацитет ове високе пећи биће 600 вагона сировог гвожђа годишње.

За погон високе пећи употребљаваће се дрвени угаљ уместо кокса. За добијање дрвеног угља „Сартид“ је добио дозволу за експлоатацију државних шума у Мајданпеку, чија површина износи 17.000 ха.

Годишња производња сировог гвожђа употребитиће се искључиво за потребе „Сартида“ у Смедереву, односно за добијање челика.

Вести

ДЕЖУРНА АПОТЕКА СВЕТА КУЗМАНОВИЋА до 22 августа 1937 год.

Конференција трговачких комора држава Балканског споразума одржаће се 27 септембра о. г. у Бухарешту

Према одлуци, која је донета на састанку Привредног савета Балканског споразума у Атини, одбори трговачких комора држава Балканског споразума треба да се састану у Бухарешту 27 септембра о. г. Састанак ће трајати три дана. Биће по 12 делегата из сваке земље и велики број стручњака.

НОВА ТВОРНИЦА САРДИНА

Једна сардинска творница сардина тражила је дозволу од Банске управе да може подићи нову творницу сардина у Сали на Дугом отоку.

ПОЉОПРИВРЕНА ИЗЛОЖБА У НИШУ

На дан 27 септембра, биће отворена у Нишу велика пољопривредна изложба, на којој ће узети учешћа излагачи не само из Моравске бановине већ из целе земље.

Министар пољопривреде г. С. Станковић примио се покровитељства ове изложбе, која ће бити једна од највећих привредних смотри на којој ће се видети напредак наше пољопривреде.

НАПЛАТЦИ НА ТОВАРНИМ КОЛИМА

Министарски савет донео је Уредбу о продужењу рока за измену наплатака на престојећим товарним колима. Рок раније уредбе важио је до 30 јула о. г. Овом уредбом продужен је рок до 1 априла 1938 године. У уредбу је увета и уредба о забрани свобраћаја на прелог техничких одељака банских управа, товарним колима која немају прописне наплатке, на путевима на којима је горњи stroj израђен као савршен и коловоз од бетона или асфалта или на новозаграђеним макадамским путевима.

ПОЗОРИШТЕ

У недељу 22 августа у Дому Трговачке Омладине трећа пратства Дилетантског Позоришта.

Програм: „ОБИЧАН ЧОВЕК“ — швала у 3 чина од Нушића. Суделују најбоље снаге. По свршетку ИГРАНКА. Цење популарне. Почетак у 4 часа по подне.

„ПРИЗАД“ ВЕЋ ИЗВОЗИ НОВУ ПШЕНИЦУ ЗА НЕМАЧКУ

„Призад“ је већ извезао 2000 вагона пшенице за Немачку. Према томе има још да извезе 3000 вагона, да би подмирио контингент од 5000 вагона.

Са пожаревачке пијаце

На пожаревачкој пијаци цене су на дан 7 о. г. следеће:

Пшеница нова	150	дин.	100	кгр
Раж	140—150	„	100	„
Јечам	110	„	100	„
Овас	80	„	100	„
Кукуруз у арну	— 88	„	100	„
Сено	30—	„	100	„
Слама	15	„	100	„
Палић 9 динара	кгр.			
Петлов 5 динара	кгр.			
Кокотке 6 динара	кгр.			
Јаја 35—40	дин.	100	ком.	а 0.40
Свра 7—8	дин.	килограм		
Кромпир 1—1.50	дин.	1	кгр.	
Црни лук 0.50—1	дин.	кгр.		
Бели лук 2—3	дин.	кгр.		
Пасуљ 2.30—3	дин.	кгр.		
Боранија 1—1.50	дин.	кгр.		
Купус 1—1.50	дин.	кгр.		
Парадајз 0.75—1	дин.	кгр.		
Плав папратић 4 комада	1 динар			
Тиквице 1	кгр.	1 — дин.		
Паприке љуте 100	ком.	3—4 дин.		
„ туршијаре 100	ком.	4—5 дин.		
„ бабуре 100	ком.	7—10 дин.		
Млеко спатко 1.50	дин.	литар		
Вуна 14—15	дин.	кгр. (кспрана)		
Месо на месарицама				
Говећина 10	— динара кгр.			
Теловина 12	— дин. кгр.			
Овчовина 10	— дин. кгр.			
Свињско 12	— дин. кгр.			
Маст 14	— динара килограм			
Сало 14	— динара килограм			
Лебале свиње:	до 3.50 дин. килограм			
жава цера.				

Тон кино «Трудић»
приказује у среду 18 и четвртак 19 августа т. г. Едмунда Лове-а и Виржинију Брујс у мистериозном Метро Голдвин Мајер филму
„Под хипнозом“
по роману С. С. ВАН ДИНКА

НАШИ ПОКОЈНИЦИ

ЗДЕНКО Ј. КРЕЦЛОВИЋ, рез. капетан 1 класе преминуо је 18 о. м. у 68 година живота и бића сахрањен данас 19 о. м. у 11 часова пре подне.
Бог да га прости!

Директна погодба за зидарско-тесачке и покривачке радове нове основне школе у Пожаревцу

На дан 21 августа 1937 год. у 11 часова пре подне у Техничком одељку Градског Поглаварства у Пожаревцу одржаће се прва директна погодба са писменим понуђама за зидарско-тесачке и покривачке радове (грубе радове) нове основне школе у Пожаревцу.

Предрачунска сума за ове радове износи 481.493,10 динара.

Планови, предрачун и услови могу се видети у канцеларији Техничког одељења овог Поглаварства.

Кауција од 10% од предрачунске суме за домаће, а 20% за стране поданике, полаже се на благајни Градског Поглаварства у Пожаревцу и раније а најдуже до 10 час. пре подне на дан лицитације сходно чл. 83 Закона о државном рачуноводству у готовом новцу или хартијама од вредности.

Таксирание повуде морају се поднети у запечатеном коверту до тога дана до 11 час. пре подне у канцеларији Техничког одељења Градског Поглаварства.

Накнадне понуде, као и оне које одступају од услова, неће се примити. Такмичар је дужан показати исправе о својој подобности надметања (обртницу и плаћени порез) као и уверење Министарства грађевина да може учествовати на јавним лицитацијама.

Из канцеларије Градског Поглаварства Града Пожаревца Бр. 15740 од 13 августа 1937 год.

ЛИЦИТАЦИЈА

Режијски Одбор за подизање школе у селу Пољани одржаће на основу чл. 86 до 98 Зак. о државном рачуноводству на дан 22 августа 1937 г. у 11 час. пре подне у просторијама Техн. Одељка у Пожаревцу прву писмену директну погодбу за уступање у извршење зидарско-тесачких радова око подизања нове школске зграде у селу Пољани, срез Пожаревачког.

Предрачунска сума је Динара 73.793,92

Планови, предрачун и услови могу се видети у канцеларији Техничког Одељка у Пожаревцу и код режијског одбора у Пољани. Кауцију од 10% од предр. суме, односно Дин. 7.400 за домаће, а 20% односно Дин. 14.800 за стране по-

данике, полаже се режијском одбору и раније а најдуже до 10 часова на дан лицитације сходно чл. 83 Закона о државном рачуноводству у новцу, хартијама од вредности или гарантном писму.

Оферти таксирани са 10 динара морају се поднети у запечатеном коверту до тога дана у 11 часова пре подне режијском одбору.

Накнадне понуде, као и оне које одступају од услова, неће се примити. Такмичар је дужан показати исправе о својој подобности надметања (обртницу и плаћени порез) као и уверење Минист. грађевина да може учествовати на јавним лицитацијама.

Из канц. режијског одбора Бр. 308 од 12 августа 1937 год.

Објава

Према наређењу Дирекције П. Ж. Д. В. Бр. 1582 од 13 августа на дан 2 септембра 1937 год. од 9—11 часова у магацину Железничке станице — Бинолинске продаће се на јавној лицитацији 1 бала памучне ткањине у тежини 106 кгр.

Отправништво споровозне робе

О Г Л А С И

Плац на продају
— 97 ари у Шумадијској улици —
Обратити се Драг. Јанковићу, часовничару — Пожаревац. 2-3

Пожарева. Трговачка Омладина одржаће своју редовну XXVIII ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

22 августа 1937 године у 10 час. пре подне у великој дворани свога дома са ниже изложеним дневним редом:

- 1) Избор 3 члана за оверу записника;
- 2) Извештај Управног одбора о раду у прошлој 1936—37 год.
- 3) Извештај школског одбора о раду у школи за школску 1936—37 год.
- 4) Извештај благајне за 1936-37 годину;
- 5) Извештај Надзорног одбора за 1936—37 годину;
- 6) Давање разрешнице; Управном, Школском и Надзорном Одбору за рад у 1936—37 год.;
- 7) Предлог буџета за 1937—38 годину;
- 8) Бирање Управног, Школског и Надзорног Одбора;
- 9) Питања и предлози сходно друштвеним правилима ако их буде било а који се имају поднети Председнику пре Скупштине на 5 дана.

Позивају се сви чланови и пријатељи Омладине да на ову скупштину у одређеном времену изволе доћи. У случају недовољног броја присутних чланова у одређеном времену, скупштина се одлаже у смислу чл. 34 друштвених правила на један сат, када ће се скупштина одржати са оноликим бројем чланова колико их буде било присутних.

Бр. 149 августа 1937 год.

Пожаревац. Претседник, Стева Вучковић, с. р.

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ

Холандског Фирнајза, крошеи цинковајса, све земљане и хемијске боје. ЛАНОВА: Емајл и осталих за кола, фијакере, аута, намештај и грађевине. Терпентина и туткала. Четка за фарбање и лаковање. Натарион злата у листићима. Бронза и остали фирмописачки и фарбарско-молерски материјал у фарбарској радњи

Драгољуба В. Митића — Пожаревац

ПРОДАЈЕМ

вино, ракију, семе „банкут“ пшенице и дотелину у споровина. 1—3

Засебна кућа

генерално оправљена, 3 собе и остала одељења, цена 500 дин. уселење одмах у Болничкој 4. Упитати: Богојевићку цена. Југовића 6. 1—2

Издајем под књију од 1 септембра

КУЉУ поч. Николе Марковића „Кланка“ — која се налази у Дунавској улици 26. 1—2

Пивници „Златан крст“ 3—3

потребан је млађи кафе-кувар.

Продаје јевтино

1 фијакер добар, 2 шнедitera и двоја теретна кола.

Мед КУПУЈЕМ сваку количину

Станојло Мовакочић Колонијална трговина Пожаревац 6

Стан за издавање

4 одељења са свима удобностима Цена повољна.

Драга Димитријевић — Ђифта Јошкина ул. 66

Издајем под књију одмах

ДУЋАН

на углу Краљеве ул. и Краљевог трга. СВЕТА КУЗМАНОВИЋ апотекар 8

МЕД КУПУЈЕ

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

23— **Стева М. Вучковић**

Трикотажи „Вера“

Пожаревац, Св. Савска улица 34 код Споменика **потребне су РАДНИЦЕ И УЧЕНИЦЕ** 2

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу

Израђује све штампане потребе у једној и више боја, по врло умереним ценама.

Пивница и гостиница „Опленац“

Поред првокласног пића надаје и **КОСТ**

Прима АБОНИРЦЕ а има и СОБЕ за преноћишта.

Ђевапчићи, ражњићи и остали разни мезелуци у свако доба. 7

УСЛУГА ДОБРА. — ЦЕНА УМЕРЕНА

Радивоје Радовановић

У недељу 22 августа у 11 часова пре подне на гробљу даваћемо

шестомесечни парастос својом драгом и добром родитељу

Николи Марковићу — „Кланку“ бив. трговцу

Ожалошћена породица

Извештавамо рођаке и пријатеље да ћемо у суботу 21 августа т. г. у 11 час. пре подне на овд гробљу давати шестомесечни ПОМЕН нашем добром тати

†

Живку М. Грујићу

бив. трг. оvd.

Моле се сродници и пријатељи да изволе присуствовати овом тужном помену.

ОЖАЛОШЋЕНА ДЕЦА

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

ПРЕТПЛАТА:
 За годину див. 100
 „ 6 месеци „ 50
 „ 3 месеца „ 25
 Доплате, претплату, оствару
 и остало уплатити на
 штампару Е. Наумовића
 са плаћеном поштарском
 Ручицом се не враћају
 Отгласи се примају
 по тарифи
 ЗА ОГЛАСЕ ПОМАЖЕ
 СЕ НОВАЦ У НАПРЕД

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗДАВАЧ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК И УРЕДНИК:
БОРЉЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дуванска улица број 8

Број 82

Пожаревац, недеља 17 октобра 1937 год.

Година 42

ОПРОСТИ ИМ БОЖЕ ЈЕР НЕЗНАЈУ ШТА РАДЕ

Заслепљеност или безумље?

Фамозна споразум, који је Удружена опозиција закључила са С.Д. коалицијом, изазвао је неподељен револт у целој нашој јавности и огромном делу земље. Свакодневно стижу протести великих и малих општина и националних организација, у којима се категорично осуђује овај покушај неколико бивших и одавно одбачених политичара, — покушај да у име славне Шумадије и српскога дела нашега народа праве некакве споразуме који имају за циљ, непање јединственог народног тела и слабљење наше државне заједнице.

Наш народ је правилно осетио сву опасност која се крије иза оно неколико скриљених фраза садржаних у томе тобожњем споразуму, који је у ствари безпримерна капитулација једне политичке групе, која је и на овај начин показала да за љубав власти пристаје да ради чак и против интереса рођене отаџбине.

Треба само видети како споразум замишља конституанту и како, у брзини да што пре дође до власти, господи из Удружене опозиције нису успели чак да ни ову тачку, која се односи на Уставотворну скупштину, до краја формулишу.

Као што је познато, споразум предвиђа, да се после једног државног удара и октроисања Устава и свих политичких закона има изабрати конституанта, која ће већином српских, већином хрватских и већином словеначких гласова донети нови Устав. Не улазећи у то што је у споразуму намерно прећутано да тај нови устав има да буде федералистички, овде пада у очи да споразум не предвиђа шта ће да наступи у случају ако за

тај нови Устав не буде остварена таква већина, какву предвиђа споразум. Ако н. пр. претпоставимо да ће у конституанту бити 280 Срба, 130 Хрвата и 45 Словенаца — не рачунајући ни посланике народних мањина, којих ће свакако бити — онда значи да за нови Устав мора да гласа најмање 142 Србина, 66 Хрвата и 23 Словенаца. Унапред, једном оваквом стимулацијом везати руке једној уставотворној скупштини — то је свакако незапамћени прецедент, апстрајући чињеницу да се на овај начин тој будућој конституанти даје карактер неких аустријских делегација, револуционарне сталешке скупштине, или пак манифестационог заседања и рада аустроугарских већа или некадашње белгиско-холандске луксенбуршке скупштине. Али, на тим скупштинама и саборима из прошлости нигде није било предвиђено да цео рад једног оваквог легислативног тела може да укочи само један једини глас. Зато је ова одредба споразума много гора него и чувено пољско ВЕТО, које је крајем осамнаестог века упропастило пољску националну државу. А када се добро размисли само о овој једној јединој тачки тога споразума, јасно се може разумети зашто извесни кругови у Загребу сматрају да је овај споразум далеко више него враћање на 1918 годину.

Остављајући за касније да заузмемо став према овако нечувеној узурпацији, какву је покушала Удружена опозиција, која без икаквог овлашћења и не престављајући никога у народу прима обавезе које не би смео тако лако да прими ни један јачи политички чинилац, покривен одговорном владом и целим парламентом,

ми желимо на овоме месту да упитамо господу из Удружене опозиције, а нарочито професоре правног факултета и уставотворце г.г. др. Лазара Маковића и др. Божидара Марковића само ово: Шта ће да наступи ако у тој уставотворној скупштини, како је они замислају, резултат гласања о томе њиховом предлогу устава буде такав — а то је више него вероватно, и апсолутно је сигурно, да се за један Устав, какав Удружена опозиција жели да презентира нашем народу не би се могло наћи ни десет посланика Срба и Словенаца, а камо ли апсолутна већина, — шта ће да наступи ако уставотворна скупштина не буде била у стању да донесе Устав? Ми знамо уосталом, да господи из Удружене опозиције неће умети да одговоре на ово питање јер нису ни мислили даље од идеала да они дођу на власт. Али ако не мисле они, ми морамо да мислимо. Та њихова уставотворна скупштина, са оваквим ограничењима и циљем, била је, по њиховом мишљењу, само један платонски устувак. Али, политика није женска игра фота, већ озбиљна ствар која често доноси судбоносне и вековне последице. Не може се правити један споразум, и то записнички, у виду једног документа, а да се не проуче све могућности и учине све потребне резерве и обезбеђења!

Познато је да је Удружена опозиција у своје време признала, да је сложена државна најбољи систем владавине, за који је данас поред Хрвата и и „већина Срба“. Свакако да је овакво једно тврђење не само неистина, него и једна политичка неисправност, којој нема примера у нашој политичкој историји. Она је један покушај фалсификата народног расположења и једна инфамна клевета на рачун милиона оних наших хероја, који су својим животима откупили слободу и

ударили темеље једне слободне и моћне Југославије, — те исте Југославије у којој се данас башкаре дематозни и политички спекуланти, који ето тргују и са националним светињама! Дакле, кад Удружена опозиција тако олако признаје три народна суверенитета, она према томе се прво признаје и право тој својој конституанти — да ако не успе да донесе Устав у смислу закљученог споразума, а по принципу: три самостална народа и три народна суверенитета — да подели земљу на три дела!.

Ево како изгледа тај споразум објективно посматран и какве треба да буду његове последице, ако би био неком народном несрећом заиста примљен у пракси. Он је ништа мање него уговор о подели наше државе на три дела, т.ј. он је споразум о рушењу и уништавању слободе и самосталности југословенског народа. Реч издаја заиста је слаба да окарактерисе ову перазмишљеност, ово безумље моторних и амбициозних људи, који желе да воде замљу, а немају ни толико националне свести ни аутокритике, да оцене да им данас нема више места у политичком животу, пошто је њихово властољубље помрачило не само њихове политичке хоризонте, већ их и заслепило у толикој мери, да они не виде ни свој прст пред оком!

Нећемо чекати ни недељу дана, можда ви толико, да ова господи, која самовласно покушавају да говоре у име Срба, чују не само одлучну реч Шумадије, већ и одлучну реч целог југословенског народа, који жели да живи у слози и заједници, и који неће да дозволи ни једном сиву ове земље да прави експерименте, који престављају и крију у себи толике опасности по народно јединство и велике националне тековине, тековине о којима су столећима сањали највећи умови нашег народа,

као што су Карађорђе, Његош, Кнез Михајло, Штросмајер, Рачки, Јанез Крек и толики други. Уосталом, Југославија је као Тела-Кула у коју је уздано милион лобања не зато да у тој земљи буде боље г. др. Ј. Марковићу и његовим друговима из У.О., него да у њој буде подједнако добро целога свету!

Протест града Пожаревца против споразума бивше С.Д.В. и У.О.

Градско Веће Града Пожаревца, под председништвом Председника градског Поглаварства, г. Милутина Милојковића и у присуству народног посланика среза Пожаревачког, г. Бране Давишића, на својој ванредној седници, одржаној 15. X. 1937

Разговори г. др. Милана Стојадиновића у Паризу

У Енглеску престоницу стигао је Претседник југословенске владе г. др. Милан Стојадиновић

— Претседник Француске Републике примио је у аудијенцију г. др. Стојадиновића —

Париз, 13 октобра.
Авас јавља: Претседник министарског савета и министар иностраних послова Краљевине Југославије г. др. Милан Стојадиновић данас пре подне је посетио претседника министарског савета Француске Републике г. Камила Шотана. Два претседника министарског савета провела су неко време у конференцији.

После тога г. др. Стојадиновић посетио је потпретседника министарског савета г. Леона Блуа.

АУДИЈЕНЦИЈА КОД ПРЕТСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ Г. ЛЕБРЕНА

Париз, 13 октобра.
Авас јавља: Претседник Француске Републике Господин Албер Лебрен примио је данас у аудијенцију југословенског претседника министарског савета и министра иностраних послова г. др. Милана Стојадиновића.

После ове аудијенције претседник Француске Републике и Госпођа Лебрен придружили су у Јелисејској палати ручак у част г. др. Стојадиновића.

Поред домаћина и угледног госта овом су ручку присуствовали министар претседник Француске Републике г. Камил Шотан, потпретседник министарског савета г. Леон Блум, министар спољних послова г. Делбос, министар г. Шапел и државни потсекретар г. Де Тесан. Затим су ручку присуствовали посланик Краљевине Југославије г. др. Божидар Пурић, саветник Југословенског посланства г. Симић, војни изасланик генерал г. Глишић и шеф кабинета министра иностраних послова г. др. Драган Протић.

Поред поменутих министара, ручку је присуствовао још и извесан број других истакнутих француских личности и то маршал г. Франше д'Епере, почасни војвода југосло-

год., узело је у разматрање објављени споразум Удружене Опозиције, и донело је своју резолуцију којом једнодушно констатује:

1) Да се поменути споразумом не иде сређивању наших унутрашњих прилика, него се, напротив, паче земља баца у хаос и неизвесност!...

2) Да се споразум у опште и не односи на наше унутрашње уређење, већ само на тако звану процедуру, која не даје никакве стварне могућности, да се постављени проблем правилно и корисно по нашу земљу реши!...

3) Да због тога Градско Веће града Пожаревца остаје непоколебљиво уз политику коју води Влада г. Др. Милана Стојадиновића, у уверењу да је то једини прави пут ка коначној консолидацији наше државе земље и срећи Срба, Хрвата и Словенаца!...

павске војске, г. Бриже, новопостављени посланик Француске Републике на београдском Циору, пуномоћни министар г. Рена, директор кабинета министра спољних послова и други.

ОДЛАЗАК ПРЕТСЕДНИКА Г. ДР. СТОЈАДИНОВИЋА У ЛОНДОН

Париз, 14 октобра.
После јучерашњих конференција код г. Шотана и г. Блуа и интимног ручка код претседника француске републике г. Лебрена, Претседник Југословенске владе г. др. Милан Стојадиновић довезо се у своје апартамане, у Хотел „Крејон“. Цело по подне, до касно у ноћ претседник г. др. Стојадиновић примао је извесне важне личности и највише истакнуте француске новинаре, као г. Албера Мусеа, директора агенције Радио г. Рене Валеа, директора агенције „Енформацион“, париског дописника „Тајмс-а“ и већи број других истакнутих француских новинара и наших пријатеља.

Свиој у 8 часова г. др. Стојадиновић вечерао је у хотелу Крејон у кругу своје породице.

Одмах после 9 часова у пратњи свога шефа кабинета г. Драгана Протића, народног посланика г. Драгомира Стојадиновића и секретара г. Ненадовића, претседник г. др. Стојадиновић се одвезао на Северну станицу. Велики број француских званичних представника већ је био присутан. Међу њима су се налазили г. Роже, шеф кабинета министра спољних послова, командант града Париза генерал Гуро, већи број виших функционера Ке д'Орсеја и Претседништва владе, наш посланик у Паризу г. Пурић са целокупним особљем посланства, војни изасланик генерал г. Глишић, са члановима наше војне мисије у Паризу, представници свих југословенских друштава и устнова у

Француској, велики број француских новинара и претставници југословенске штампе.

Претседник г. др. Стојадиновић провео је скоро 20 минута у разговору са свима присутним. Мало доцније стигао је министар иностраних послова г. Делбос, са којим је претседник г. др. Стојадиновић ареме до доласка воза провео у врло срдичном разговору.

Пошто се је још једном поздравио са свима присутним, претседник г. др. Стојадиновић је у друштву министра г. Делбоса отишао до салонских кола. После поздрава са г. Делбосом, тачно у 9,50 часова на ширском времену, претседник г. др. Стојадиновић напустио је Париз и отпутовао за Лондон.

Општинским управама и пољопривредницима у срезу

Пољопривредна Подружнина Српског Пољопривредног Друштва у Пожаревцу за срез Пожаревачки, са седиштем у Нишкој пољопривредној школи у Пожаревцу, купује ове године од својих планова као и осталих лица семе детелине и луцерке по најповољнијој цени од 9—10 дин. од 1 кг. Као што се из предњег вида Подружнина плаћа врло повољну цену за горе наведено семење, па је у интересу самих пољопривредника као и осталих обртних лица да своје семе благовремено продају.

а) Поред откупа семена детелине и луцерке, — Подружнина купује и семе грашка, граорице и осталих усева.

б) Банска Управа у Новом Саду ове године шири и проширя семе пшенице зване БАНКУТ, као најповољнију ове врсте са највећим приносом за земљишта Дунавске Бановине, то се моле пољопривредници који желе да исто семе наруче путем Подружнине. Цена пшеница као и осталим пшеницама, дакле пијачна цена, с тим што наручилац плаћа сам подвоз, за наручено семе.

Семе детелине и луцерке се прима у Пољопривредној школи и мери и готово исплаћује.

Моле се председници општина да предње објаве пољопривредницима у интересу осталих, и семе одпродају својој пољопривредној установи.

Свима заинтересованим у срезу

Решењем Господина Министра Шума и рудника бр. 6482 од 1. X. т. г. образложен је у Београду одбор за шумљевање голети, у нашој држави, који ће водити акцију за шумљевање.

У овоме одбору заступљене су све хумане и културне организације. Пошто је питање шумљевања голети у нашој држави једно од најкрупнијих и најзначајнијих у процесу прво израде и задриву у пољопривредна и социјална питања, које сваки даном чекају своје решење, а овај посао по својој значајности је велики и треба да се изводи помно међу најширим слојевима, то се може успешно извести само онда, ако га народ радо прихвати и на њему сарађује, и ако подигнуте шуме касније негује и чува.

Имајући све ово у виду констатовано је да паралелно са радом државе потребна је и приватна иницијатива, која је немоновна, и која ће паситним средствима припремати народ за ову акцију и радити на шумљевању голети. Овако значајног задатка треба да се прихвате све хумане и културне организације, те да удруженим снагама пораде на његовом извођењу.

Поред горе наведеног образовног одбора у Београду, образоваће се слични одбор и у бановинским и средским местима, у које ће ући делегати свих културних организација заступљених у дотичном месту.

Извештавајући Вас о предњем да се благовремено заинтересује по овој ствари, желећи да све стано у овој корисној акцији узмете живог учешћа.

С поштовањем
Инг. М. ПОПОВИЋ,
секр. Пољ. подруж.

Пожаревачки лекар д-р Богдан Лазаревић осуђен је за дело против јавног морала на шест месеци строгог затвора

А за дело побачаја он је ослобођен

На завршном претресу 13 о. м. оптуженом лекару др. Богдану Лазаревићу у Окр. суду, на крају своје речи г. Јовановић, заступник приватне учеснице тражи да се оптужени др. Лазаревић огласи кривим и да г-ци Ракић плати 50.000 динара на име одузете части и 5.000 динара на име судских трошкова.

Затим је дао одбрану г. Рада Марковића. Бранилац г. Марковић налази да не постоји дело преваре, јер је г-ца Ракић била обавештена да не може одмах да ступи у брак са оптуженим др. Лазаревићем, пошто није разведена од своје прве жене г-ђе Слободанке Стокић.

По другом делу, побачаја, које државни тужилац ставља на терет оптуженом др. Лазаревићу, голорно је г. Тодор Илић, адвокат. Насупрот државном туживоцу, г. Илић износи елементе, који доказују да г-ца Ракић није била у другом стању, нити је над њом извршен абортус.

Налази да овде нема кривичног дела и да суд треба оптуженог др. Лазаревића да ослободи испод оптужбе за дело побачаја.

Кратку реплику дао је државни тужилац г. Стојадиновић, који налази да су кривична дела потпуно утврђена.

У својој последњој речи др. Лазаревић обраћа се суду:

— Ја и даље остајем при својој обавези даој г-ци Ракић, која ми је вереница, да ћу са њом ступити у брак, чим мој први брак буде редовним путем разведен.

Што се тиче побачаја, који ми државни тужилац ставља на терет да сам га извршио, ја поново тврдим да такв побачај нисам извршио.

Потом је претседавајући г. Мартиновић саопштио пресуду којом је оптуженог др. Лазаревића огласио кривим за прво дело у оптужници из § 278 (дело против јавног морала) и казнио га са шест месеца строгог затвора.

За друго дело побачаја из § 173 к. з. суд је ослободио оптуженог др. Лазаревића.

Сем тога др. Лазаревић је осуђен да плати приватној учесници г-ци Ракић 15.000 динара за изгубљену девојачку част и 1.000 динара парничких трошкова. За веће потраживање г-ца Ракић упућена је на грађанску парницу.

Скупштина за оснивање пожар. дилетант- ског позоришта

У прошлу недељу, 10 ов. мес. одржана је скупштина за оснивање пожарев. дилетантског позоришта. Тачно у 11 часова пре подне, у великој сали Окружног суда, скупштину је отворио г. Драг. Настић, пензионер, који је у једном краћем и пригодном говору, поздравивши присутне, изнео потребу за оснивањем једне установе, као што је позориште. Потом је, у име оснивачког одбора, поднео извештај скупштини г. М. Милентијевић, дипл. правник о дотадашњем раду оснивачког одбора; истакао да је ова акција врло озбиљна, те да би Пожаревљани били дужни да је свесрдно прихвате и у интересу културног престижа овога града, допринесу свим силама да овај подухват буде успешно остварен.

Прешло се затим на бирање позоришне управе. На предлог кандидационог одбора, једногласно је примљена предложена листа. Управа је конституисана овако:

претседник г. Др. Вој. Поповић, хирург;

п. претседник г. Х. Абронанели, судија;

секретари: г-ца Добрила Милоковићева, учитељица и г. Марко Симић, ст. права;

благајник: г-ца Др. Загорка Поповић, лекар и г. Ђорђе Јовановић, трговац;

Чланови управе:

г. г. Александар Милићевић, дир. гимн. Рада Марковић, адв., Љуба Достанић, упр. осн. шк., Ката Петровић, Милан Милентијевић, дипл. прав., Сретен Стокић, фризер, Божа Милошевић, трг., Драг. Настић, пенз. Др. Б. Мандиловић, лекар, Воја Ђорђевић, сарач, Др. Дим. Белосавић, лекар, Миодраг Милосављевић, студ. права.

Надзорни одбор:

Др. Драг. Јанковић, лекар, Др. М. Ненадовић, лекар, Миодраг Обрадовић, судија, В. Караџић, трг., Чедо Спасић хот., Драг. Маринковић, свешт., В. Милосављевић, трг., В. Богојевић, кројач.

Пошто је изабрана управа, поднет је предлог правила, који је са извесним мањим изменама примљен.

На крају је председавајући закључно скупштину у 12 час.

Шта нам доноси 1938 година синфониска серија 38

Прошлогодишња синфониска серија претстављала је неоспориви успех донашањем осим одлика које имају и друге марке још патентираних изуме и побољшања првенство у погледу побољшања репродукције тона.

БОЉИ ТОН... те је правац у којем су израђени и овогодишњи

филипови пријемници, синфониска серија 38.

Нова свестрана истраживања у Филипс лабораторијама дали су нам за ову сезону радио апарате, које ће стручњака и лајка у сваком погледу изненадити.

У оквиру радио изложбе на загревачком збору и великог београдског сајма, где су посетиоци могли видети Филипс-ов павиљон, гди су били изложени последњи изуми радио технике; авијонске пријемне и предајне станице, телевизиске цени осилографи, савршене тон-кино апаратуре као и синфониска серија 38 радио апарата.

Овим желимо да нашим читаоцима и пријатељима радиофоније укратко прикажати предности синфониске серије 38.

„Моводугме“ побољшаво, данас модерни „радио“-робот, који врши функције више дугмета и механизира руковање ексклузивите је Филипса.

Боља репродукција „тона“ даљим усавршавањем нарочито нискофренкфрентног појачања против изобличења звука, које је прошле године пронађено, новом везом са три диоде, бољим звучником и нарочито кућицом против резонанце.

„ДИФУЗОР ЗВУКА“ ново помоћно сретство у конусу звучника за исправну расподелу звука у простору.

„Шасија у блоку“ нови начин конструкције у шасија из три блока, које је било предуслов за јевтинију градњу и лепши Филипс супера.

„Нови начин регулације тона“, код апарата са моводугметом помоћу аутоматског регулатора за високе и дубоке тонове, чиме је постигнута још вернија и чистија репродукција.

„Побољшана преклопна скала“ са стакловом скалом у једној боји магичним оком и стрелицама за озвучавања укупног валовног подручја.

„Нове дрвене миниват“ Е-цели, које су усавршене у Филипс-овим лабораторијама те претстављају најсавршенију конструкцију те грање технике.

„Универзални апарати за све струје“ сви модели у дрвеним кућицама могу се посебним уградњеним додатком употребити за истомерну и наизменичну струју.

„Модерна линија“ дугуљасте облици симболизира хармонички „златни рез“ конструкција кутије; требало је пронаћи преклопну скалу и моводугме да се добију ови савршени систематски модели пријемника.

„Дугуљаста шасија“. Нове шасије морале су се прилагодити модерној линији пријемника; дугуљасте ниске шасије омогућују прегледну монтажу и олакшава евентуалне поправке и ирегледне.

„Осетљива регулација“. Нарочита направа аутоматски кочи моводугме када је оно најбоље подешено на станици, коју тражимо.

„Звучни контрасти“. Нарочити уређај регулира повишење јакости тона између јаких и слабих музичких прелазна.

„Расветљена скала“ посебно пронађена и конструисана казале скале, која сама светли.

„Корпертни звучник“ ново конструисани звучник нарочите велике димензије са доста још непознатом леном и верном репродукцијом музике и говора.

„Проширена употреба нискофренкфрентне везе“ против изобличења звука, која не ради више као досада само код радио пријема већ и код репродукције грамофонских плоча.

„Нарочито снажан излазни степен“. Две пентоде укупног учинка од 18 Вата.

Горе изложене чињенице су најбољи доказ пионирског рада ФИЛИПСА на пољу радиофоније и заслужују сваку пажњу.

Састанак Народне Скупштине

Претседник Народне скупштине г. Стеван Ђирић сазвао је седницу Народне скупштине за уторак 19 октобра у девет часова пре подне.

На дневном реду ове седнице су: претрес извештаја одбора за проучавање предлога закона о правима и повластицама одликованих орденом Карађорђевог звезде са мачевима и претрес извештаја одбора за молбе и жалбе.

У децембру одржаће се у Риму састанак држава Римског протокола

Будимпешта, 13 октобра. — У току месеца децембра одржаће се у Риму конференција министара спољних послова држава Римског пакта, Италије, Аустрије и Мађарске.

На конференцији ће се претресати сва питања, која заједнички интересују три земље. Последња таква једна конференција Римског пакта одржана је у новембру прошле године у Бечу.

Добро је запамтити

Да је месец удаљен од земље, према прорачунима, астронома, физичара и математичара, око 340.000 км.

Да прошли, Европски рат, кошта савезничке земље око 500 милијарди.

Да је Лондон бројао још 1918 год. 6,700,000 становника.

Да река Дунав, од извора до утока има 2.860 км.

Да планински врх, Аљонкагва (Јуж. Америка) износи 7.040 метара.

Да планински врх Нице (у Македонији) достиже висину 2.520 м.

Да је Ајфелова кула (у Паризу) висова 300 метара.

Да железничка пруга, — Пацифик—Њујорк—Лос Анџелос износи у дужини 6.250 км.

Да је у Индиском Океану, позната дубина до 7.200 мет.

Да је Флореско језеро дубоко око 5.100 м.

Топ кино «Трудић»

приказује у суботу 16 и недељу 17 октобра — дуго очекивани филм

„МАТУРА“ Симона Симон

Вести

ДЕЖУРНА АПОТЕКА
ДРАГ. ДУШИМАНИЋА

до 24 октобра 1937 год.

НИСКА ЦЕНА.

И ако су виногради у околини Пожаревца много страдали од пероноспоре, града и дуготрајних киша те је овогодишњи род винограда оштећен негде са педесет од сто а негде и више, цена је грозђу ипак ниска за производњу вина.

Цена грозђу за кљук на пожаревачкој пијаци варира од 120-135 динара сто кило, јер нема купаца из даљних крајева већ су купци махом из самога града.

ЈЕСЕЊИ ПАНАЂУР.

У Пожаревцу одржаће се чувени јесењи панађур на дан св. Параскеве, који ће трајати три дана.

На овоме панађуру обично бива велики догон рогате марве, добрих коња, свиња и оваца. Поред догона стоке на панађуру биће изложени и остали овоземалски производи.

За трговце са стране има воденог пута Дунавом, који је везан бановинском железницом са Пожаревцом а тако исто и главном жел. пругом Београд—М. Крсна. Од Пожаревца постоји и железничка веза са долином Млаве до Петровца на Млави.

УКИДАЊЕ ТРАЈЕКТОВАЊА
РОБЕ ИЗМЕЂУ СМЕДЕРЕВА И КОВИНА — ДУНАВ

Са важношћу од 18 октобра о. г. укида се трајектовање робе између станице Смедерево и Ковина — Дунав. Пошиљке које су се по досадашњем путоказу превозиле преко траекта Смедерево — Ковина — Дунав превозиће се преко Београда, а возарима ће се зарачунавати на основу директног километарског отстојања израчунатог преко трајекта.

ОДЛИКОВАН МИЛАДИН К.
НИКОЛИЋ — „РАСИНСКИ“.

У име Његовог Величанства Краља Петра II указом Краљевских Намесника, а на предлог г. Министра просвете, одликован је орденом Светог Саве V степена Миладин Николић — „Расински“, књижевник и рецитатор из Београда.

ЗАБАВНО ВЕЧЕ НА ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ПОЖАРЕВЦА

Коло Српских Сестара приређује на дан Ослобођења нашег града — забавно вече. Нарочити одбор госпођа и госпођица чини све да ово вече буде пријатније посетиоцима па се и нада да ће грађанство града Пожаревца својим учешћем доказати да не заборавља дан наше слободе.

ПОТРЕБНЕ СУ КАЦЕ

Овдашњем Одбору Кола Српских Сестара потребне су каце за оставку купуса. Особе које би имале исте на продају нека се јаве штампарији г-на Нгуновића.

Управа

Галантерија
БЕБА

РЕКЛАМНО ЈЕВТИНЕ ЦЕНЕ!
КОМБИНЕЗОНИ ЖЕРСЕ 25 дн. КОМБИНЕЗОНИ ШАРМЕЗ 30 дн.
КОЛОНСКЕ ВОДЕ оригинал фабричне, шипр, јоргован, јасмин, ружа и др. по литар 100 дн.

Галантерија
БЕБА

На циглани Бране Ђ. Давинића

има све врсте **цигле и црепа**
по дневној цени

НОВИ ТЕЛЕФУНКЕН

доноси као и сваке године опробане РАДИО АПАРАТЕ за Ваш укус.
Нови модели пружају савршену репродукцију музике и говора, лако руковање и елегантна линија додувава украс Вашег стана.
Ниске цене. Дугорочна отплата.
Тражите у овлашћеној електро инсталтер. радњи
ДРАГОЉУБА А. ПАВИЋА

НАШЕ ЈЕ ПРВЕНСТВО

Већ 10 година милиони радио слушалаца слушају са највећим задовољством радио пријем под олим знаком. И Ви да будете задовољни набавите један **ФИЛИПСОВ АПАРАТ** из Симфониске серије 38, са МИНИВАТ ФИЛИПСОВИМ ЦЕВИМА.
Фабричне цене. — Дугорочна отплата.
Електро-техничка радња ТРУДИЋ — Пожаревац

СПЕЦИЈАЛНИ ВОЗОВИ ЗА ВРЕМЕ ВАШАРА У ПЕТРОВЦУ

Према решењу Дир. П. Ж. Д. Б. бр. 1993-37 на први дан вашара у Петровцу 19 т. м. саобраћаће специјални путнички возови. Полазак из Пожаревца у 4.30 ч. повратак из Петровца у 15.40.

На полазној станици купљена цела возна карта важи и за повратак.

ВЕРЕНИ И ИСПИТАНИ.

Г-ца ЗАГОРКА, кћи Ђубице и Александра Б. Живановића, овд. и ЖИВОРАД, свршени богослов, син Лепосаве и Рајка Милозановића, трг. из Брадарца.
Наше честитање.

Захвалност

Осведочав пријатељ Кола Сри. Сестара г-ђа Жика Марјановић, приликом смрти драгог јој девера поч. Михаила Марјановића земљорад. из Триброда, приложила је Колау 200 д. и уписала га за добротвора фонда за подизање дома.

Управу Кола топло захваљује госпођи з покојном Михаилу нека је лака земља и печан мир.

ВЕНЧАЊЕ

Госпођица РУЖИЦА СТАНКОВИЋ, кћи Бождара и Милене Станковић, трг. из Малог Црњића и инжењерски стручњик — војво државни питомца на техничком факултету Београдског Универзитета Г. ЖИВОЈИН Љ. ЈАКИЋ, венчаће се у Ваљеву на дан 20 октобра т. год.

Честитања: Јакић—Станковић Ваљево.

О г л а с

У недељу 24 октобра 1937 године црквена Општина Пожаревацка издаваће под закуп за 1938 годину црквени имања и то:

I Саборне цркве: 33 хектара код Пожаревацке кланице и до 2 ланца у Лучичком брду: као и виноград с воћем у црквеној порти;

II Цркве Св. Николе: паству на „Могилском брду“ величине 32 ара.

Лицитација ће се одржати као и досада у кафани Жике Миљковића у Бурјан мали, од 2 до до 5 часова по подне.

Условне лицитације видети у канцеларији црквене Општине према парку до куће пок. Касидолца.

Бр. 78
2 октобра 1937 године у Пожаревцу.

1—2 н. Управни Одбор.

ОГЛАСИ

СТАН већи за издавање од 1 новембра. Обратити се
НАТАЛИЈИ ВЕЉКОВИЋ
1—3 Квићанинова ул. бр. 1.

2 већа стана у кући Петра Шталевића — Караџићева ул. 15 — издају се од 1 новембра ове год. За цену обратити се
Претседнику Месног Школ. Одбора МИЛУТИНУ МИЛОКОВИЋУ
1—3 претсед. Град. поглаварства

Потребна је КУВАРИЦА у гостионици „Браничево“
Ступити може одмах 1

Два удобна стана издају се од 1 новембра у Југовића улици — код Записа. (брдна маля). 1—2

НИЈЕ ИСТИНА да ћу напустити хотел „Српска Круна“
Провела се вест да ћу напустити рад у хотелу „Српска Круна“. Та је вест кроз неистинита и тендециозна, јер ја ћу и даље упражњавати исту радњу у хотел „Српска круна“, о чему извештавам моје пријатеље и познанике.
МИКА РАДОЊИЋ
хотелијер
код „Срп. круне“.

СТАН са више одељења Југовића улица број 4 издаје се од 1 новембра. За услов обратити се у истој. 3—3

Мед КУПУЈЕМ сваку количину
Станојло Новаковић
Колонијална трговина
Пожаревац 20

КОЛОНИЈАЛНОЈ ТРГОВИНИ
МИЛОСАВА АНДРЕЈЕВИЋА
— у Пожаревцу —
ПОТРЕБАН ЈЕ
глађи возачник
Може ступити одмах. 1—2

Срећке
Класне Лутрије
Извлачење I класе
20 и 21 о. м.
Играјте где је и
премија добивена
у БАКАЛСКОЈ РАДЊИ
БОРЂА Ж. ЈОВИЧИЋА

СТАН за издавање под криву од 1 новембра у Даничићевеј улици.
Обратити се 2—2
Даници Мидић
студенту гимназије

СТАН новоизидан са 4 одељења, подрум и остале припадности у Браничевској ул. бр. 31 издаје се под криву одмах. Упитати у истој кући сопственика Јанка Илића ковача. 3

СТАН већи за издавање засебан, веома удобан и сунчан — Рајићева ул. бр. 8.
Упитати Караџићева 14 или у радњи Лекић и Караџић. 2-2 н.

СТАН у близини гимназије Болничка ул. бр. 2 издаје се од 1 новембра т. г., 3 собе, 2 ходника 2 кујне, шајаје и подрум.
Упитати у дворишту Јулијану М. Браниковић, част. трг. школе. 2

Продаје се
Кућа са више одељења зарана, сунчана, са лепом баштом. Цена поводна. 2
Кућа за становање и пекарница са станом близу центра. Новац укамачен са 14%. Упитати Уредништво.

Кућу засебну са 2 собе, ходником, две кујне зидско и петље, 2 улаза и остале удобности изарајем под криву од 1 новембра (Св. Савска бр. 11).
Кућу са две собе и ходником, кујна и остале удобности издајем под криву одмах — првен је. Св. Савска ул. бр. 18. 1—3 н. МАТЕЈА КОСТИЋ

МЕД КУПУЈЕ
КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА
37—**СТЕВА М. ВУЧКОВИЋ**

У суботу 23 ов. мес. даваћемо нашој милој и драгој мами поч.

Томанији Ст. Матића

годишњи помен у 1/2 11 ч. пре подне на њеном гробу.

Моле се пријатељи да изволе присуствовати овоме тужном помену.

Ожалосћени:
Породице: Др. ЈАК. Р. ЛУКИЋА
и миж. БРАНКА А. БУРИЋА

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 дин.

ПРЕТПЛАТА:
 За годину дин. 100
 " 6 месеци " 60
 " 3 месеца " 35
 Додатно, претплату, огласе и остало упућивати на штампарију Ђ. Наумовића са плаћеном поштарином. Рукописи се не враћају. Огласи се примају по тарифи.
 ЗА ОГЛАСЕ ПОЛАЖЕ СЕ НОВАЦ У НАПРЕД

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗЛАЗИ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК И УРЕДНИК:
БОРЉЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 101

Пожаревац, четвртак 23 децембра 1937 год.

Година 42

Брза помоћ — двогуба помоћ

Влада г. др. Милана Стојадиновића развија своју делатност у свима правцима водећи рачуна о свима крајевима земље подједнако.

То се огледа у свакој прилици; и кад се изводе јавни радови и кад се указује помоћ после елементарних непогода или кад се подижу разна саобраћајни и културни објекти, увек Влада г. др. Стојадиновића има пред очима само општи, заједнички, интерес.

Пред свега што је до сада урадила на подизању земаљске привреде и поправци политичких прилика у земљи, на унапређењу свих друштвених редова и на извођењу замашних социјалних реформа, Влада г. др. Милана Стојадиновића стиже да свакоме крају укаже своју пажњу и старање. Она одмах интервенише, без одлагања и административних процедура, у случају да се деси нека невоља у појединим крајевима земље, јер добро зна да је брза помоћ — двогуба помоћ. Баш ових дана били смо сведоци једне такве корисне социјалне акције Владе г. др. Милана Стојадиновића. У једном делу Поморавља поплава је изненадила становништво и нанела велике штете. Влада је одмах сазвала седницу и не само што је донела одлуку да се вотира кредит од 200.000 динара на име прве помоћи за становнике тих неколико села, већ је одлучено да сам Министар социјалне политике и народног здравља обиђе те крајеве и на лицу места види величину штете и одмах подели

одређену помоћ. Не треба истицати да је наш народ са одушевљењем и захвалношћу поздравео ову и овакву активност Владе г. др. Милана Стојадиновића, видевши у томе поуздану гаранцију, да се влада заиста стара о интересима целог народа, увек спремна да помогне сваку корисну акцију и да пружи помоћ тамо где је најпотребнија.

Брзина, експедитивност и приправност да се свакоме крају одмах и тренутно помогне и да се не допусти да невоља освоји терен и у најмањем делу земље — то је једна од најпозитивнијих одлика Владе г. др. Милана Стојадиновића, која јој је донела признање и захвалност најсиромашнијих слојева нашег народа, који данас са највећим поверењем и поуздањем гледају у Владу г. др. Милана Стојадиновића и Југословенску Радикалну Заједницу пошто је на делу видео да та Влада има највећег разумевања и пуњу добру вољу да малом и ситном радном свету прискочи у помоћ када је то најпотребније.

Поред огромних и веома деликатних државних послова наш премијер г. др. Милан Стојадиновић стиже да се побрине и за наше исељенике. Баш ових дана орган наших исељеника у западним земљама објавио је чланак у коме се захваљује председнику владе г. др. М. Стојадиновићу због поклона који је учинио деци наших исељеника за Божићне Празнике. Овај знак пажње и ово старање чак и

за оне суграђане који живе изван наше земље, најбоље показује да влада г. др. Милана Стојадиновића вазда будно води рачуна о свима државним интересима.

А увек на време пружена помоћ свима крајевима, који

су погођени елементарним непогодама и другим невољама најбоље показује колико је влада г. др. Милана Стојадиновића не само израз народних жеља и народнога расположења, већ и једна права народна влада. «Самоуправа»

Још једна победа

Г. Летица, министар финансија, доживео је у Финансијском одбору Народне скупштине моралну победу и признање од стране опозиције, коју давно није доживео ни један министар финансија у парламенту. Готово сви посланици који су гласали против пројекта буџета изјавили су да то они раде само из „политичких разлога“. Пошто ми нисмо Енглези, а пошто Енглези у редовима својих посланика немају своје Воје Лазиче, као што их имамо ми, — то њихово држање можемо и да схватимо. У свом завршном говору пре гласања, министар г. Летица одговорио је на све приговоре опозиције а тако исто и наш познати

стручњак и дугогодишњи финансијски референт г. др. Ото Гавриловић.

Рад Финансијског одбора завршен је у начелној дебати за четири дана, што до сада није никада још био случај. И ова чињеница је најбољи доказ да је успех једног опозициона „дужност“ друго. Тринаест народних посланика из редова опозиције није могло да издржи, начелну дебату више од 18 сати, урачунавши у ово време и политичке ексклузије, које је председник Финансијског одбора врло либерално дозволио и — није погрешно.

И ово је све један несумњиви доказ о великој победи владине финансијске политике и њеног носилаца.

Маршал Ворошилов и подела Европе

Москва, децембра. — У згради совјетско руске ваздухопловне академије, која носи име професора Жуковског, одржан је ових дана један велики збор ради пропаганде совјетског ваздухопловства. На том збору између осталих је говорио и сам маршал Ворошилов.

У свом говору маршал Ворошилов је најпре објаснио ситуацију на Далеком Истоку. Затим је присутнима, међу којима су били и маршал Јегеров и Буђаљин, доказао да ће Црвена Војска у случају јапанског напада на Совјетску Унију

или на њену савезницу, Спољну Монголију, у сваком случају моћи да однесе сигурну победу.

Потом је маршал Ворошилов говорио о европским питањима. Између осталог он је тврдио да су Енглеска, Француска и Немачка закључиле тајни споразум. Тај споразум предвиђа уступање северног дела европске Русије са Архангелском и богатим шумама Енглеској, Француска би имала да окупира Кавказ, који је богат рудама и петролејом, а Немачка, ако одустане од својих колонијалних захтева,

добила би један део Чехословачке, Летонију, Литванију, Естонију и Украјину.

На крају свога говора маршал Ворошилов предложио је једну резолуцију, у којој се најоштрије критикује нова подела Европе на захтев Хитлеровог империјализма.

У истој резолуцији одано је дубоко признање Стаљину, чија делатност има само један циљ: консолидацију Совјетске Уније, „средшта слободе и снаге, које се победоносно брани од свих непријатељских напада са Истока и са Запада“.

(Трансконти).

Повратак династије Романова уз помоћ Јапанаца?

Москва, децембра. — У добро обавештеним круговима у Москви тврди се да је на последњој седници савета народних комесара Совјетске Уније Литвинов својим колегама саопштио сензационалну вест о тајном споразуму између претставника династије Романова и Јапана.

Према овој вести Јапаници су са великим кнезом Кирилом у детаљу дискутовали питање васпостављања монархије у Русији. Према утврђеном плану после подјармљења Кијева већи део јапанских трупа имао би да се пребаци у Спољну Монголију, која се још увек налази у совјетској утицајној сфери.

У том случају намера јапанских трупа била би да освоје најпробласт око реке Усури са главним градом Ворошиловом, а затим цело приморје са Владивостоком. Јапаници би на тој територији образовали независну владу са једним чланом породице Романова на челу.

Овако образована влада имала би да организује једну царистичку војску у тим областима, а ова би имала да освоји Сибир уз помоћ јапанских трупа.

(Трансконти)

Једна Јапанска шпијунска организација

Минск, децембра. — Три Енглеца, који су покушали да се пребаце преко границе са летонске на совјетску територију зауставили су руски граничари. Један од њих покушао је да умакне, али је убијен. Други је изјавио да се зове Џорџ Бригз, што је било нетачно, како је доцније утврђено. Трећи Енглец није хтео уопште да говори. У свиленој постави мантила убијеног Енглеца нађени су врло значајни подаци о јачини, расположењу и распореду Црвене војске. Ови подаци односили су се нарочито на области Москве и Кијева. Поред тога нађен је низ снимака

војних објеката на совјетској западној граници.

Код ових Енглеца нађена је и једна специјална тајна шифра. Истрага је успела да утврди и идентитет њихових помагача. Међу њима било је око десет Јапанаца. Девет од њих били су чланови комунистичке странке и у њој су заузимали истакинуте положаје. Од осталих помагача неки су били учитељи источних језика, други нагомци војне академије, опет други фризер, трговец, зубни лекари или незапослени радници. Сви ови Јапаници и 24 Руса уапшени су. Истрага се наставља.

Позориште

У суботу, 25 ов. м. Пожаревачко дилетантско позориште даваће најновије дело нашег славног комедиографа г. Брапислава Нушића — „Покојник“ — комедију у 3 чина са предигром. Као што је већ познато овај се комад приказивао у Београдском вар. позоришту и наишао је на најбољи пријем код престоничке публике. Позоришни критичари такође су се врло ласкаво изразили у погледу вредности самог дела.

После приказа на београдској, сарајевској и скопској сцени, „Покојник“ се игра и у нашем скромном позоришту.

Вредно је на овом месту истаћи да је уметничко-технички одбор, који постоји као самостални и специјални орган предвиђен правилима при овом позоришту, израдио позоришни репертоар за првих 6 месеци. У овој репертоар ушла су дела најбољих наших и страних писаца. Приликом састављања овог репертоара водило се првенствено рачуна о квалитету дела и репутацији писца са жељом да ово наше позориште, које је тако рећи још у развоју, остане како у погледу репертоара исто тако, разуме се границама могућности, и у погледу игре на једном завидном уметничком нивоу, као што то и доликује оваквој институцији. Само на тај начин, дакле ако има одличан репертоар, и ако га путем својих глумаца — дилеганата, добро интерпретира, позориште може вршити своју деликатну мисију, која му је одређена од стране друштва. То нарочито важи за наше младо позориште. Јер треба имати у виду, да поред своје просветне и уметничке спрхе, позориште служи и као најбољи приказивач свих животних збивања, била она негативна или позитивна. Додуше, начин тога приказивања зависи од објективности, вештине, схватања и идеја пишеца, које он — писац — спроводи кроз своје дело, али ипак многе чињенице остају реалне и очигледне. Уосталом пишеца тенденција, ако је на бази креалности и у супротности са схватањем већине брзо

се открива и публика, мислим на објективну публику, одмах одређује одговарајући ранг томе писцу. Према томе критеријуму, који званично одређују критичари, лако је одредити квалитет дела, а према томе и самог његовог писца... Све ове околности имао је у виду уметничко технички одбор нашег позоришта, и у том смислу саставио репертоар, који ће несумњиво наићи на најлепши пријем код сваког искреног љубитеља позоришне уметности.

„Покојник“ је вешто ново у Нушићевом уметничком стварању. Додуше, не може се рећи, да је ту писац изменио своје идеје, „где је ипаче врло доследно спроводио у свим досадашњим делима, али постоји ипак осетна разлика у материјалу, а исто тако и у типовима који се, кроз нарочиту светлост, у овом делу приказују. „Покојник“ претпоставља покушај јачег уметничког стварања. Писац је, изгледа, хтео да у овом делу на оштрији и дубљи начин прикаже поквареност друштва, одн. појединаца у друштву. Да би у томе успео Нушић је овога пута, што претставља новину у његовом раду, непосредно ошинуо и интелектуалце и на врло комичан и само њему својствен начин изнео све оне манипулације, које се воде између појединаца само ради добијања угледног и високог положаја или имовине. Ту има пуно заплета и ради стварања комичног ефекта, безброј таквих ситуација, у којима се често налазе главни јунаци у овом делу, да ће се гледалац заиста слатко и до суза насмејати. У томе је Нушић остао онај ствари мајстор који уме, кроз своје типове, да непосредно заголица публику и да је грохотом засмеје. У „Покојнику“ он је показао заиста максимум те своје вештине.

Дилетанти нашег позоришта под режијом г. Милосављевића уложили су највећи труд и све своје способности да ово Нушићево дело најозбиљније спреме и достојно се прикажу пожаревачкој публици. Исто тако све је предузето да и декоративни део комада — реквизите, гардероба и др. — буде онако припремљено, како то одговара делу. Очекује се да ће пожаревањани ценити све ове напоре нашег позоришта, те да ће му се на достојан начин — својом посетом одужити.

М.

Наш нови торпиљер

Данас, 23 ов. месеца у Нанту (Француској) спушта се у море и први крштење нашег ново израђеног торпиљера „Београд“.

На ту свечаност већ су раније отпутовали г-ђа Стојадновић супруга председника владе, која ће и обавити крштење, као и председник Београда г. Влада Илић са госпођом, командант наше морна-

рице г. Марјан Палић, Директор Сплитског Бродоградилшта, као Краљ. владе посланик у Паризу г. Пурић.

Г. Влада Илић председник града Београда одко је грб наше престонице израђен у рељефу која ће даровати нашем торпиљеру „Београд“.

В.

Слава речне пловидбе и српског бродарског друштва

У недељу, 19 о. м. прославила је Речна пловидба, заједно са Српским бродарским друштвом, своју славу, св. Николу, на броду „Александар“, који је за ову прилику био паровито уређен и декорисан.

Тачно у 10 часова обављен је славни обред у салону прве класе, у присуству изасланика Њ. В. Краља пуковника г. Дубрешића, изасланика Претседника Краљевске владе, г. др. Милана М. Стојадновића, шефа кабинета г. др. Драг. Протића, г. др. М. Спахе, министра саобраћаја, г. Фране Маркића, председника Народне скупштине, г. Тасе Здравковића, председника Српског бродарског друштва, г. Милана Остојића, начелника Министарства финансија, г. Милана Мих. Стефановића, директора банке, Тихом рз Павића, трговца, г. Ран. Аврамовића, пом. министра саобраћаја у пензији и других угледних гостију.

Директор Речне пловидбе г. Сретен Вукашиновић, захвалио је гостима на посети и честиткама подвучећи и овога пута благодатност и помоћ коју меродавни фактори указују нашем речном бродарству.

После тога гостима је прирђена богата зкуска.

Одјек београдских разговора у круговима Секретаријата Друштва народа

Женева, 16 децембра. — Швајцарска штампа објављује званичне коминике о састанцима и разговорима које су имали у Београду г. Стојадновић и г. Делбос. Овај коминик са полузваничном интерпретацијом београдских разговора које им је дала агенција Аваз, а која је такође објављена у овој штампи, изазвао је у круговима Секретеријата Друштва народа одличан утисак. Боравик г. Делбоса у Београду, срдачан дочек који му је тамо приређен, истакинут је и протумачен у швајцарској штампи као доказ чврстих и искрених односа који владају између француске и Југославије. Изјава г. Стојадновића Претседника владе и министра иностраних послова, коју је подвукао г. Делбос француски министар иностраних послова, да при-

јатељство са Југославијом и са Француском остаје основна линија југословенске спољне политике, изазвала је колико у швајцарској штампи толико и у енглеским и француским круговима Друштва народа најбољи утисак. Данас после званичног коминикеа, у коме је истакнуто да две земље чланице Друштва народа настављају и даље да сарађују у међународној политици у правцу мира, сматра се овде и тумачи као расположење Југославије да и даље наставља своју политику оданости према Друштву народа. У Секретаријату Друштва народа сматра се да је нарочито важно што је Друштво народа истакнуто у званичном коминикеу.

Правилник

О измени чл. 14 Правилника о паушалној наплати бановинске трошарине на вино и ракију на територији Дунавске бановине VII број 35498/1937 године.

Успјавући предлог финансијског одељења ове Банске управе о измени чл. 14 Правилника о паушалној наплати бановинске трошарине на вино и ракију доносим Правилник о измени према којој се чл. 14 Правилника о паушалној наплати бановинске трошарине мења и гласи:

„Тачноци односно продавци вина и ракије, који не плате доспелу рату паушалне трошарине у року који је одређен чл. 8 овог Правилника и у заостатку су само са једномесечном ратом, чине кривицу због неуредности и казниће се поред наплате редовне паушалне трошарине још и глобом од 50 до 500 динара.

Неплатиње доспелих рата паушалне бановинске трошарине за два или више месеца чини кривицу кријумчарења и учинилац исте казниће се поред наплате доспеле редовне паушалне трошарине још и једноструким износом неплатијене паушалне трошарине као казненом трошарином, која се у случају неуплатијености претвара у казну затвора по одредбама чл. 46 Закона о државној трошарини.

Извјешта и пресуђивања прве првостепене опште управне власти (у градовима полицијске власти). Против решења првостепене власти има места жалби на Краљ. банску управу — финансијско одељење — у року од 15 дана по пријему решења.

За трошаринске кривице из чл. 14 поменутог Правилника учинијене до ступања на снагу ове измене, а по којима је пак пресуда већ донета а није извршена, иста ће се узети под обнову и саобријати одредбама ове измене.

Овај Правилник ступа у живот одмах, обавезну снагу добија даном обнародовања у Службеном листу Дунавске бановине.

Заменик бана
Помоћник,
Св. Рајић, с. р.

Нови совјетски мобилизациони план

Москва, децембра. — У оквиру главног генералштаба Црвене Армије образована је једна комисија којој је стављено у дело да изради нов мобилизациони план за совјетску војску. На челу овог одбора налази се генерал Шапошников. Његов заменик је генерал Вацетис. Овај нови совјетски мобилизациони план треба да је израђен најдаље до 1 јануара 1938 године.

(Транскооти)

Филм

САН ЛЕТЉЕ НОЋИ ОД В. ШЕКСПИРА

Историја позоришног комада

Према највише раширеном мишљењу Шекспиров „Сан летње ноћи“ приказан је први пут у Шекспировом Глобе-театру и змеђу 1593-1595 г.

Ипак неки историчари тврде да је комад приказиван већ 1590 г., јер мисле да је Шекспир написао ту комедију за прославу венчања Краља од Есекса.

Према другој верзији опет комад је написан за прославу венчања Ерикла од Шухаптона и Елизабете Верков.

Главне улоге у комаду „Сан летње ноћи“ интерпретирали су најславнији глумци у прошлости и садашњости.

Режирани су га увек и најславнији режисери. Највећи успех постигао је Макс Рајхарт својом режијом овог комада под ведрим небом.

Сада је коначно Рајхарт режирао и филм „Сан летње ноћи“ и у том су филму уједињени генијалност бесмртног драматичара Шекспира и славног режисера Рајхарта.

Историја филма

Многа филмска предузећа нудили су славом Рајхарту филмски ангажман, али велики режисер оклевао је дотле док се није уверио да је филмска техника толико савршена да му омогућује да оствари своје идеје. Када је он коначно потписао уговор са Варнер Бросом дали су му директори фирме повластицу које до сада није имао ни један режисер. Рајхарт је имао право да сам одабере глумце и сараднике, било међу познатим глумцима било међу почетницима.

Припреме су трајале више месеци, дуље него само снимање. Ипак је требало 90 дана док су последње сцене снимљене.

У снему потрошено је 435 хиљада стопа филма, док је коначно после резвања и монтажа остало свега 8.000 стопа.

Трошкови продукције били су

велики. Филм је стајао 1.6000.000 долара (80 милиона динара.)

Између осталих великих филмских старова, Хермију игра нашој публици већ добро позната глумица Оливија Де Хавеланд, из филма Поручник Индијске Бригаде.

Треба знати

Да је Сергеј Јесењин, руски песник умро трагично, пресекавши вене у очи 28 децембра 1925 год.

Да је 17 децембра прошло 150 год. од рођења чехословачког медицинског научника Јана Пуркињиа Рођен је 17 децембра 1727 у Липховици (Чехословачка).

Да је 14 децембра 1899 г. умро у Београду др. Радмилко Лазаревић књижевник.

Да је у Загребу умро бискуп Максимилијан Врховац 16 децембра године 1827.

Да се Јован Храниловић песник родио 18 децембра 1855 год.

Да је Вјекослав Бабукић филолог рођен у Загребу 20 децембра 1875 год.

Да је Иван Девчић приповедач рођен у Госпићу 21 децембра 1857 године.

Да је Јован Бошковић, научник умро у Београду 25 децембра 1892 године.

Добро је запамтити

Да човек који је стар 60 год. потроши око 110.000 кгр. хране.

Да су гегде старог порекла, јер су их употребљавали и за њих знали још стари Египћани Грци и Персијанци.

Да је у Тибету више троши путер него код нас.

Да се кључ од чувене француске бастије налази у музеју у Америци.

Да је земљина кора, према процени стручњака, дебљине око 50-60 километра.

Да на целом свету има око 860 разних језика.

Да на Исланду траје дан три ипо месеца.

Да је Алфред Нобел пронашао динамит и друге експлозиве.

Да је Нобел умро 1896 године оставио је у добротворне сврхе 33 милиона злат. марака.

Да је главнокомандујући Руске војске, бели генерал Врангел сахрањен у Руској цркви на старом гробљу Београдском.

Повећање основних надница радницима државних саобраћајних установа

На предлог г. Министра саобраћаја, Министарски савет донео је решење о повећању основних надница радницима државних саобраћајних установа.

Према овоме решењу повећање надница износи приближно 10% и важи за све раднике при државним саобраћајним установама од 1 новембра ове године. Кредит за ово повећање надница осигуран је из вишкова прихода државних саобраћајних установа.

Прикупљају се и сређују потребни подаци, да би се исплата повишица могла извршити још пре празника.

†
ДРАГОЉУБ ЈАКОВЉЕВИЋ
трг. и резервни коњички мајор

На св. Николу, 19 децембра ове године, преминуо је Драгољуб Јаковљевић, трг. и резервни коњички мајор у 50 година живота од срчане мвне.

Поч. Драгољуб је рођен у селу Кобилу. Свршио је трг. школу у Бечу и као школован човек у место да оде у држ. службу, отпочео је трговину. Поч. Драгољуб био је од најинтелигентнијих трговца у Пожаревцу и као такав био је биран за вмега општ. пожаревачке. Био је добре изрази и зато је уживао опште симпатије грађанства.

Сахрањен је уз огромно учешће грађанства 20 децембра у 10 часова пре подне,

Бог да га прости!

Прослава Удружења продаваца и ревизора новина

На дан 26 т. м. Удружење продаваца и ревизора новина у Београду, у великој сали Инжињерског дома у Београду, у Краља Фердинанда ул. бр. 7, прославиће 15 годишњицу свога хуманог делања и осветити споју заставу.

Кум заставе је г. Добрица Милутиновић, стални члан и редитељ Народног позоришта у Београду.

Прослава и осветење ће се преносити путем радија од 11,15—11,50.

Скуп свих позваних гостију до 10,25 часова пре подне.

Ко оглашује тај напредује

За Материце **За Оце**

ДЕЧИЈЕ ИГРАЧКЕ **Милошевића**

За Божић **и Тимића**

Угао на Рибарској пијаци.

За Божић

Сабљице Јулијане * **Накит:** Свећице код Прскалице, Кугле, Косе, Еснега **најјефтиније!**

Наш железнички возни парк биће употпуњен са 59 нових путничких, теретних и специјалних вагона

Наше државне железнице оскудевале су у извесној врсти вагона. Тако су, на пример, недостајали вагони за кабасту робу, специјално за куделу и хмељ. Поред потребе за нарочито великим вагонима, морао се попуњити возни парк и са нешто путничких и обичних теретних вагона. Тако је железничка управа одлучила да изврши набавку укупно 50 кола.

Лицитација је одржана и овак дана извештај комисије биће поднет министру саобраћаја.

Вести

ДЕЖУРНА АПОТЕКА НЕМАЊЕ РИСТИЋА
до 26 децембра 1937 год.

КАТОЛИЧКА СЛУЖБА

На Божић 25 о. н. одржаће се у 9 сати пре подне у Соколови СВ. МИСА.

Позивају се верници да у што већем броју присуствују.

Одбор

ПРОСЛАВА МАТЕРИЦЕ

Традиционални празник Материце прославиће Одбор Кола Српских Сестара са својим штићеницима — питомцима Привредниковим — 26 ов. месеца.

Делеће поклона биће у 3 час. по подне тога дана, па се моле чланице да истом присуствују. Управа

ОТКУПА ЦЕНА ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ ЗА ИДУЋУ ГОДИНУ

Министар финансија донео је решење којим се утврђује откупна цена шећерне репе произведено у кампању 1937/38 године за фабрику шећера на Чукарици, са 17,53 динара за 100 кгр. чисте пљачне репе. За фабрику шећера у Црвени и Старом Свцу, ова цена износи 18,40 дина. за 100 кгр. репе.

ДЕФИЦИТ У ФРАНЦУСКОЈ СПОЉНОЈ ТР. ОВИНИ

У току првих 11 месеци ове године изнео је дефицит у Француској спољној трговини преко 16 милијарди франака. Само у месецу новембру дефицит је изнео преко милијарду и по франака.

ПОСТИГНУТ ЈЕ СПОРАЗУМ СА СЈЕДИЊЕНИМ АМЕРИЧКИМ ДРЖАВАМА О НОВОМ ПЛАТНОМ ПРОМЕТУ

Према инструкцијама помоћника Пош

Тон кино „Трудић“

приказује у среду 22 и четвртак 23 децембра — најфантастичнији филм који је икада створен

Сан летње ноћи
према позоришном комаду В. Шекспира

кономска питања, наше посланство у Вашингтону водило је преговоре са америчким пластима о платном промету између Краљевине Југославије и С.А.Д. Они преговори су завршени и постигнут је потун споразум са Сједињеним Америчким Државама о новом платном промету.

„МЕТАЛУРГИЈА“. Изашао је децембарски број овог стручног часописа за унапређење индустрије и трговине гвожђа и метала с уобичајним обилним садржајем. С овим бројем завршила је „Металургија“ другу годину свог излажења. Преплата износи дин. 120.— годишње а интересанти могу тражити бесплатни угледни број од администрације „Металургија“, Београд, Терзије 5.

ОГЛАСИ

Продајем БАЧВУ од 1500 кгр.

За цену обратити се Милану Јовановићу — кафана Свете Матића — Горња мала.

АЛО ◀ АЛО

Сваки које пријатељ сабл и својим очима тај треба да узме само

НАОЧАРЕ

са чистим болним стаклом.

Та су стакла од очних лекара препоручена за најбоља, да за извесно време повраћају вид у пролетном стању. Ове наочаре можете добити само у радњи

МИХ. -- МИШЕ СЕРГИЈЕВИЋА часовничара овд.

Сваки може доћи и пробати, без обавезе на куповину.

Тако исто препоручује и сву осталу робу које истој радњи припада и то све без конкуренције.

Купује старо злато, плаћа 24 дин. грам права мера.

С поштовањем,

Мих. -- Миша Сергијевић, часовничар у Пожаревацу

Мед КУПУЈЕМ сваку количину

Станојло Новаковић

Колонијална трговина Пожаревац 34

КАФАНУ „ЕВРОПА“

у Циганској мали

продајем

Наталија М. Животић

Пекарница белог пецива
М. А. СТАНКОВИЋА
у Краљевој улици — преко пута Дома Трговачке Омладине
ИЗРАЂУЈЕ
све луксузне производе, као: кифле, перече, кекс перече, кајзерце, сандвиче, преокласни буреке, као и векне од ражи и кима. Прима на израду **славске колаче** мрсне и посне.

Модерни НАРОДНИ ПРИЈЕМНИК
Октодни СУПЕР ФИЛИПС V 6
5 лампе, прима све три таласне дужине
Дин. 140 месечно
Оживите ваш радио са Филипсовим цевима
Техничка радња Трудић

Симфонијска серија 38

Лепих поклона
за Материце, Оце и Божић
НАКИТА за БОЖИЋНУ ЈЕЛКУ
Цене солидне
Књижара ЂОРЂЕВИЋ -- Пожаревац

Радио Стандард
најсолиднији апарати
без икаквог шуштања са природним гласом
13 ФАБРИКА У ЕВРОПИ
- ЦЕНТРАЛА ЊУЈОРК -
ЦЕНЕ ПОВОЉНЕ СА ДУГОРОЧНОМ ОТПЛАТОМ
Заступа
Књижара Ђорђевић
Пожаревац

Две куће у центру вароши на продају а једна КУЋА у Караџићевој улици издаје се ОДМАХ ПОД КИРИЈУ.
Упитати у хотел „Берза“.

ОГЛАС
Издаје се под закуп КИОСК инвалидски у овд. парку за мало-продају дувана и таксених марака за време од 1 јануара до 31 децембра 1938 године.
Закупци могу бити ратни инвалиди и удове погинулих ратника који су организовани чланови овог инвалидског удружења.
Ко жели да овај киоск узме под закуп треба да поднесе писмену понуду у којој ће означити највећу цену коју нуди за месечни закуп. Понуде ће примати инвалидско удружење до 24 децембра ове године у затвореној коверти.
3-3 УПРАВА

ДВА СТАНА ЗА ИЗДАВАЊЕ одмах, потпуно уређени и чисти у улици Кнеза Михаила, 3-3
Обратити се у радњи Љубе Лазаревића, трг. — пилићарска пијаци

Продаје се кућа
поч. Живка Стефановића — Цице у Јошкиној ул. бр. 54 путем јавне лицитације на дан 26 децембра 1937г. у кафани „Жировни венац“. Почетак лицитације од 9 час. пре подне. 4-4

Комове ракије
има на продају
Ђорђе Наумовић,
штампар

ГРАЂАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 днев

ПРЕТПЛАТА:
 За годину днк. 100
 " 6 месеци " 50
 " 3 месеца " 25
 Докле, претплату, огласе и остало упућивати на штампарију Ђ. Наумовића са плаћеном поштарином Ружички се не враћају
 Откази се примају по тарифи
 ЗА ОГЛАСЕ ПОЛАЖЕ СЕ НОВАЦ У НАПРЕД

Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

ИЗДАВАЈ:
ЧЕТВРТОМ И НЕДЕЉОМ

ВЛАСНИК И УРЕДНИК:
БОРЉЕ НАУМОВИЋ, штампар
Дунавска улица број 8

Број 103

Пожаревац, четвртак 30 децембра 1937 год.

Година 42

Споразумаши не уживају народно поверење

После 9 октобра, дана објаве такозваног споразума Удружене опозиције и Сељачко-демократске коалиције, у неких 40 општина, у разним деловима земље, обављени су накнадни избори, ма да је за време изборне кампање опозиција развијала велику агитацију, желећи да и на томе пољу макар у неколико оправда свој последњи политички акт, она у једном знатном делу општина није могла да нађе ни довољан број присталица да постави своје листе. Од толиког великог броја општина опозиција је тешком муком добила свега две. То је најбољи доказ да народ не само што не одобрава рад политичара из Удружене опозиције него да га и осуђује. С друге стране, општински избори дају гачну слику политичког расположења народних маса, које директно показују како желе да се ради у њиховој општини, а индиректно манифестују своје расположење у погледу вођења опште државне политике.

Народ је на овим накнадним општинским изборима дао своје поверење само Југословенској Радикалној Заједници, јер у њеном програму налази пуне гаранције да ће се наставити досадашњи рад на нормализовању политичких прилика и на економском подизању свих друштвених редова. Народ у томе програму налази остварење свих својих жеља и интереса. Када се то узме у обзир, онда је потпу-

но разумљиво што је на овим изборима народ јасно и отворено рекао да не жели да се у нашој земљи води политика личних рачуна, какву воде политичари из Удружене опозиције и да не може да одобри један споразум који није водио рачуна о државним и народним интересима, чије би остварење повело земљу у пуну неизвесност и несигурност.

Остале политичке групе, ЈНС, „Збор“ и борбаши, нису уопште на овим изборима ни заљжене. ЈНС је успела да добије само једну општину, што је доказ да народ сам врши ликвидацију ових странака. Сем тога, овим је јасно речено да народ не жели никакве политичке експерименте те према томе не сматра ни потребно да овакве политичке организације овлашћује да управљају народним пословима.

У току последњих месец дана накнадни избори су обављени у 18 општина Дринске и Савске бановине и Југословенска Радикална Заједница победила је у 17 општина. Последњих дана Југословенска радикална Заједница однела је још велике и значајне победе у Љубомеру, Мозирју и Цавтату.

Народ је дакле дао још једанпут, а нарочито сада после објаве онога непародног споразума, дао доказа да не жели никакве политичке авантуре и да не може да даје поверење људима који су прет-

ставници једне политике која директно иде против онога што је народу најсветије. Ако ови политичари, који се представљају као народни пријатељи, желе да се макар једанпут одазову народном гласу, онда би им то сада било најзгодније, јер је народ ту своју жељу категорички подвукао већ толико пута за последње две и по године. Шта они још траже у политици која их је нижад оставила?!

ЗИМСКА ПОМОЋ

И ранијих година код нас је доста вођено бриге о помагању сиротиње за време зимских дана, али често та помоћ није била толико ефикасна, пошто није долазила у прави час. То је долазило отуда што се није на време почело са радом на прикупљању средстава, а често се није имало ни једног такво одређеног програма у целој тој акцији. У последње две године а нарочито ове о зимској помоћи сиромашним и незапосленим породицама води бригу акциони одбор за зимску помоћ, поред тога и разне друге установе, државне и приватне.

Њ. Кр. Вис. Кнегиња Олга као претседница зимског одбора за помоћ својим топлим јаслом на све југословенске грађане указала је на правац којим треба да се иде да би и они најсиромашнији могли за време тешких зимских дана да имају обезбеђен минимум егзистенције. Држава, бановине, општине и многе установе чиниле су и до сада са своје стране много да се помогне и сиромашнима и беднима, а у последње време својим јавним радовима, нарочито државна, много је урађено на сузбијању незапослености, што несумњиво много доприноси опадању броја оних који живе у крајњој немаштини. Ипак за време зиме, услед прекида разних сезонских радова, поред оне велике сиротиње појављује се и већи број незапослених и свима њима треба за време оштрих хладних дана дати макар хлеба и огрева.

Држава и самоуправна тела нису у могућности да обезбеде и отворе толике кредите да би се све то осигурало. Зато се и полаже много на прилоге приватних установа, а нарочито појединих грађана. Помагање сиротиње је једна од првих дужности која се данас намеће свакоме Југословену као грађанину, као патриоти и као човеку. Ове године специјално њихови су прилози потребнији више него икада. Држава и банске управе морају брзо ових дана да сву своју пажњу управе на једну другу страну, на друге невољнике који су изненада искрсли, на ваше многобројне суграђане који су пострадали од великих поплава. Воде су поплавиле имања и домове, а бујице однесоше и оруђе и стоку, и жито, у неким местима и људске животе. У многим местима остали су и грађани и сељаци голи и боси, без кровца над главом, на улици, чекајући да им се створе само најпотребнија средства за живот, да се прехране и одрже док се вода не повуче с њихових имања. На ту ето страну држава и банске управе сада морају да обрате сву своју пажњу, да помогну и сачувају тај голи и боси свет и да му пруже што већу и што ефикаснију помоћ. И они ће то учинити и већ чине. Краљевска влада одобрила је већ прве кредите за најхитнију помоћ, како би се отклониле макар прве невоље.

Када се све ово има у виду, онда се може потпуно оценити од колике је велике важности одзив свих наших грађана према сиротињи, колико је велики значај њихових макар и најмањих прилога за оне који живе у беди. И ми се можемо, с обзиром на већ урођено осећање наших грађана према ближњем, очекивати да ће се ови, у колико им то буду прилике омогућавале, ове године бити дарољиви више него икада.

Акциони одбор за зимску помоћ данас у Београду претставља погодан начин за указивање помоћи невољнима. Најбоље је да и сва друга места и покрајине образују сличне одборе, који би сарађивали са друштвима и општинама и на тај начин много би се помогло сиротињи. Учетиће Њ. Кр. Вис. Кнегиње Олге пружа најнеће гаранције да ће ова акција потпуно успети.

РЕЗУЛТАТИ НАШЕГ ПРИВРЕДНОГ ЖИВОТА

Пре неколико дана пуштена је у саобраћај нова железничка пруга Копривница — Вараждин. Овај нови железнички објект има свој локални и општи значај. Пре свега он везује Подравину са Хрватским Загорјем, дакле два краја који имају све услове за пуну сарадњу и у културном и у економском погледу, који су економски врло блиски, али су све до сада саобраћајно били потпуно раздвојени. С друге стране ових 42 километара нове пруге омогућиће врло погодну везу између севера и истока наше земље а с друге стране олакшаће транспорт робе од Марибора за Београд и остале делове наше државе.

Подизање ове пруге очекивано је већ пуних 50 година, али је увек било неких разлога да се не приступи радовима. Влада г. др. Стојадиновића одмах је уочила значај ове пруге и пре годину и по дана приступило се радовима тако да се пре десетак дана пруга могла пустити у саобраћај. То је најбољи доказ да данашња влада води рачуна о свима крајевима подједнако и да јој на срцу лежи напредак народа у свима деловима државе. Што је најважније, ово је прва пруга која је подигнута нашим националним капиталом и то из кредита од милијарде динара предвиђених за јавне радове. Тиме је показано да је наша земља за последње две и по године привредно толико унапређена да се при извођењу великих радова можемо ослонити и на наш капитал, не трајући иностранству кредита који често изискују велике интересе.

Приликом отварања пруге Копривница — Вараждин лепо се видело да наш народ уме да це и сваки користан рад, сваки потфат да се народу помогне, како би он бољом прођом својих производа могао да стиче нова добра. Народ је увидео да из ова нова пруга бити од користи само њему и зато за њега нису могли да утичу никакви политички разлози, како се то желело са извесних страна. Него је у једном импозантном броју излазило на железничке станице да искрено манифестује своју захвалност према оним људима који тако предано раде на стварању једног новог и бољег живота у Југославији. Без обзира на политичку припадност, многи говорници, приликом ове свечаности, у својим објективним говорима одали су пуно признање влади г. др. Стојадиновића, истичући користи од њене политике која даје сјајне резултате на свима пољима нашег народног живота и која води рачуна о свима деловима земље подједнако.

Сама пруга израђена је солидно и на време што је такође изазвало

задовољство у Подравини, која је свикла да се о њој врло мило води рачуна и до сада се обично све свршавало на обећањима. Подизање ове пруге остварен је дупли колосек пруге Београд — Марибор, што је од не малог економског значаја.

У знаку попуштања напетости

Говори енглеског министра-председника Чемберлена и његовог министра иностраних дела пред Доњим Домом у Немачкој изишли су на повољан одјек. Признаје се настојања енглеске владе за избегавање сваке речи или чак гесте, које би биле у стању да доведу до нових неспоразума и да ометају започето попуштање напетости. У Берлину дојално третирање смисла и резултата разговора између Лорда Халифакса и немачког канцелара прима се са задовољством до знања. Напосе овде подвучи се Чемберленово констатовање, да су енглеском кабинету сада у целости познати погледи и намере немачке владе. Са оним у вези напосе је забележена у Немачкој и изјава енглеског министра иностраних дела о потреби задовољења разних нужности, чије испуњење траже власти као Немачка.

Повученост, са којом су енглески владини говорници отклонили да даду поближе изјаве о томе, како енглеска влада себи у појединостима претставља сада уважавање и испуњавање немачких претпоставки, изиђи на посвемишњу сагласност Немачке, која се пре свега нада, да ће бити унижен и Чемберленов апел, са којим је он позвао енглеску штампу, да и она покажује сличну свдржљивост. Наиме, на немачкој страни већ сам немачки вешта и канцелар опетовано је указивао на потребу јачег осећања одговорности и веће суздржљивости на страни штампе, чија задатка по немачком мишљењу не може да се састоји у томе, да она сама води политику, него на против у томе, да она ствара повољну атмосферу за споразум.

Даклем, док се у Берлину показује разумевање за шутњу лондонских државника пред официјелним форумом парламента, дотле на другој страни очекује се, да ће енглеска влада на уобичајном путу, који јој стоји на расположење, наставити започето дело. Овом приликом у Берлину конститује се пре свега, колику важност енглеска влада у пракси жели да пода идеји тоталног решења. Свакако овде би се пожелело, ако би настојање за тоталним решењем

практично на ново замислио интернационалне концепте, који су управо сад донеклем одмршени. На источној страни овакав поступак замисвања види се већ и у оној идеји, коју је у вези са колонијалним питањем набацио народни посланик Чорчил. Наиме, он је изјавио, да би услучају, ако би Енглеска морала да врати своје освојене колоније, такођер и остале европске државе морале да врате своја континентална освојења. На немачкој страни овакво тумачење прима се са највећим приуздањем. Како је познато, по немачком схватању колонијално питање јест само један проблем успостављања стварног правног стања, јер Немачкој колоније биле су одузете уз повреду прихваћених обвеза. Напротив, питање граница у Европи може да се происпитује увек само под стаповиштем, да ли оне и уколико оне одговарају праву самоодређења народа. Даклем, ова два проблема никакво не могу да се сведу на један називник.

Помоћ поплављеним у Врбаској бановини

Вршилац дужности бана Врбаске бановине г. Петар Цветковић, подб. и обишао је поплављене крајеве Врбаске бановине и на лицу места је поделио хитну помоћ и утврдио висину учињене штете поплавом у својој бановини. Најтеже је поплавом погођена Босанска Грдишка и овде се подбан г. Цветковић највише задржавао, дајући упуте за спасавање и делатну потребну хитну новчану помоћ најтеже пострадалим.

Контрола увоза из Француске

Потписано је решење министра г. Д. Летице, на предлог Народне банке, о увођењу контроле увоза робе из Француске. Контрола ће почети да се примењује 1 јануара 1938. Допунским споразумом са Француском који је у Београду потписао недавно, приликом своје званичне посете, г. И. Делбос, француски министар спољних послова, Француска нам је признала активу у нашем трговинском билансу са њом и то до 20%, што значи да ће наш извоз у будуће увек бити за 20% изнад вредности нашег увоза из

Француске. У том циљу заводи се сада контрола увоза из Француске, са којом ћемо од нове године увести слободан девизни промет.

Наше дилетантско позориште

Давало је нову Нушићеву комедију „ПОКОЈНИК“ у суботу 25 ов. м. То је трећа претстава коју наше позориште даје и углавном можемо бити задовољни њиховом игром кад знамо да то врше бесплатно и само из љубави према овој устави.

Нушић је у овој комедији место ранијих обичних људи изнео личности из вишег сталежа: факултетлије, више чиновнике и реттијере који оснивају крупна предузећа. Од свих личности само су две симпатичне и честите а сви су остали неваљалци и подлаци, чије неваљалство Нушић шиба кроз уста Павла Марића, грађев. инжењера, коме његов ортак и пријатељ Новаковић заводи жеву због чега он огорчен оде у свет. Стицајем околности поверовало се после Марићевог нестанка да се он удавио јер су при дављењу његовог настојаника Руса Аљоше, изишли нека његова докумената и капут који је Марић покљонио Аљоши. За време трогодишњег Марићевог бављења у иностранству, његов далеки рођак Сисоје помоћу лажних сведока и уверења наследио је Марићеву велику имање а његов друг Протић штампео је поверено му дело Марићско као своје и добио за професора универзитета и постао шеф радова великог предузећа од кога је главну зараду имао да добије његов будући таст Сисоје и Новаковић који се пензисао са Марићевом женом Рином која убрзо и њега вара са другим као и он њу са другим женама али се они праве невесте јер сматрају да је то потребно у „отменом“ друштву. Међу тим неваљалцима био је и Анта, пензионер и рођак Ринин који је први видео и јавно за Марића, дотле сматраног за „покојника“, када се овај вратио из иностранства и хтео да поврати своје имање од ових отмених и молерних допова. Међутим ови се заједнички томе одупру и преко својих високих нева успели су да га властима прикажу као опасног за државни поредак и да га не би ухапсили, дали су му лажни пасоште он опет мораде да бежи у иностранство и да тамо остане стално а њима да остави своју и материјалну и научну тековину. Ови неваљалци на крају комада уздикују „Правда је победила“, те нам је на целој овој „комедији“ било више до правде него до смејњања.

Павла Марића играо је г. М. Симић и као почетник је врло добро одиграо улогу. Реттијера Сисоја

играо је одлично г. М. Мијатовић иако је улога била велика и тешка јер је Мијатовић извежбан од раније као и г. П. Стокић који је одлично приказао комичну улогу Антину. Од почетника морамо похвалити нарочито г. В. Медурџа који је верно и дирљиво претставио Аљошу, Руса, који је за живота све чинио и дао својој жени па и кад је одбегла од њега са љубавником, он им даје и живот, убија се да им не смета у њиховој срећи. За оводико самопожртвовање и према својим непријатељима кад је само Божји син Исус и Рус, божји човек и прави хришћанин. Редитељ г. М. Милосављевић не само да није добро поделио улоге (нпр. г-ца М. Перић требала је као вештица да игра Рину као важију и тежу улогу коју г-ца В. Илић није умела да одигра) него ни он сам своју улогу (Новковић) није умео добро да прикаже. Најгоре је играо г. Б. Миљковић (улогу Протића) те би требало да сасвим напусти позорницу за коју нема дара. За друге чланове и чланице има наде да ће се као почетници, временом усавршити и моћи да се уживе у улоге које представљају. Неки од чланова нису довољно гласно говорили те их публика није добро чула ни разумела, што у будуће не треба да се дешава. Пошто је комад био дугачак требало је раније почети а не да се заврши у један час. Сала није била довољно загрејана. Публике је било довољно, вероватно што је нов и одличан комад. Да би убудуће било доста публике треба смањити цене местима, које треба да буду нешто ниже него у биоскопу, те да и то допринесе да се привуче публика да долази чешће у позориште а ређе да иде у биоскоп који на њу нарочито на омладину рђаво утиче, док је позориште корисније те треба да га сви помажемо да се у нашој вароши одржи. М. Ј. М.

Постављен је саветодавни одбор при Заводу за обезбеђење плодова у Дунавској бановини

Заменик бана г. Светислав Рајић потписао је решење о постављењу чланова саветодавног одбора при Заводу за обезбеђење плодова од града и штеточина у Дунавској бановини.

За председника одбора постављен је г. Милан Орлић, начелник банске управе, а чланови су г. г. Милан Бацак, народни посланик, Савва Богдановић бански већник из Батајнице, Автон Дворчек председник, Ђока Дунђерски председник општине из Беле Цркве, Марко Ђурић председник из Суботице, Јован Кашанин народни посланик из Дорде, Љуба Ковачевић председник оп-

штине из Влашке, Милосав Милосављевић већник Пољопривредне коморе за срез пожаревачки, Бранко Милосављевић већник Коморе за срез смедеревски, др. Јован Ради-појевић адвокат из Шида, Драги Шајаћ земљорадник из Бранчића, инж. Златоје Станковић и председник из Новог Кнежевца и Миодраг Стефановић већник Коморе из Светојевца.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о вину

У Министарству пољопривреде израђен је предлог закона о изменама и допунама Закона о вину. Министар пољопривреде г. Свстозар Станковић ускоро ће упутити овај законски предлог на решавање Народном претставништву. За владиног повереника постављен је указом Краљевског Намесништва г. Илија Башњак, директор Енолошке станице у Топчидеру, који ће учествовати у претресу овога законског предлога.

Забрањен је увоз и транзит кроз нашу земљу свиња и преживара из Мађарске

Због појаве сточне заразе слинавке и швапа у Мађарској, а нарочито у Мохачком и околним срезovima, Министарство пољопривреде забранило је увоз и превоз преживара и свиња, као и свих прерађених, пореклом од наведених животиња из поменутих срезова.

Она забрана ступа на снагу 30 децембра ове године.

За Божић надарено 150000 берлинске деце

У четвртак по целом Немачком Рајху обављене су заједничке прославе Божића, на којима су милиони немачке деце и њихови родитељи бити гости Зимске помоћи или пак, странке, а овом приликом сиромашној деци јесу изручени разни божићни дарови. У Берлину до овог дана подељено је ништа мање него 250000 божићних дрвца и 327000 омота са даровима. Ови божићни омоти имали су пет различитих величина, већ према броју чланова надарених обитељи. Тако и овогодишњи Божић постао је правом народном свечаношћу за целу немачку народну заједницу, а не само са имућније кругове. У самом Берлину божићне прославе одржане су на 500 места, а на њима суделовало је 150000 деце са њиховим родитељима или пратиоцима.

И ове године генерал Геринг позвао је у госте 300 деце из Шорфхајде у старости од 4 до 12 година у берлинском Клу, где је било и весело даривање не само ове деце него и њихових одраслих пратилаца. За 2 јануара генерал цуковник Геринг позвао је 1500 сиромашне берлинске школске деце у Штатоперу на приказивање му-

зичке игре „Мачак у чизмама“, а после претставе поздравиле он лично и даривати при кави, чоколади и колачима ову децу.

Француска филмска награда за младе глумце

Друштво „Асоцијацион д Отер д филм“ основало је нову француску филмску награду, коју ће ставити судачки колегиј сваке године једном и то 17 октобра подељивати најбољем младом филмском глумцу или глумици. Натцати могу се они уметници и уметнице, који су теком претходеће године наступили у најмање два филма, а у случају једнакости у просуђивању награда признаће се увек женском лицу. Ова награда по први пут подељена је сада код оснотка младој филмској глумици Жини Астор.

Први „Споменик Рада“

Први „Споменик Рада“ ових дана на свечан начин откривен је у немачком индустријском граду Хајдесхајму. Овај споменик, који су граду поклонили два позната домаћа предузећа, подигнут је на мосту преко реке Бренце. Две статуе у висини од три метра симболизују немачког текстилног и немачког радника. Код открића обеју монументалних статуа, које је израдио штутгартски вајар Бредух, суделовало је око 5000 радника из разних предузећа.

ФИЛМ

А Л И Б И

позоришни комад

Ладислав Фодор писац већ светског гласа, има част да нам и ове недеље прикаже свој чувени роман „Алиби“, позоришни комад који је преуређен за филм.

Ладислав Фодор већ је познат нашим цењеним читаоцима са својим романом Матура, који је у скорој прошлости приказиван код нас у Пожаревацу, на филму.

И овога пута пружа се нашим цењеним читаоцима могућност да виде једно потпуно успело књижевно дело од Ладислава Фодора „Алиби“.

Великим књижевним делом „Алиби“, остварен је солидан филм у режији Сем Вуда. У филму играју добро познати старови: Симпатична Лорета Јанг, позната из филма Рамона, Френчот Тоне познат из филма Шпијунка Сузу, као и Лујс Стоун и Роберт Јанг, дали су сјајне креације. Сцене на суду дате су мајсторски и са једним непрестаним интересовањем гледалаца, повезане са догађајима заплетеним и чудним, који су приказали слику друштва, а да при том ни мало не личи на један сензационални филм. Може се рећи да је ово велико дело добило свој пуни изражај на филму.

Наша публика ће се и овом приликом одушевити игром симпатичне „Рамоне“.

Тон кино „Трудић“

прикизује у срезу 29 и четвртак 30 децембра т. г. два одлична филмска стара Лорета Јунг и Френчот Тоне у одличноом судско-криминалном филму „Алиби“

Дали сте знали

Да се у 1936 год. извезло биља за индустрију и лекарство, из наше земље килограма 14.630.449 а да је узето за то новца у динара 229.383.933.

Да од тога припада само надуван у листу 121.186.495 динара.

Да на другом месту долази извоз хмеља, јер је узето 87.115.697 динара.

Да на трећем месту долази Слама сиркова јер је извезено 1.552.652 кграма а узето у динара 6.994.131 дин.

Да је развог цоврћа извезено у 1936 год. из наше земље 21.327.020 кграма, а зато узето у динара 47.011.438.

Да је од тога највише извађено пасуља у 17.065.920 кграма а узето у динарима 39.112.689.

Да је у 1936 год. извезено јаја у кграмима 12.701.378 а да је зато узето у новцу динара 120.741.238.

Да смо у 1936 год. најмање извезали кокошке у кграма 1.642.941 а узето у динара 13.323.665 док је 1930 год. извезено 3.043.319 кгр., 1931 — 7.847.620 — 1932 год. — 7.061.854 кгр. 1933 год. 5.544.257 кгр. 1934 год. 4.014.992 кгр. 1935 год. 4.011.606 кгр.

Приходи централне царинске благајне

Према извештају Централне царинске благајнице, царински приход у другој десетини децембра о. г. био је 29.248.483 динара. За исто време прошле године приход је био 28.401.833 динара, што значи да је у другој десетини децембра ове године наплаћено више за 846.650 динара или 2,98%.

У времену од 1 априла до 20 децембра ове године наплаћено је свега 760.331.382 динара. За исто време предвиђено је по буџету 628.596.953 динара, што значи да је наплаћено више 131.734.429 динара.

У упоређењу са прошлогодишњим приходима, од 1 априла до 20 децембра ове године наплаћено је више него за исто време лањске године 185.330.784 динара или 32,23%.

